

123. KÖRMENDI ERDÉSZETI TERVEZÉSI KÖRZET 2. ERDŐTERVE

ÉRVÉNYES: 2006. január. 1. - 2015. december 31.

Felelős tervező: Bázsza Zoltán

Tervezők: Ádám Dénes
                  Balogh Csaba
                  Fillinger Balázs
                  Mészáros Zoltán
                  Simon Norbert
                  Szabó Károly

Ellenőrizte: Nagy Imre - Balogh Csaba

Törzskönyvi szám: **1/2006.**

-----
igazgatóhelyettes

Dátum: Szombathely, 2006. június 30.

Az I-II. kötet tartalomjegyzéke

Bevezető. A körzeti erdőtervezés	6
1. Hatósági eljárások	8
1.1. Előzetes jegyzőkönyv	8
1.2. Zárójegyzőkönyv	8
1.3. Határozatok	8
2. Táblázatok, statisztikák a körzet teljes területére	9
2.1. Területi adatok	10
2.1.2. Helységhatáros terület-kimutatás	10
2.1.3. Rendeltetések terület-kimutatása (halmozott területtel)	10
2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések terület-kimutatása	10
2.1.4.B. További rendeltetések terület-kimutatása I.	10
2.1.4.C. További rendeltetések terület-kimutatása II.	10
2.1.5. Egyéb részletek terület-kimutatása	10
2.1.6. Területváltozás a körzetben	11
2.2. Termőhelyi adatok	12
2.2.1. Termőhelytípus változatok megoszlása	12
2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint	12
2.3. Állapot adatok	13
2.3.1. Korosztály táblázatok	13
2.3.2.A. Faanyagtermelést nem szolgáló erdők korosztály táblázat fafajonként	13
2.3.2.B. Nem vágásos (szálas) erdők korosztály táblázat fafajonként	13
2.3.3. Faállomány megoszlása fatermő-képességi csoportok szerint	13
2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fajok szerint	13
2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fajok szerint 100 évre	13
2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fajok szerint 30 évre	13
2.3.7. Záródás minősítése faállomány-típusonként	13
2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint	13
2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata	14
2.3.11. Fajok terület- és fakészlet-adatainak változása	15
2.3.12. Fajok átlagos vágásérettségi korának változása	16
2.4. Tervadatok	17
Hosszú távú tervadatok	17
2.4.1.A. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok mátrix	17
2.4.1.B. Távlati célállománytípusok - erdősírtési célállománytípusok (középtávú) mátrix	17
2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata	17
2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként	17
2.4.6. Erdő-felújítási mátrix	17
3. Szöveges értékelés	18
3.1. Területi adatok	19
3.1.1. Területi adatok ismertetése	19
3.1.2. Területváltozások értékelése	24
3.1.2.1. Területváltozás (2.1.6. tábla)	24
3.1.2.2. Rendeltetések területi változásai (2.1.3. és 2.1.4. táblák)	26
3.1.3. Terület-elszámolás (2.1.7. és 2.1.8. táblák, a részletes terület-elszámolás)	30
3.1.4. Geodéziai munkák és feldolgozásuk	32
3.1.4.1. Geodéziai mérések, térképezés	32

A rendelkezésre álló és felhasznált földmérési térképek	36
3.1.4.2. Határállandósítás	36
3.1.4.3. Erdőtervi térképek ismertetése	37
Az érintett térképszelvények	37
3.2. A termőhelyi viszonyok értékelése	38
3.2.1. Földrajzi fekvés, erdészeti táj	38
3.2.2. Geológiai viszonyok	40
3.2.3. Domborzati viszonyok	40
3.2.4. Klíma (2.2.2. tábla)	41
3.2.5. Hidrológiai viszonyok, vízjárások (2.2.1. tábla)	43
3.2.6. Talajviszonyok	45
3.2.7. Természetes erdőtársulások	46
3.2.8. Tipikus termőhelyek jellemzése – termőhelytípus-változatok és célállományok	48
3.3. Az erdő állapotának értékelése	56
3.3.1. Az erdő múltjának történelmi áttekintése	56
3.3.2. Az erdő állapotának értékelése	58
3.3.2.1. Faállományviszonyok	58
Korosztályviszonyok (2.3.1., 2.3.2. táblák)	58
Vágásérettségi viszonyok (2.3.4., 2.3.5. és 2.3.6. táblák)	60
Fafajösszetétel (2.3.1.1. tábla)	66
Fakészlet-adatok (2.3.1., 2.3.2. táblák)	67
3.3.2.2. Faállománytípusok (2.3.3. tábla)	72
3.3.2.3. Fatermőképesség (2.3.3. tábla)	74
3.3.2.4. Záródás minősítése (2.3.7. tábla)	75
3.3.2.5. Vadeltartó-képesség, vadállomány	75
3.3.2.6. Egészségi állapot (2.3.8. és 2.3.9. táblák)	77
A körzetben lévő EVH mintapontok	81
3.3.3. Természetvédelem helyzete a körzetben	81
3.3.4. Közjóléti, turisztikai értékelés	86
3.3.5. Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek	87
3.4. Az elmúlt tervidőszak erdőállomány-gazdálkodásának elemzése	88
3.4.1. Erdőtervezői értékelés a terepi felvételek alapján	88
3.4.2. Erdőfelügyeleti értékelés a tervek teljesítéséről	89
3.4.2.1. Fahasználati tervek teljesítése	89
3.4.2.2. Erdősítések teljesítése	90
3.5. Átfogó tervezés	92
3.5.1. Hosszú távú tervezés a körzet teljes területére	92
3.5.1.1. Távlati erdőkép, erdőprognózis (2.4.1.A-C. táblák)	92
3.5.1.3. Tartamosság - hozamvizsgálat, hozamkiegyenlítés	94
Hozamvizsgálat táblázatai	94
3.5.2. Egyéb átfogó tervezés	95
3.5.2.1. Egyéb erdei haszonvételek tervezése	95
3.5.2.2. Természetvédelmi tervezés (természetvédelem kezelési tervei)	96
3.5.2.3. Egyéb szakhatóságok kezelési tervei	101
A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó tervezés szöveges értékelése	102
3.5.3. Tízéves (középtávú) tervezés a körzet Erdészet nélküli területére	102
3.5.3.1. Üzem módok (2.4.2. tábla)	102
3.5.3.2. Erdőgazdálkodást korlátozó tényezők (2.4.2. tábla)	102
3.5.3.3. Előhasználatok - nevelővágások - tervezése (2.4.3.A. és 2.4.4.A. táblák)	103
3.5.3.4. Véghasználatok tervezése (2.4.3.B-C., 2.4.4.B. és 2.4.5. táblák)	110
3.5.3.5. Erdőfelújítások tervezése (2.4.6. - 2.4.8. táblák)	118
4. A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó táblázatok, statisztikák	123
<i>Területi adatok</i>	<i>124</i>

2.1.2. Helységhatáros terület-kimutatás	124
2.1.3. Rendeltetések terület-kimutatása (halmozott területtel)	124
2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések terület-kimutatása	124
2.1.4.B. További rendeltetések terület-kimutatása I.	124
2.1.4.C. További rendeltetések terület-kimutatása II.	124
2.1.5. Egyéb részletek terület-kimutatása	124
2.1.7. Nem erdő művelési ágban nyilvántartott erdőrészek listája	125
2.1.8. Az erdőtervezéssel nem érintett erdő művelési ágú területek listája	129
2.1.8. Az erdőtervezéssel nem érintett erdő művelési ágú területek listája	129
<i>Termőhelyi adatok</i>	139
2.2.1. Termőhelytípus változatok megoszlása	139
2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint	139
<i>Állapot adatok</i>	140
2.3.1. Korosztály táblázatok	140
2.3.3. Faállomány megoszlása fatermő-képességi csoportok szerint	140
2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fafajok szerint	140
2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fafajok szerint 100 évre	140
2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre	140
2.3.7. Záródás minősítése faállomány-típusonként	140
2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint (összesen)	140
2.3.9. Egészségi állapot fafajcsoportonként	140
2.3.11. Faajok terület- és fakészlet-adatainak változása	141
<i>Hosszú távú tervadatok</i>	142
2.4.1.A. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok mátrix	142
2.4.1.B. Távlati célállománytípusok - erdősítési célállománytípusok (középtávú) mátrix	142
2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata	142
<i>Tíz éves (középtávú) tervadatok</i>	143
2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként	143
2.4.3.A. Fakitermelési terv, mód és fafaj szerint - Előhasználatok	143
2.4.3.B. Fakitermelési terv, mód és fafaj szerint - Véghasználatok	143
2.4.4.A. Fakitermelési terv, mód és faállománytípus szerint - Előhasználatok	143
2.4.4.B. Fakitermelési terv, mód és faállománytípus szerint - Véghasználatok	143
2.4.5. Véghasználati fakészlet és terület, fafaj és fatermő-képességi csoportok szerint	143
2.4.6. Erdőfelújítási mátrix	143
2.4.7. Alternatív erdősítési mátrix	143
2.4.8. Erdőfelújítási terv célállománytípus szerint	143
5. Mellékletek	144
<i>5.1. Egyéb statisztikai táblák</i>	145
2.5.1. Gazdasági beosztás és erdőtest jellege szerinti kimutatás	145
2.5.2. Tulajdonformák területmegoszlása	145
2.5.3. Gazdálkodónkénti területkimutatás	145
2.5.4. Faállománytípusok megoszlása genetikai talajtípusonként	145
2.5.6. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület faállománytípusok szerint	145
2.5.7. Vadeltartókéesség vadgazdálkodási egységenként	145
<i>5.2. Földnyilvántartási adatok részletszintű megfeleltetése</i>	146
<i>5.3. Termőhelyi lapok (T-lapok)</i>	147
<i>5.4. Erdőrészek lapok tartalomjegyzéke</i>	148

Bevezető. A körzeti erdőtervezés

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti Főosztályának jogelődje 30447/1995. számú ügyiratában elrendelte az erdészeti tervezési körzetek kialakítását és az e szerinti erdőtervezést. Az erdőrendezés számára 1997. január 1-én életbe lépő - az erdőről és az erdő védelméről szóló - 1996. évi LIV. törvény ezt törvényszintre is emelte.

Eszerint az erdők felmérése, térbeli rendjének kialakítása, állapotának leírása és az erdőgazdálkodás erdőrésztlet szintű megtervezése erdészeti tervezési körzetekben történik, melyeket az FVM miniszter állapított meg. Jelenleg az ország területe 177 körzetre oszlik, mely hivatalos formában is megjelent a Magyar Közlöny 2000. évi 66. számában, a 31/2000. (VI. 26.) FVM rendelet 2. számú mellékletében.

A tervezési körzetek - a lehetőség határain belül - egyaránt igazodnak az erdészeti tájak, tájrésztletek határaihoz és az akkori állami erdészetek működési területéhez. Természetesen kialakításukban elsődlegesen az ökológiai szempontok játszottak szerepet.

A körzet erdőterületei **egy időben, egységes szemlélettel** kerülnek felvételre.

Ez alól az erdőtervezés - az eltérő törvényi szabályozás miatt - az állami erdészetekre vonatkozóan kivételt tesz, melyeknél a vonatkozó körzet felvételi évétől eltérő évben is elvégezhető az erdészet felvétele, s az így készült erdőterv, a részletes terület-elszámolással és a hozamszabályozási résszel kiegészítve egyben az adott erdészet üzemterve is.

A körzet állapot leírása és szöveges elemzése minden esetben a teljes körzetről szól, így a statisztikák tartalmazzák a területén lévő állami erdészetek aktualizált Erdőadattári összevont adatait, jellemzőit is, melyek beépülnek a körzet leírásába, jellemzésébe és az erdőgazdálkodási irányelvekbe. A hosszú távú tervezés szintén a teljes körzet területére készül.

A körzetterv ezen keresztül is törekszik az erdőállományok szektorsemleges vizsgálatára és az erdőgazdálkodás szabályozására.

A középtávú (tízéves) tervezés csak a körzet erdészet nélküli területére készül el a körzeti erdőterv keretein belül.

Az állami erdészetek területeire önálló erdőterv szintű üzemterv készül teljes körű tervezéssel és hozamszabályozással.

A körzet erdészetekhez tartozó illetve azon kívül eső területeinek jellegzetes eltérésére az állapot jellemzésénél kitér a terv. Ennek segítésére a terv - a szöveges rész után kötve - tartalmazza a körzet erdészet nélküli területeire vonatkozó táblázatokat és statisztikákat is.

Ennek megfelelően a körzeti erdőterv **Területi adatok, Termőhelyi adatok, Állapot adatok és Hosszú távú tervezésről szóló fejezetei a teljes körzet statisztikáit, míg a középtávú (tízéves) tervezésről szóló fejezetei csak a körzet erdészet nélküli területeinek statisztikáit tartalmazzák.**

Az erdészetek részletszintű adatai a megfelelő állami erdészeti üzemtervekben találhatók.

A körzeti erdőtervek irányelveit és keretszámait a természetvédelemért felelős miniszter véleménye alapján az FVM miniszter határozatban hagyja jóvá.

A jóváhagyott körzeti erdőterv az alapja a körzeten belüli erdőgazdálkodási tervek - az úgynevezett **üzemtervek** - elkészítésének, illetve jóváhagyásának.

Az üzemterv elkészítése, illetve készíttetése az erdőgazdálkodó feladata.

Üzemtervet csak arra jogosult személy, vagy szervezet készíthet, melyet az Állami Erdészeti Szolgálat illetékes igazgatóságához tartozó **Erdőfelügyelőséghez** kell benyújtani jóváhagyásra.

Az üzemterv lejáratí éve mindenesetben azonos a vonatkozó körzetterv lejáratí évével.

Erdőgazdálkodó - az 1996. évi LIV. tv. 13.§ (1) bekezdése szerint - az erdő tulajdonosa, illetve a tulajdonos(-ok) megbízásából az erdőgazdálkodást folytató jogszerű használó.

Az erdőgazdálkodó illetve képviselője nevét, székhelyét az erdészeti hatóság veszi nyilvántartásba, mely feltétele a jogszerű erdőgazdálkodás folytatásának.

Az erdőgazdálkodó a felelős az üzemterv szerinti gazdálkodás előírásainak betartásáért, az erdők védelméért, illetve fennmaradásának biztosításáért.

ÁLLAMI ERDÉSZETI SZOLGÁLAT

Szombathelyi Igazgatósága

9700 Szombathely, Batthyány tér 2.

☎ Telefon: 94/512-980

Fax: 94/320-053

✉ Levélcím: 9701 Szombathely, Pf: 24

E-mail: aeszhi@aeszh.hu

1. Hatósági eljárások

1.1. Előzetes jegyzőkönyv

1.2. Zárójegyzőkönyv

1.3. Határozatok

A körzeti erdőtervet jóváhagyó határozat

**A körzeti erdőterv természetvédelmi szempontú véleményezéséről,
illetve egyetértési jogkör gyakorlásáról szóló hivatalos levél**

A körzetben érvényét vesztt erdőállomány-gazdálkodási tervek

**Az erdészeti hatóság rendeltetéseket meghatározó, illetve megváltoztató
határozatai**

Ikt. sz.:ETF-193/2/2006.

Hiv. sz.:35412/2006.

Tárgy: az **Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság**
működési területén készült körzeti erdőterv
természetvédelmi szempontú véleményezése,
egyetértési jogkör gyakorlása

Klemenics András úr
főosztályvezető

Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
Erdészeti Főosztály

B u d a p e s t

Kossuth L. tér 11.

1 0 5 5

Tisztelt Főosztályvezető Úr!

Az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény 24. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a körzeti erdőtervekkel kapcsolatos miniszteri egyetértési és véleményezési jogkör gyakorlása érdekében az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén elvégeztük a 123. számú Kőrmendi Erdészeti Tervezési Körzet körzeti erdőtervének természetvédelmi szempontú részletes elemzését és vizsgálatát.

A vizsgálat kiterjedt a természetvédelmi oltalom alatt álló területek erdőrészlet szintű egyeztetéséből adódó eredmények összefoglaló értékelésére, a természetvédelmi kezelés irányelveinek megvalósítási lehetőségeire, továbbá az erdőgazdálkodás természetközeli vonatkozásainak a teljes tervezési körzetre vonatkozó elemzésére.

Az **Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság** működési területén vizsgált **123. számú Kőrmendi Erdészeti Tervezési Körzet körzeti erdőterv megállapításával és kiadásával** az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény 24. § (4) bekezdésében foglalt környezetvédelmi és vízügyi miniszteri jogkör alapján, a természetvédelemért felelős helyettes államtitkár véleményét figyelembe véve, a 16/2003. (K. Ért. 6.) KvVM utasítás 1. § (1) bekezdés g) pontjában, valamint 1. § (2) bekezdésében átruházott jogkörben egyetérttek.

Budapest, 2006. május " 19 ".

Üdvözlettel

Öri István

**Kincstári Vagyoni Igazgatóság
Nyugat-Dunántúli Regionális Igazgatósága
Szombathelyi Kirendeltség**

9700 Szombathely, Berzsenyi tér 2/b. • Telefon: (36-94) 329-850; 331-042 • Fax: (36-94) 329-851
Levél cím: 9701 Szombathely, Pf. 94. • e-mail: szombathely@kvi.hu

**Állami Erdészeti Szolgálat
Szombathelyi Igazgatósága
Balogh Csaba igazgatóhelyettes**

Ikt.sz.: 91800-281- / 2006.
Ügyintéző: Tompa Tibor

Tárgy: Körzeti erdőterv véleményezése

Hivatkozás: 1370-1/2006./Balogh Cs.

SZOMBATHELY
Batthyány tér 2.
9 7 0 0

Tisztelt Igazgatóhelyettes Úr!

A Kincstári Vagyoni Igazgatóság Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatósága Szombathelyi Kirendeltsége, mint a Magyar Állam tulajdonában lévő védett és védelemre tervezett erdőin-
gatlanokon, ill. a termőföldnek nem minősülő földrészleteknél a tulajdonosi jogok gyakorlója,
a Magyar Állam nevében eljárva, a körmendi erdőtervezési körzet (123 sz.) elkészült körzeti
erdőtervével kapcsolatban az alábbi véleményt alakította ki.

A KVI a fent nevezett ingatlan körre – különös tekintettel azokra az ingatlanokra, ahol a Ma-
gyar Állam résztulajdonosként, tehát 1/1-nél kisebb tulajdoni hányadban szerepel (vagyonke-
zelőként az illetékes erdészeti Zrt nincs megnevezve) - és a körmendi 123. számú körzetekre
értendően

h o z z á j á r u l á s á t a d j a

a körzeti erdőtervben foglaltakhoz, az abban szereplő előírásokhoz, a tíz évre szóló erdőgaz-
dálkodási keretterv megvalósításához.

A hozzájárulás indokai az alábbiak.

- A körzeti erdőterv alapvetően két jogforrás, az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. tv. és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. szellemében, ill. alapján, valamint a vonatkozó egyéb jogi normák előírásainak betartása mellett készült.
- A természetvédelmi és más hatóság kikötéseire, szakhatósági állásfoglalására, a nemzeti park szakértői véleményére adott tervezői válaszok, intézkedések megfelelőek.
- A tervezés a vágáskorok emelése mellett inkább a készletgondozó fahasználatot részesíti előnyben (1.420 ha, 69.218 m³), elősegítve ezáltal a folyamatos erdőborítottság tájképi és ökológiai kívánalmainak teljesülését.
- Gyertyános-tölgyeseknél, tölgyeseknél csak a felújulásra képtelen, egészségileg le-
gyengült helyzetűekre terveznek tarvágást. Az égerligetek zömében egészségügyi ter-
melés, illetve készletgondozó előírást kaptak (pl. Halogy 1 A, 2 E, Nádasd 54 A, 56 A,
B, C)

- A természetközeli állapotú erdőknél (pl. Pinkaminszent 14 F, J) a vágáskor emelése mellett, ill. azon túl természetes felújítóvágás tervezésére tesznek előírást (FBV).
- A természetes felújítóvágások (fokozatos felújítóvágás bontóvágások, végvágások), a szálalóvágások aránya a korábbi tervezési ciklus adataihoz képest jelentősen nőtt (véghasználatok 33 %-a, 43,6 ha; pl. Halogy 17 C, G, Döbörhegy 29 A, Körmend 17 D, 21 B).
- Tarvágásoknál, különösen ahol a természetvédelmi hatóság előírta, illetve azon kívül is hagyásfa-csoportok fennhagyását tervezik (pl. Sorkikápolna 6 A, Rádóckölked 15 A), melyeknél a csoportos jelleg van a hangsúly, megőrizve ezáltal a teljes élőhelyi vertikumot (talaj- és lágyszárú-szinttől a legfelső koronaszintig bezárólag). Az arra érdemes erdőrészeknél (pl. védett, v. arra tervezett), megjegyzés rovatban, a holt fák szerepe is kihangsúlyozásra került.
- A tájidegen fajokkal – leginkább akác – elegyes tölgy állományok véghasználatát az őshonos főfafaj fennhagyása mellett tervezik (pl. Nádasd 58 A, Rábahídvég 15 A, Döbörhegy 18 E, Daraboshegy 20 A, Vasalja 9 A, stb.).
- A tájidegen fajokból álló, illetve azokkal elegyes állományok erdőfelújításánál minden esetben terveznek a potenciális fás növénytakasuláshnak megfelelő felújítási fajtársort is. (Nemesnyárasok, fűzesek esetében első helyen szerepel, akácoknál általában második helyen található őshonos fajtársulásokból álló, a potenciális fás növénytakasuláshnak megfelelő célállomány /első generációban igaz erdeifenyő főfafajjal/ felújítási fajtája).
- Védelemre tervezett, illetve védett erdőállományok nevelővágásainál (Csörmöc-menti TK, ex lege védett lápterületek) tetten érhető az a törekvés, hogy a modelltablák előírásainál ritkább periódusú beavatkozások történjenek, illetve a tervezési időszakban ezek akár el is maradjanak.

Szombathely, 2006. március 20.

Tisztelettel:

Süle Tiborné
kirendeltségvezető

Tompá Tibor
erdészeti munkatárs

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM
ERDÉSZETI FŐOSZTÁLY
35110/2006.

HATÁROZAT

A 123. számú Körmenti erdészeti tervezési körzetben lévő erdőkre az Állami Erdészeti Szolgálat által 2005. évben készített körzeti erdőtervet

j ó v á h a g y o m ,

kiadását és az Adattáron való átvezetését az Állami Erdészeti Szolgálat felé elrendelem.

A körzeti erdőterv érvényességi ideje: 2006. január 1-től 2015. december 31-ig terjed.

Egyidejűleg az erdészeti tervezési körzetbe tartozó erdőterületekre készült, 1995. felvételi évű, 123. Körmenti körzet megnevezésű, 5325,6 ha területű, 30004/20/1996. jóváhagyási és 234/1996. törzskönyvi számú, valamint az 1997. felvételi évű, 123. Körmenti körzet megnevezésű, 39001/6/1998. jóváhagyási és 8/1998. törzskönyvi számú körzeti erdőtervek hatályukat veszítik.

Határozatom ellen fellebbezésnek helye nincs, megváltoztatását vagy megsemmisítését a bíróságtól lehet kérni.

INDOKLÁS

A körzeti erdőterv a körzetben lévő erdő-, és az erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló területek, valamint erdőállományok adatait a felvétel, illetve az érvénybelépés időpontjára vonatkozóan az előírt pontossággal tartalmazza. Tervjavaslatai és előírásai megfelelnek az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. tv. és a végrehajtására kiadott többször módosított 29/1997. (IV. 30.) FM rendelet vonatkozó előírásainak. A terv az erdőtervezési útmutató előírásainak figyelembevételével készült.

Határozatomat az 1996. évi LIV. tv. 24. §-ának (4) bekezdésében biztosított jogkörömben az 1957. évi IV. tv. 42-44. §-aiban foglaltak szerint hoztam meg. A jogorvoslatról az 1957. évi IV. tv. 64. §-a szerint rendelkeztem.

Budapest, 2006. évi augusztus hó 26 napján

/Klemencsics András/
főosztályvezető
a földművelésügyi és
vidékfejlesztési miniszter
megbízásából

2. Táblázatok, statisztikák a körzet teljes területére

2.1. Területi adatok

A 2.1.1. Részletes terület-kimutatás csak a körzet erdőszet nélküli területére vonatkozóan az adott erdőrészlet-lapokat tartalmazó kötet elejére megosztva került bekötésre.

2.1.2. Helységhatáros terület-kimutatás

2.1.3. Rendeltetések terület-kimutatása (halmozott területtel)

2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések terület-kimutatása

2.1.4.B. További rendeltetések terület-kimutatása I.

2.1.4.C. További rendeltetések terület-kimutatása II.

2.1.5. Egyéb részletek terület-kimutatása

2.1.6. Területváltozás a körzetben

Helységhatáros területkimutatás

(területek hektárban)

Erdőterv 2.1.2.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmendi

Helység		E r d ő r é s z l e t e k					Egyéb részletek	Mind- összesen
		Elsődleges rendeltetés szerint						
Kód	Név	Védelmi	Gazdasági	Eü.-szoc. turisztikai	Oktatás- kutatási	Összesen		
8018	Balogunyom	4,10	9,92			14,02		14,02
8023	Egyházasrádóc	9,26	342,57			351,83	9,65	361,48
8029	Kisunyom	3,93	168,76			172,69	18,80	191,49
8031	Nagykölked		200,33			200,33	5,55	205,88
8037	Rádóckölked		475,81			475,81	21,06	496,87
8040	Sorokpolány	0,80	248,30			249,10	3,09	252,19
8045	Tanakajd	8,39	20,96			29,35		29,35
8046	Táplánszentkereszt	10,67	21,40			32,07	0,52	32,59
8139	Csempeszkopács	1,92	8,78			10,70		10,70
8141	Rábatöttös		8,23			8,23	0,90	9,13
8142	Gyanógeregye		141,38			141,38	3,40	144,78
8149	Nemeskolta	5,39	80,82			86,21	1,77	87,98
8155	Rábahídvég	0,70	491,41			492,11	24,38	516,49
8158	Sorkifalud	4,76	144,16			148,92	2,84	151,76
8159	Sorkikápolna	1,83	90,86			92,69	4,99	97,68
8162	Vasszécseny	3,78	174,67			178,45	2,84	181,29
8165	Egyházashollós	11,12	424,90			436,02	8,44	444,46
8168	Harasztifalu	2,13	168,23			170,36	5,62	175,98
8172	Magyarnádalja	0,59	98,61			99,20	2,90	102,10
8173	Magyarszecsőd	4,99	265,09			270,08	14,09	284,17
8174	Molnaszecsőd	0,65	150,65			151,30	11,65	162,95
8175	Nemesrempehollós	4,07	104,25			108,32	6,92	115,24
8176	Pinkamindszent	3,18	312,69			315,87	7,01	322,88
8177	Vasalja	0,59	308,36			316,45	16,69	333,14
8178	Daraboshegy	248,14				248,14	15,22	263,36
8179	Döbörhegy	83,52	298,52			382,04	16,74	398,78
8180	Döröske	29,52	82,23	6,36		118,11	2,91	121,02
8182	Halastó		108,15			108,15	0,27	108,42
8183	Halogy	169,20	24,43			193,63	5,51	199,14
8184	Hegyháthodász	33,05	234,47			267,52	3,44	270,96
8185	Hegyhátsál	104,56	65,65			170,21	2,31	172,52
8188	Katafa		123,01			123,01	5,99	129,00
8189	Nagymizdó	38,71	102,87			141,58	5,50	147,08
8190	Nádasd	655,97	1.229,26			1.885,23	89,23	1.974,46
8192	Szarvaskend	23,31	279,70			303,01	11,12	314,13
8193	Szőce	1.078,22	43,33			1.121,55	83,25	1.204,80
8400	Körmend	35,92	737,57			773,49	62,58	836,07
Össz:	17 VAS MEGYE	2.582,97	7.790,33	6,36	7,50	10.387,16	477,18	10.864,34
Mindösszesen:		2.582,97	7.790,33	6,36	7,50	10.387,16	477,18	10.864,34

Ez a táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerint készül!

Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt (Halmozott terület hektárban)*

Erdőterv 2.1.3.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI**Körzet (teljes): 123 Körmendi****Védelmi rendeltetésű erdők***Védő erdők*

TAV	Talajvédelmi erdő	216,71
MVE	Mezővédő erdő	36,22
HON	Honvédelmi érdekeket szolgáló védőerdő	129,31
HAT	Határrendészeti és nemzetbiztonsági érdekeket szolgáló védőerdő	
VV	Vadvédelmi erdő	
VÍZ	Vízvédelmi erdő	33,22
GÁT	Partvédelmi erdő	5,09
TLV	Településvédelmi és belterületi erdő	42,96
TÁJ	Tájképvédelmi erdő	
MŰV	Műtárgyvédelmi erdő	7,49

*Védő erdők összesen:***471,00***Fokozottan védett erdők*

FTV	Fokozottan védett természeti területen lévő erdő	103,27
REZ	Erdőrezervátum (fokozottan védett)	
GÉN	Erdei génrezervátum (fokozottan védett)	
TEM	Történelmi emlékhely területén lévő erdő (fokozottan védett)	

*Fokozottan védett erdők összesen:***103,27***Védett (de nem fokozottan védett) erdők*

VTV	Védett természeti területen lévő erdő	2.088,09
GÉN	Erdei génrezervátum	
REZ	Erdőrezervátum	
TEM	Történelmi emlékhely területén lévő erdő	

*Védett (de nem fokozottan védett) erdők összesen:***2.088,09****Védelmi rendeltetésű erdők összesen****2.662,36****Gazdasági rendeltetésű erdők***Faanyagtermelést szolgáló erdők*

FT	Faanyagtermelő erdő	9.871,25
FAÜ	Faültetvény	17,53

*Faanyagtermelést szolgáló erdők összesen:***9.888,78***Egyéb gazdasági erdők*

SZA	Szaporítóanyag termelést szolgáló erdő	3,90
VK	Vadaskert	
KTE	Karácsonyfa-telep (erdőterületen létesített)	
BVE	Bot, vessző és díszítőgally termelést szolgáló erdő (erdőterületen létesített)	

*Egyéb gazdasági erdők összesen:***3,90****Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:****9.892,68****Egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdők**

GYE	Gyógyerdő	
PA	Parkerdő (üdülő, sport, turisztika, kiránduló és sétaerdő)	7,21

Egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdők összesen:**7,21****Oktatási-kutatási rendeltetésű erdők**

TAN	Tanerdő	
KI	Kísérleti erdő	7,50
VP	Vadspark	

Oktatási-kutatási rendeltetésű erdők összesen:**7,50**

* Az egyes szakhatóságok szakhatósági jogkörébe tartozó területek a három rendeltetés oszlopából összesítve.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI		Körzet (teljes): 123 Körmendi	
Elsődleges rendeltetés*			Terület (ha)
Védelmi rendeltetésű erdők			
<i>Védő erdők</i>			
TAV	Talajvédelmi erdő		178,30
MVE	Mezővédő erdő		34,31
HON	Honvédelmi érdekeket szolgáló védőerdő		128,23
HAT	Határrendészeti és nemzetbiztonsági érdekeket szolgáló védőerdő		
VV	Vadvédelmi erdő		
VÍZ	Vízvédelmi erdő		
GÁT	Partvédelmi erdő		5,09
TLV	Településvédelmi és belterületi erdő		38,19
TÁJ	Tájképvédelmi erdő		
MŰV	Műtárgyvédelmi erdő		7,49
<i>Védő erdők összesen:</i>			391,61
<i>Védett erdők</i>			
FTV	Fokozottan védett természeti területen lévő erdő		103,27
VTV	Védett természeti területen lévő erdő		2.088,09
GÉN	Erdei génrezervátum (fokozottan védett)		
REZ	Erdőrezervátum (fokozottan védett)		
TEM	Történelmi emlékhely területén lévő erdő (fokozottan védett)		
<i>Védett erdők összesen:</i>			2.191,36
Védelmi rendeltetésű erdők összesen			2.582,97
Gazdasági rendeltetésű erdők			
<i>Faanyagtermelést szolgáló erdők</i>			
FT	Faanyagtermelő erdő		7.768,90
FAÜ	Faültetvény		17,53
<i>Faanyagtermelést szolgáló erdők összesen:</i>			7.786,43
<i>Egyéb gazdasági erdők</i>			
SZA	Szaporítóanyag termelést szolgáló erdő		3,90
VK	Vadaskert		
KTE	Karácsonyfa-telep (erdőterületen létesített)		
BVE	Bot, vessző és díszítőgally termelést szolgáló erdő (erdőterületen létesített)		
<i>Egyéb gazdasági erdők összesen:</i>			3,90
Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:			7.790,33
Egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdők			
GYE	Gyógyerdő		
PA	Parkerdő (üdülő, sport, turisztika, kiránduló és sétaerdő)		6,36
Egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdők összesen:			6,36
Oktatási-kutatási rendeltetésű erdők			
TAN	Tanerdő		
KI	Kísérleti erdő		7,50
VP	Vadaspark		
Oktatási-kutatási rendeltetésű erdők összesen:			7,50
Mindösszesen (Erdőrészlet összesen):			10.387,16

* A táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű !

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI**Körzet (teljes): 123 Körmendi**

Második helyen álló rendeltetés*		Terület (ha)
Védelmi rendeltetésű erdők		
<i>Védő erdők</i>		
TAV	Talajvédelmi erdő	38,41
MVE	Mezővédő erdő	1,91
HON	Honvédelmi érdekeket szolgáló védőerdő	1,08
HAT	Határrendészeti és nemzetbiztonsági érdekeket szolgáló védőerdő	
VV	Vadvédelmi erdő	
VÍZ	Vízvédelmi erdő	33,22
GÁT	Partvédelmi erdő	
TLV	Településvédelmi és belterületi erdő	4,77
TÁJ	Tájképvédelmi erdő	
MŰV	Műtárgyvédelmi erdő	
<i>Védő erdők összesen:</i>		79,39
<i>Védett erdők</i>		
FTV	Fokozottan védett természeti területen lévő erdő	
VTV	Védett természeti területen lévő erdő	
GÉN	Erdei génrezervátum	
REZ	Erdőrezervátum (fokozottan védett)	
TEM	Történelmi emlékhely területén lévő erdő (fokozottan védett)	
<i>Védett erdők összesen:</i>		79,39
Védelmi rendeltetésű erdők összesen		79,39
Gazdasági rendeltetésű erdők		
<i>Faanyagtermelést szolgáló erdők</i>		
FT	Faanyagtermelő erdő	2.101,27
FAÜ	Faültetvény	
<i>Faanyagtermelést szolgáló erdők összesen:</i>		2.101,27
<i>Egyéb gazdasági erdők</i>		
SZA	Szaporítóanyag termelést szolgáló erdő	
VK	Vadaskert	
KTE	Karácsonyfa-telep (erdőterületen létesített)	
BVE	Bot, vessző és díszítőgally termelést szolgáló erdő (erdőterületen létesített)	
<i>Egyéb gazdasági erdők összesen:</i>		2.101,27
Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:		2.101,27
Egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdők		
GYE	Gyógyerdő	
PA	Parkerdő (üdülő, sport, turisztika, kiránduló és sétaerdő)	0,85
Egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdők összesen:		0,85
Oktatási-kutatási rendeltetésű erdők		
TAN	Tanerdő	
KI	Kísérleti erdő	
VP	Vadaspark	
Oktatási-kutatási rendeltetésű erdők összesen:		
Mindösszesen (Erdőrészlet összesen):		2.181,51

* A táblázat csak a második helyen álló rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű !

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI**Körzet (teljes): 123 Körmendi****Harmadik helyen álló rendeltetés*****Terület (ha)****Védelmi rendeltetésű erdők***Védő erdők*

TAV	Talajvédelmi erdő
MVE	Mezővédő erdő
HON	Honvédelmi érdekeket szolgáló védőerdő
HAT	Határrendészeti és nemzetbiztonsági érdekeket szolgáló védőerdő
VV	Vadvédelmi erdő
VÍZ	Vízvédelmi erdő
GÁT	Partvédelmi erdő
TLV	Településvédelmi és belterületi erdő
TÁJ	Tájképvédelmi erdő
MŰV	Műtárgyvédelmi erdő

*Védő erdők összesen:**Védett erdők*

VTV	Védett természeti területen lévő erdő
FTV	Fokozottan védett természeti területen lévő erdő
GÉN	Erdei génrezervátum (fokozottan védett)
REZ	Erdőrezervátum (fokozottan védett)
TEM	Történelmi emlékhely területén lévő erdő (fokozottan védett)

*Védett erdők összesen:***Védelmi rendeltetésű erdők összesen****Gazdasági rendeltetésű erdők***Faanyagtermelést szolgáló erdők*

FT	Faanyagtermelő erdő	1,08
FAÜ	Faültetvény	

*Faanyagtermelést szolgáló erdők összesen:***1,08***Egyéb gazdasági erdők*

SZA	Szaporítóanyag termelést szolgáló erdő
VK	Vadaskert
KTE	Karácsonyfa-telep (erdőterületen létesített)
BVE	Bot, vessző és díszítőgally termelést szolgáló erdő (erdőterületen létesített)

*Egyéb gazdasági erdők összesen:***Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:****1,08****Egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdők**

GYE	Gyógyerdő
PA	Parkerdő (üdülő, sport, turisztika, kiránduló és sétaerdő)

Egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdők összesen:**Oktatási-kutatási rendeltetésű erdők**

TAN	Tanerdő
KI	Kísérleti erdő
VP	Vadspark

Oktatási-kutatási rendeltetésű erdők összesen:**Mindösszesen (Erdőrészlet összesen):****1,08**

* A táblázat csak a harmadik helyen álló rendelkezések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű !

Egyéb részletek területkimutatása

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Erdőterv 2.1.5.

Erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmendi

Térképi jel és megnevezés

Terület hektár

CS	Csemetekert, dugványtelep	13,61
BV	Bot, vessző és díszítőgally termelést szolgáló terület	47,40
KT	Karácsonyfatelep	4,00
NY	Nyiladék és vezeték védősávja (ha 6 m-nél szélesebb)	173,70
TI	Erdei tisztás	52,34
TN	Kopár, terméketlen	14,21
RA	Rakodó és készletező hely	7,50
VF	Vadfold	1,70
VI	Erdei vízfolyás és erdei tó	5,66
ÜK	Üzemen kívüli erdő	
PK	Park	11,28
CE	Cserjés	69,08
Erdészeti létesítményhez tartozó területek összesen		76,70
ebből		
ÚT	Állandó jellegű erdészeti magánút	68,86
VA	Erdei vasút	
ÉP	Erdei épület	1,60
MV	Mesterségesen kialakított vízfelületek (tározó, csatorna)	0,11
BA	Bánya	0,40
EY	Egyéb erdészeti létesítményhez tartozó terület	5,73

Egyéb részletek összesen

477,18

2.1.6. Területváltozás a körzetben

Vonatkozás éve	Védelmi	Gazdasági	Eü. - Szoc. turisztikai	Oktatás kutatási	Összes erdőrészlet	Egyéb részletek területe	Összes terület
	elsődleges rendeltetésű erdők						
	h e k t á r						
1996.körzet erdészet nélkül	491,2	5 105,5	8,3	0	5 605,0	269,8	5 874,8
1996. erdészet	121,3	4 309,8	0	0	4 431,1	256,6	4 687,7
1996. Összes	612,5	9 415,3	8,3	0	10 036,1	526,4	10 562,5
2006. körzet erdészet nélkül	1 736,17	4 381,23	6,36	0	6 123,76	191,08	6 314,84
2006. erdészet	846,8	3 409,1	0	7,5	4 263,4	286,1	4 549,5
2006. Összes:	2 582,97	7 790,33	6,36	7,5	10 387,16	477,18	10 864,34

A táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza.

A 2.1.7. és 2.1.8. sz. táblázat a 4. fejezetben, a részletes terület-elszámolás pedig a mellékletben található.

2.2. Termőhelyi adatok

2.2.1. Termőhelytípus változatok megoszlása

2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint

Termőhelytípus-változatok megoszlása

Terület hektár

Erdőterv 2.2.1.

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmendi

H i d r o l ó g i a i v i s z o n y o k										
Genetikai talajtípus	Term.-réteg mélys.	Fiz. talaj f.	Többlet-vízhatástól független	Változó vízellátású	Szivárgó-vízű	Időszakos vízhatású	Állandó vízhatású	Felszínig nedves	Vízzel borított	Összesen
Bükkös klíma										
430 ABE	MÉ	V	1,99							1,99
Klíma összesen			1,99							1,99
Gyertyános-tölgyes klíma										
120 KV	SE	TÖ	14,44							14,44
		DH	3,33							3,33
220 HÖ	SE	V					1,95			1,95
	KMÉ	V				4,08	2,28			6,36
	MÉ	H				8,91	22,80	5,01		36,72
		V	7,75			11,81	67,08			86,64
	IMÉ	H				3,55	27,85	1,94		33,34
420 PBE	MÉ	V	0,70							0,70
430 ABE	SE	H	12,10							12,10
		V		0,44						0,44
	KMÉ	H	10,18							10,18
		V	24,95							24,95
	MÉ	H	24,47							24,47
		V	2.964,27	5,60	14,74					2.984,61
		A	3,50							3,50
	IMÉ	V	274,90							274,90
440 PGBE	SE	H	2,14			0,63				2,77
		V	33,23	4,76						37,99
		A		0,80						0,80
	KMÉ	H	5,65							5,65
		V	385,02	59,45		16,24				460,71
		A	0,69	66,74		0,42				67,85
	MÉ	H	0,70							0,70
		V	2.601,04	476,09		80,36				3.157,49
		A	59,78	81,33		97,94				239,05
	IMÉ	V	11,80			1,45				13,25
450 BFÖLD	KMÉ	V	6,34							6,34
	MÉ	V	12,23							12,23
460 RBE	SE	H	20,64							20,64
	KMÉ	H	156,56		4,51					161,07
		V	5,79							5,79
		A	21,55							21,55
	MÉ	H	566,74		15,41	18,77				600,92
		HV	13,00							13,00
		V	58,49		5,51					64,00
	IMÉ	H	104,15		91,75					195,90
		V	4,77		13,06					17,83
710 TR	KMÉ	V	5,53			13,95				19,48
		AV					3,06			3,06
	MÉ	V				7,19				7,19
	IMÉ	V				7,30	5,74			13,04
750 ÖR	KMÉ	V				4,58	19,45			24,03
	MÉ	V	18,46	7,44		72,79	31,84			130,53

Termőhelytípus-változatok megoszlása
Terület hektár

Erdőterv 2.2.1.

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.
Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI   Körzet (teljes): 123 Körmendi

H i d r o l ó g i a i v i s z o n y o k										
Genetikai talajtípus	Term-réteg mélys.	Fiz. talaj f.	Többlet-vízhatástól független	Változó vízellátású	Szivárgó-vízű	Időszakos vízhatású	Állandó vízhatású	Felszínig nedves	Vízzel borított	Összesen
Gyertyános-tölgyes klíma										
750 ÖR	MÉ	A				1,94				1,94
760 LR	SE	V					0,74			0,74
	KMÉ	A				7,85				7,85
910 RETIE	SE	V		3,06						3,06
	KMÉ	V	101,07			7,79				108,86
	MÉ	H	3,07							3,07
		V	84,18	118,47		105,64	12,79			321,08
	IMÉ	V	2,00			65,46	18,23			85,69
920 ÖE	KMÉ	V				6,86				6,86
	MÉ	H	6,67		2,08	158,14	3,06			169,95
		V	227,07		1,34	408,08	23,82	4,24		664,55
		A					16,71			16,71
	IMÉ	V	64,53			15,00	53,58			133,11
930 LHE	MÉ	H	0,66		2,35					3,01
		V	23,24		6,81					30,05
	IMÉ	V			5,04					5,04
990 MEST	KMÉ	A					1,09			1,09
Klíma összesen			7.947,38	824,18	162,60	1.126,73	312,07	11,19		10.384,15
Kocsánytalan-tölgyes, illetve cseres klíma										
440 PGBE	MÉ	V	0,70							0,70
460 RBE	MÉ	H	0,32							0,32
Klíma összesen			1,02							1,02
Körzet összesen			7.950,39	824,18	162,60	1.126,73	312,07	11,19		10.387,16

Faállománytípusok klímák szerint

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Terület hektár

Erdőterv 2.2.2.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI   Körzet (teljes): 123   Körmendi

Faállomány típus	Bükkös klíma		Gy-tölgyes klíma		Ktt klíma		Erdőössztyepp klíma		Összesen	
	terület	%	terület	%	terület	%	terület	%	terület	%
Bükkös			115,05	1,1					115,05	1,1
Gy-Tölgyes			832,77	8,0					832,77	8,0
Kt.Tölgyes			42,04	0,4					42,04	0,4
Ks.Tölgyes			1.761,49	17,0					1.761,49	17,0
Cseres			116,01	1,1					116,01	1,1
Mo.Tölgyes										
Akácos			1.338,53	12,9	1,02	100,0			1.339,55	12,9
Gyertyános			119,39	1,1					119,39	1,1
Juharos			25,87	0,2					25,87	0,2
Kórises			84,00	0,8					84,00	0,8
Ek.lombos			381,69	3,7					381,69	3,7
N.nyár - n. fűz			169,19	1,6					169,19	1,6
Hazai nyáras			25,11	0,2					25,11	0,2
Fűzes			107,17	1,0					107,17	1,0
Égeres			542,07	5,2					542,07	5,2
Hársas			3,10						3,10	
Nyíres			7,95	0,1					7,95	0,1
El.lombos			11,27	0,1					11,27	0,1
Erdeifenyves	1,99	100,0	4.285,68	41,3					4.287,67	41,3
Feketefenyves			1,08						1,08	
Lucfenyves			394,76	3,8					394,76	3,8
Egyéb fenyves			19,93	0,2					19,93	0,2
Összesen	1,99	100,0	10.384,15	100,0	1,02	100,0			10.387,16	100,0

2.3. Állapot adatok

2.3.1. Korosztály táblázatok

Korosztály táblázatok fafajonként terület hektárban

(faanyagtermelést szolgáló, különleges, összesen)

Korosztály táblázatok fafajonként fakészlet köbméterben

(faanyagtermelést szolgáló, különleges, összesen)

2.3.2.A. Faanyagtermelést nem szolgáló erdők korosztály táblázat fafajonként

2.3.2.B Nem vágásos (szálaló) erdők korosztály táblázat fafajonként

2.3.3. Faállomány megoszlása fatermő-képességi csoportok szerint

2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fajok szerint

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fajok szerint 100 évre

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fajok szerint 30 évre

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.7. Záródás minősítése faállomány-típusonként

2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint

2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata

2.3.11. Fajok terület- és fakészlet-adatainak változása

2.3.12. Fajok átlagos vágásérettségi korának változása

Terület hektár

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

Erdőterv 2.3.1.

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	266,69	203,96	122,27	60,66	106,14	148,75	106,75	124,17	155,97	252,46	189,39	1.737,21	23,3
Kst s	2,19	1,80	0,13	0,22	3,85	6,84	3,43	2,53	10,89		21,29	53,17	0,7
Ktt m	16,10	0,26	1,14			1,35	0,13	0,41	0,23	3,69	15,62	38,93	0,5
Ktt s								0,08		2,35		2,43	
Et	1,83	17,62	21,28	65,85	68,47	62,02	3,43	1,67			1,05	243,22	3,3
T össz	286,81	223,64	144,82	126,73	178,46	218,96	113,74	128,86	167,09	258,50	227,35	2.074,96	27,8
Cs m	5,93	5,74	1,90	3,64	5,29	3,80	37,74	16,34	14,54	10,93	9,05	114,90	1,5
Cs s	0,14	2,49	5,28	0,38	4,85	1,31	0,86	9,20	4,98	1,57	0,84	31,90	0,4
Cs össz	6,07	8,23	7,18	4,02	10,14	5,11	38,60	25,54	19,52	12,50	9,89	146,80	2,0
Bükk m	10,40	0,79		3,65	4,80	4,33	0,39	1,63	7,43	5,58	7,37	46,37	0,6
Bükk s							1,14					1,14	
B össz	10,40	0,79		3,65	4,80	4,33	1,53	1,63	7,43	5,58	7,37	47,51	0,6
Gyertyán	7,19	32,89	31,33	55,25	104,38	58,24	36,69	90,67	27,10	13,09	14,43	471,26	6,3
Akác m	98,73	33,44	33,64	15,86	38,30	3,82	0,08					223,87	3,0
Akác s	192,85	280,84	221,85	112,27	131,45	27,93	1,04					968,23	13,0
A össz	291,58	314,28	255,49	128,13	169,75	31,75	1,12					1.192,10	16,0
Juhar	1,20	10,26	4,35	2,98	6,86	6,72	1,98	1,34	0,82	0,13		36,64	0,5
Szil	0,10	1,04	0,44	0,17	0,08	0,07			0,18		0,18	2,26	
Kóris	21,54	11,20	26,53	17,39	15,76	23,60	18,25	10,77	2,20		3,32	150,56	2,0
EKL	0,22	5,31	0,85	0,42	1,32	0,41	0,36					8,89	0,1
J-EKL össz	23,06	27,81	32,17	20,96	24,02	30,80	20,59	12,11	3,20	0,13	3,50	198,35	2,7
NNY	35,71	46,38	16,39	6,91	8,05	1,04						114,48	1,5
HNY	0,37	18,67	9,21	2,64	7,72	5,84						44,45	0,6
NY össz	36,08	65,05	25,60	9,55	15,77	6,88						158,93	2,1
Fűz	11,93	53,87	25,55	7,38	15,31	6,20						120,24	1,6
Éger	6,96	40,15	66,04	83,33	109,53	29,04	47,13	7,85	0,61			390,64	5,2
Hárs		0,31	2,61	1,71	2,15	2,62	0,61	1,53	1,49	0,72	1,33	15,08	0,2
ELL	0,76	2,67	31,13	0,73	2,43	0,18	0,42					38,32	0,5
Fűz-ELL ö	19,65	97,00	125,33	93,15	129,42	38,04	48,16	9,38	2,10	0,72	1,33	564,28	7,6
EF	164,74	164,69	227,36	414,17	476,03	452,59	122,91	145,69	88,27	20,91	14,29	2.291,65	30,7
FF			0,22		0,57	5,42		1,26		0,89	0,09	8,45	0,1
LF	10,98	33,36	126,03	74,04	24,47	24,22	2,07	5,26	1,66	0,18		302,27	4,0
VF	0,23			0,13	2,99	2,31					1,31	6,97	0,1
EGYF	0,18	0,60		0,84	2,33	2,05						6,00	0,1
F össz	176,13	198,65	353,61	489,18	506,39	486,59	124,98	152,21	89,93	21,98	15,69	2.615,34	35,0
Összes	856,97	968,34	975,53	930,62	1.143,13	880,70	385,41	420,40	316,37	312,50	279,56	7.469,53	100,0
Üres												309,10	
Mindösszes												7.778,63	

Terület hektár

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

Erdőterv 2.3.1.

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	74,40	16,50	15,15	5,14	8,09	11,35	20,33	24,04	36,39	37,56	39,01	287,96	11,4
Kst s	0,05	0,21	0,90	4,66	22,40	10,30	30,29	7,30	15,38	3,17	4,31	98,97	3,9
Ktt m	3,03	1,53	3,92				0,14	0,30	0,11	0,27	0,94	10,24	0,4
Ktt s					0,37	0,07	0,13		0,39			0,96	
Et	0,79	0,49	21,56	40,43	7,20	5,73		4,77				80,97	3,2
T össz	78,27	18,73	41,53	50,23	38,06	27,45	50,89	36,41	52,27	41,00	44,26	479,10	19,0
Cs m	0,93	2,09	0,65	0,37	1,09	0,35	2,62	2,74	8,27	6,56		25,67	1,0
Cs s	0,45	0,43	2,42	3,97	10,89	4,09	2,74	4,82	0,93	1,28		32,02	1,3
Cs össz	1,38	2,52	3,07	4,34	11,98	4,44	5,36	7,56	9,20	7,84		57,69	2,3
Bükk m	4,26		0,94	0,98	5,64	1,66	0,75	6,97	5,87	4,48	6,76	38,31	1,5
Bükk s					0,07							0,07	
B össz	4,26		0,94	0,98	5,71	1,66	0,75	6,97	5,87	4,48	6,76	38,38	1,5
Gyertyán	0,25	1,67	13,90	24,53	54,80	16,43	11,18	29,05	20,13	5,16	3,72	180,82	7,2
Akác m	2,53	7,63	7,38	7,00	8,01	4,72						37,27	1,5
Akác s	20,14	47,06	48,50	62,40	78,70	21,64						278,44	11,0
A össz	22,67	54,69	55,88	69,40	86,71	26,36						315,71	12,5
Juhar	2,93	4,02	1,76	1,50	2,13	2,93	1,37	1,18	0,39		0,71	18,92	0,7
Szil		0,34	0,08	0,12	0,68							1,22	
Kőris	3,04	0,44	1,16	1,94	0,19	1,77	1,76	2,36	0,84			13,50	0,5
EKL	2,52	0,07	0,35	0,57	1,48	0,61		1,05				6,65	0,3
J-EKL össz	8,49	4,87	3,35	4,13	4,48	5,31	3,13	4,59	1,23		0,71	40,29	1,6
NNY	0,90		0,97		0,27							2,14	0,1
HNY		0,09	0,36	0,09	0,54	0,16						1,24	
NY össz	0,90	0,09	1,33	0,09	0,81	0,16						3,38	0,1
Fűz			4,34	0,53	0,26	0,32						5,45	0,2
Éger	1,09	23,11	28,64	41,34	40,99	19,38	13,11	0,63	0,13			168,42	6,7
Hárs		0,25	0,61	0,59	2,44	0,68	1,42	1,78	0,37	1,33	1,43	10,90	0,4
ELL	0,70	3,65	1,04	4,55	0,66	0,01	1,25	0,33	0,11			12,30	0,5
Fűz-ELL ö	1,79	27,01	34,63	47,01	44,35	20,39	15,78	2,74	0,61	1,33	1,43	197,07	7,8
EF	47,14	89,14	167,22	146,42	118,39	170,09	171,87	146,06	50,05	12,33	10,97	1.129,68	44,7
FF					0,04	0,48	0,58	0,55	0,30	0,09		2,04	0,1
LF	0,54	8,22	34,92	24,28	6,72	0,66	0,08	1,33	0,36	1,28	0,11	78,50	3,1
VF					0,33					0,07	0,11	0,51	
EGYF		0,07		0,06	3,55				0,45		0,05	4,18	0,2
F össz	47,68	97,43	202,14	170,76	129,03	171,23	172,53	147,94	51,16	13,77	11,24	1.214,91	48,1
Összes	165,69	207,01	356,77	371,47	375,93	273,43	259,62	235,26	140,47	73,58	68,12	2.527,35	100,0
Üres												73,38	
Mindösszes												2.600,73	

Terület hektár

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

ÖSSZESEN

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	341,09	220,46	137,42	65,80	114,23	160,10	127,08	148,21	192,36	290,02	228,40	2.025,17	20,3
Kst s	2,24	2,01	1,03	4,88	26,25	17,14	33,72	9,83	26,27	3,17	25,60	152,14	1,5
Ktt m	19,13	1,79	5,06			1,35	0,27	0,71	0,34	3,96	16,56	49,17	0,5
Ktt s					0,37	0,07	0,13	0,08	0,39	2,35		3,39	
Et	2,62	18,11	42,84	106,28	75,67	67,75	3,43	6,44			1,05	324,19	3,2
T össz	365,08	242,37	186,35	176,96	216,52	246,41	164,63	165,27	219,36	299,50	271,61	2.554,06	25,5
Cs m	6,86	7,83	2,55	4,01	6,38	4,15	40,36	19,08	22,81	17,49	9,05	140,57	1,4
Cs s	0,59	2,92	7,70	4,35	15,74	5,40	3,60	14,02	5,91	2,85	0,84	63,92	0,6
Cs össz	7,45	10,75	10,25	8,36	22,12	9,55	43,96	33,10	28,72	20,34	9,89	204,49	2,0
Bükk m	14,66	0,79	0,94	4,63	10,44	5,99	1,14	8,60	13,30	10,06	14,13	84,68	0,8
Bükk s					0,07		1,14					1,21	
B össz	14,66	0,79	0,94	4,63	10,51	5,99	2,28	8,60	13,30	10,06	14,13	85,89	0,9
Gyertyán	7,44	34,56	45,23	79,78	159,18	74,67	47,87	119,72	47,23	18,25	18,15	652,08	6,5
Akác m	101,26	41,07	41,02	22,86	46,31	8,54	0,08					261,14	2,6
Akác s	212,99	327,90	270,35	174,67	210,15	49,57	1,04					1.246,67	12,5
A össz	314,25	368,97	311,37	197,53	256,46	58,11	1,12					1.507,81	15,1
Juhar	4,13	14,28	6,11	4,48	8,99	9,65	3,35	2,52	1,21	0,13	0,71	55,56	0,6
Szil	0,10	1,38	0,52	0,29	0,76	0,07			0,18		0,18	3,48	
Kóris	24,58	11,64	27,69	19,33	15,95	25,37	20,01	13,13	3,04		3,32	164,06	1,6
EKL	2,74	5,38	1,20	0,99	2,80	1,02	0,36	1,05				15,54	0,2
J-EKL össz	31,55	32,68	35,52	25,09	28,50	36,11	23,72	16,70	4,43	0,13	4,21	238,64	2,4
NNY	36,61	46,38	17,36	6,91	8,32	1,04						116,62	1,2
HNY	0,37	18,76	9,57	2,73	8,26	6,00						45,69	0,5
NY össz	36,98	65,14	26,93	9,64	16,58	7,04						162,31	1,6
Fűz	11,93	53,87	29,89	7,91	15,57	6,52						125,69	1,3
Éger	8,05	63,26	94,68	124,67	150,52	48,42	60,24	8,48	0,74			559,06	5,6
Hárs		0,56	3,22	2,30	4,59	3,30	2,03	3,31	1,86	2,05	2,76	25,98	0,3
ELL	1,46	6,32	32,17	5,28	3,09	0,19	1,67	0,33	0,11			50,62	0,5
Fűz-ELL ö	21,44	124,01	159,96	140,16	173,77	58,43	63,94	12,12	2,71	2,05	2,76	761,35	7,6
EF	211,88	253,83	394,58	560,59	594,42	622,68	294,78	291,75	138,32	33,24	25,26	3.421,33	34,2
FF			0,22		0,61	5,90	0,58	1,81	0,30	0,98	0,09	10,49	0,1
LF	11,52	41,58	160,95	98,32	31,19	24,88	2,15	6,59	2,02	1,46	0,11	380,77	3,8
VF	0,23			0,13	3,32	2,31				0,07	1,42	7,48	0,1
EGYF	0,18	0,67		0,90	5,88	2,05			0,45		0,05	10,18	0,1
F össz	223,81	296,08	555,75	659,94	635,42	657,82	297,51	300,15	141,09	35,75	26,93	3.830,25	38,3
Összes	1.022,66	1.175,35	1.332,30	1.302,09	1.519,06	1.154,13	645,03	655,66	456,84	386,08	347,68	9.996,88	100,0
Üres												382,48	
Mindösszes												10.379,36	

Korosztály táblázat fafajonként

Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Nyomatás ideje: 2006. 03. 10.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	6.075	11.102	17.111	12.580	26.649	40.956	28.100	36.731	50.283	90.264	67.290	387.141	22,6
Kst s		202	25	33	712	1.321	796	629	2.638		6.499	12.855	0,8
Ktt m	38	11	186			413	50	154	133	1.536	8.450	10.971	0,6
Ktt s								32		1.041		1.073	0,1
Et	15	811	4.923	19.455	25.804	24.395	1.334	601			520	77.858	4,6
T össz	6.128	12.126	22.245	32.068	53.165	67.085	30.280	38.147	53.054	92.841	82.759	489.898	28,6
Cs m	103	383	302	612	1.386	1.189	11.147	5.331	5.658	3.963	4.047	34.121	2,0
Cs s	1	162	563	65	971	284	198	2.957	1.662	578	326	7.767	0,5
Cs össz	104	545	865	677	2.357	1.473	11.345	8.288	7.320	4.541	4.373	41.888	2,4
Bükk m		35		397	1.224	1.286	96	489	3.079	2.143	3.407	12.156	0,7
Bükk s							569					569	
B össz		35		397	1.224	1.286	665	489	3.079	2.143	3.407	12.725	0,7
Gyertyán	79	1.813	3.280	6.924	16.157	10.186	7.378	25.101	7.660	3.376	3.479	85.433	5,0
Akác m	2.627	2.742	5.729	3.400	8.002	1.070	33					23.603	1,4
Akác s	4.963	30.731	35.398	20.244	28.735	6.099	317					126.487	7,4
A össz	7.590	33.473	41.127	23.644	36.737	7.169	350					150.090	8,8
Juhar	54	1.704	767	624	1.285	1.764	493	417	262	27		7.397	0,4
Szil	3	83	33	12	17	15			22		115	300	
Kőris	295	1.056	3.998	4.268	4.115	7.375	6.963	4.251	748	6	1.692	34.767	2,0
EKL		642	157	64	276	95	99					1.333	0,1
J-EKL össz	352	3.485	4.955	4.968	5.693	9.249	7.555	4.668	1.032	33	1.807	43.797	2,6
NNY	1.744	5.767	3.009	1.067	1.634	201						13.422	0,8
HNY	41	4.115	1.579	624	2.487	1.230						10.076	0,6
NY össz	1.785	9.882	4.588	1.691	4.121	1.431						23.498	1,4
Fűz	563	9.174	4.730	1.688	3.437	1.531						21.123	1,2
Éger	112	3.562	7.904	14.707	22.105	6.197	9.984	2.004	197			66.772	3,9
Hárs		23	491	426	493	874	256	743	742	269	659	4.976	0,3
ELL		251	6.206	181	394	53	67					7.152	0,4
Fűz-ELL ö	675	13.010	19.331	17.002	26.429	8.655	10.307	2.747	939	269	659	100.023	5,8
EF	6.914	21.095	48.196	110.963	158.677	162.293	48.919	63.621	41.167	9.556	6.392	677.793	39,6
FF			27		180	1.868		510		395	25	3.005	0,2
LF	290	1.480	31.662	21.564	9.244	9.644	1.069	2.205	593	141		77.892	4,6
VF	9			50	1.202	961					882	3.104	0,2
EGYF	5	54		141	638	557						1.395	0,1
F össz	7.218	22.629	79.885	132.718	169.941	175.323	49.988	66.336	41.760	10.092	7.299	763.189	44,6

Összes	23.931	96.998	176.276	220.089	315.824	281.857	117.868	145.776	114.844	113.295	103.783	1.710.541	100,0
--------	--------	--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	-------

Korosztály táblázat fafajonként												Erdőterv 2.3.1.	
Fakészlet köbméterben													
Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.													
Teljes körzet													
Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi													
KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)													
Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	960	1.157	2.179	1.170	1.605	2.738	4.815	6.644	10.278	10.897	13.695	56.138	9,2
Kst s	1	8	91	679	4.292	2.099	6.408	1.887	3.469	727	1.022	20.683	3,4
Ktt m	119	148	483				51	113	50	111	532	1.607	0,3
Ktt s					92	15	29		116			252	
Et	27	18	4.948	14.219	2.581	2.529		1.796		26		26.144	4,3
T össz	1.107	1.331	7.701	16.068	8.570	7.381	11.303	10.440	13.913	11.761	15.249	104.824	17,1
Cs m	1	117	77	46	241	79	806	928	2.282	1.894		6.471	1,1
Cs s	7	20	201	566	2.030	821	707	1.351	310	352		6.365	1,0
Cs össz	8	137	278	612	2.271	900	1.513	2.279	2.592	2.246		12.836	2,1
Bükk m	16		79	224	1.011	387	176	2.776	2.217	1.618	3.266	11.770	1,9
Bükk s					15							15	
B össz	16		79	224	1.026	387	176	2.776	2.217	1.618	3.266	11.785	1,9
Gyertyán		101	1.531	3.262	7.124	2.701	2.283	6.901	6.467	967	1.015	32.352	5,3
Akác m	77	614	1.037	1.062	1.771	1.316						5.877	1,0
Akác s	627	4.512	6.580	10.086	15.441	5.484						42.730	7,0
A össz	704	5.126	7.617	11.148	17.212	6.800						48.607	7,9
Juhar	11	560	294	289	439	635	453	312	116		197	3.306	0,5
Szil		29	3	8	112							152	
Kőris	54	32	128	359	42	537	891	1.158	207			3.408	0,6
EKL	26	5	34	67	64	262		439				897	0,1
J-EKL össz	91	626	459	723	657	1.434	1.344	1.909	323		197	7.763	1,3
NNY	21	119	257	8	85	7						497	0,1
HNY		15	44	18	126	45						248	
NY össz	21	134	301	26	211	52						745	0,1
Fűz			739	120	42	115						1.016	0,2
Éger	25	2.022	3.730	9.410	9.845	4.514	3.236	226	26			33.034	5,4
Hárs		20	98	115	440	289	676	810	199	708	643	3.998	0,7
ELL	36	200	170	872	122	2	282	131	22			1.837	0,3
Fűz-ELL ö	61	2.242	4.737	10.517	10.449	4.920	4.194	1.167	247	708	643	39.885	6,5
EF	1.407	10.164	35.497	38.351	37.018	61.314	60.488	56.800	19.830	4.694	3.885	329.448	53,9
FF					8	148	249	207	96	25		733	0,1
LF	12	808	7.444	8.768	1.966	361	40	458	171	734	95	20.857	3,4
VF					120					41	157	318	0,1
EGYF		3		15	952				242		40	1.252	0,2
F össz	1.419	10.975	42.941	47.134	40.064	61.823	60.777	57.465	20.339	5.494	4.177	352.608	57,7
Összes	3.427	20.672	65.644	89.714	87.584	86.398	81.590	82.937	46.098	22.794	24.547	611.405	100,0

Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.
Teljes körzet
Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

ÖSSZESEN													
Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	7.035	12.259	19.290	13.750	28.254	43.694	32.915	43.375	60.561	101.161	80.985	443.279	19,1
Kst s	1	210	116	712	5.004	3.420	7.204	2.516	6.107	727	7.521	33.538	1,4
Ktt m	157	159	669			413	101	267	183	1.647	8.982	12.578	0,5
Ktt s					92	15	29	32	116	1.041		1.325	0,1
Et	42	829	9.871	33.674	28.385	26.924	1.334	2.397		26	520	104.002	4,5
T össz	7.235	13.457	29.946	48.136	61.735	74.466	41.583	48.587	66.967	104.602	98.008	594.722	25,6
Cs m	104	500	379	658	1.627	1.268	11.953	6.259	7.940	5.857	4.047	40.592	1,7
Cs s	8	182	764	631	3.001	1.105	905	4.308	1.972	930	326	14.132	0,6
Cs össz	112	682	1.143	1.289	4.628	2.373	12.858	10.567	9.912	6.787	4.373	54.724	2,4
Bükk m	16	35	79	621	2.235	1.673	272	3.265	5.296	3.761	6.673	23.926	1,0
Bükk s					15		569					584	
B össz	16	35	79	621	2.250	1.673	841	3.265	5.296	3.761	6.673	24.510	1,1
Gyertyán	79	1.914	4.811	10.186	23.281	12.887	9.661	32.002	14.127	4.343	4.494	117.785	5,1
Akác m	2.704	3.356	6.766	4.462	9.773	2.386	33					29.480	1,3
Akác s	5.590	35.243	41.978	30.330	44.176	11.583	317					169.217	7,3
A össz	8.294	38.599	48.744	34.792	53.949	13.969	350					198.697	8,6
Juhar	65	2.264	1.061	913	1.724	2.399	946	729	378	27	197	10.703	0,5
Szil	3	112	36	20	129	15			22		115	452	
Kóris	349	1.088	4.126	4.627	4.157	7.912	7.854	5.409	955	6	1.692	38.175	1,6
EKL	26	647	191	131	340	357	99	439				2.230	0,1
J-EKL össz	443	4.111	5.414	5.691	6.350	10.683	8.899	6.577	1.355	33	2.004	51.560	2,2
NNY	1.765	5.886	3.266	1.075	1.719	208						13.919	0,6
HNY	41	4.130	1.623	642	2.613	1.275						10.324	0,4
NY össz	1.806	10.016	4.889	1.717	4.332	1.483						24.243	1,0
Fűz	563	9.174	5.469	1.808	3.479	1.646						22.139	1,0
Éger	137	5.584	11.634	24.117	31.950	10.711	13.220	2.230	223			99.806	4,3
Hárs		43	589	541	933	1.163	932	1.553	941	977	1.302	8.974	0,4
ELL	36	451	6.376	1.053	516	55	349	131	22			8.989	0,4
Fűz-ELL ö	736	15.252	24.068	27.519	36.878	13.575	14.501	3.914	1.186	977	1.302	139.908	6,0
EF	8.321	31.259	83.693	149.314	195.695	223.607	109.407	120.421	60.997	14.250	10.277	1.007.241	43,4
FF			27		188	2.016	249	717	96	420	25	3.738	0,2
LF	302	2.288	39.106	30.332	11.210	10.005	1.109	2.663	764	875	95	98.749	4,3
VF	9			50	1.322	961				41	1.039	3.422	0,1
EGYF	5	57		156	1.590	557			242		40	2.647	0,1
F össz	8.637	33.604	122.826	179.852	210.005	237.146	110.765	123.801	62.099	15.586	11.476	1.115.797	48,1
Összes	27.358	117.670	241.920	309.803	403.408	368.255	199.458	228.713	160.942	136.089	128.330	2.321.946	100,0

Faanyagtermelést nem szolgáló erdők Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi**Terület hektár**

Erdőterv 2.3.2.A

[illegible]

Faanyagtermelést nem szolgáló erdők
Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.
Teljes körzet

Erdőterv 2.3.2.A

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

Fafaj	1-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141-160	161-	Összesen	%	Folyó- növedék m ³ /év	Átlagnö- vekmény m ³ /év
Kst m	8								8	3,1		
Kst s												
Ktt m												
Ktt s												
Et												
T össz	8								8	3,1		
Cs m												
Cs s												
Cs össz												
Bükk m												
Bükk s												
B össz												
Gyertyán												
Akác m												
Akác s												
A össz												
Juhar												
Szil												
Kóris												
EKL												
J-EKL össz												
NNY												
HNY												
NY össz												
Fűz												
Éger	13								13	5,0	1	1
Hárs												
ELL												
Fűz-ELL ö	13								13	5,0	1	1
EF	237								237	91,9	10	8
FF												
LF												
VF												
EGYF												
F össz	237								237	91,9	10	8
Összes	258								258	100,0	11	9

Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

Terület hektár

Erdőterv 2.3.2.B

[illegible]

Nem vágásos (szálaló) erdők
Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.
Teljes körzet

Erdőterv 2.3.2.B

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

Fafaj	1-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141-160	161-	Összesen	%	Folyó- növedék m ³ /év	Átlagnö- vekmény m ³ /év
Kst m			1.673						1.673	80,5	36	26
Kst s												
Ktt m												
Ktt s												
Et												
T össz			1.673						1.673	80,5	36	26
Cs m			98						98	4,7	2	2
Cs s												
Cs össz			98						98	4,7	2	2
Bükk m												
Bükk s												
B össz												
Gyertyán												
Akác m												
Akác s												
A össz												
Juhar												
Szil												
Kóris												
EKL												
J-EKL össz												
NNY												
HNY												
NY össz												
Fűz												
Éger												
Hárs												
ELL												
Fűz-ELL ö												
EF		308							308	14,8	5	6
FF												
LF												
VF												
EGYF												
F össz		308							308	14,8	5	6
Összes		308	1.771						2.079	100,0	43	34

Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Terület hektár

Erdőterv 2.3.3.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmentdi

E l s ő d l e g e s r e n d e l t e t é s

Faállomány		Faanyagtermelést szolgáló erdőkben				Különleges erdőkben				Összes erdőkben			
típus		Jó	Közepes	Gyenge	Összes	Jó	Közepes	Gyenge	Összes	Jó	Közepes	Gyenge	Összes
Bükkös	Ha	46,29	2,60		48,89	62,79			62,79	109,08	2,60		111,68
	%	94,7	5,3		43,8	100,0			56,2	97,7	2,3		100,0
Gy-Tölgyes	Ha	630,90	34,33		665,23	97,68	17,69		115,37	728,58	52,02		780,60
	%	94,8	5,2		85,2	84,7	15,3		14,8	93,3	6,7		100,0
Kt.tölgyes	Ha	22,67	10,97		33,64	2,14	1,13		3,27	24,81	12,10		36,91
	%	67,4	32,6		91,1	65,4	34,6		8,9	67,2	32,8		100,0
Ks.tölgyes	Ha	1.156,87	238,18		1.395,05	181,55	98,85		280,40	1.338,42	337,03		1.675,45
	%	82,9	17,1		83,3	64,7	35,3		16,7	79,9	20,1		100,0
Cseres	Ha	80,57	11,59		92,16	15,82	3,42		19,24	96,39	15,01		111,40
	%	87,4	12,6		82,7	82,2	17,8		17,3	86,5	13,5		100,0
Mo.tölgyes	Ha												
	%												
Akác	Ha	500,08	585,24		1.085,32	43,42	152,53	0,62	196,57	543,50	737,77	0,62	1.281,89
	%	46,1	53,9		84,7	22,1	77,6	0,3	15,3	42,4	57,6		100,0
Gyertyános	Ha	52,71	20,71		73,42	18,31	27,66		45,97	71,02	48,37		119,39
	%	71,8	28,2		61,5	39,8	60,2		38,5	59,5	40,5		100,0
Juharos	Ha	9,56	5,61		15,17		10,70		10,70	9,56	16,31		25,87
	%	63,0	37,0		58,6		100,0		41,4	37,0	63,0		100,0
Kőrises	Ha	55,12	6,36		61,48	6,89	4,59		11,48	62,01	10,95		72,96
	%	89,7	10,3		84,3	60,0	40,0		15,7	85,0	15,0		100,0
Ek.lombos	Ha	253,97	39,87		293,84	39,88	45,52		85,40	293,85	85,39		379,24
	%	86,4	13,6		77,5	46,7	53,3		22,5	77,5	22,5		100,0
N.nyár-n.fűz	Ha	67,68	92,51		160,19	1,71	0,29		2,00	69,39	92,80		162,19
	%	42,2	57,7		98,8	85,5	14,5		1,2	42,8	57,2		100,0
Hazai nyáras	Ha	16,46	9,04		25,50					16,46	9,04		25,50
	%	64,5	35,5		100,0					64,5	35,5		100,0
Fűzes	Ha	20,52	73,12	4,84	98,48	5,74	1,95		7,69	26,26	75,07	4,84	106,17
	%	20,8	74,2	4,9	92,8	74,6	25,4		7,2	24,7	70,7	4,6	100,0
Égeres	Ha	228,10	174,60	0,87	403,57	41,18	92,17	0,80	134,15	269,28	266,77	1,67	537,72
	%	56,5	43,3	0,2	75,1	30,7	68,7	0,6	24,9	50,1	49,6	0,3	100,0
Hársas	Ha		1,44		1,44		0,87	0,79	1,66		2,31	0,79	3,10
	%		100,0		46,5		52,4	47,6	53,5		74,5	25,5	100,0
Nyíres	Ha		3,45		3,45		4,50		4,50		7,95		7,95
	%		100,0		43,4		100,0		56,6		100,0		100,0
El.lombos	Ha	1,76			1,76					1,76			1,76
	%	100,0			100,0					100,0			100,0
Erdeifenyves	Ha	2.414,58	324,26	1,03	2.739,87	941,17	507,79	2,12	1.451,08	3.355,75	832,05	3,15	4.190,95
	%	88,1	11,8		65,4	64,9	35,0	0,1	34,6	80,1	19,9	0,1	100,0
Feketefenyves	Ha	1,08			1,08					1,08			1,08
	%	100,0			100,0					100,0			100,0
Lucfenyves	Ha	220,86	40,72		261,58	22,30	63,76		86,06	243,16	104,48		347,64
	%	84,4	15,6		75,2	25,9	74,1		24,8	69,9	30,1		100,0
Egyéb fenyves	Ha	1,90	6,51		8,41	5,53	2,99	0,50	9,02	7,43	9,50	0,50	17,43
	%	22,6	77,4		48,2	61,3	33,1	5,5	51,7	42,6	54,5	2,9	100,0
ÖSSZESEN	Ha	5.781,68	1.681,11	6,74	7.469,53	1.486,11	1.036,41	4,83	2.527,35	7.267,79	2.717,52	11,57	9.996,88
	%	77,4	22,5	0,1	74,7	58,8	41,0	0,2	25,3	72,7	27,2	0,1	100,0
ÜRES	Ha				309,10				73,38				382,48
MINDÖSSZESEN	Ha				7.778,63				2.600,73				
	%				74,9				25,1				100,0

Terület hektárban

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	V á g á s é r e t t s é g i k o r o k													Átl.	
	-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-	Összesen	vékor
Kst m				5,09	0,96	5,71	118,12	256,89	663,75	428,68	208,74	30,01	19,26	1.737,21	101
Kst s						1,80	2,49	7,77	17,34	3,14	19,69	0,94		53,17	100
Ktt m						0,26		3,49	9,36	14,17	11,46	0,19		38,93	107
Ktt s								0,08		2,35				2,43	109
Et					2,19	11,51	116,65	85,58	20,78	6,51				243,22	84
T össz				5,09	3,15	19,28	237,26	353,81	711,23	454,85	239,89	31,14	19,26	2.074,96	98
Cs m						4,69	31,01	35,27	28,23	8,35	6,79	0,56		114,90	89
Cs s			0,19			0,41	17,66	5,43	6,38	1,83				31,90	85
Cs össz			0,19			5,10	48,67	40,70	34,61	10,18	6,79	0,56		146,80	88
Bükk m				1,59	8,93	2,13	0,39	3,09	3,85	6,49	19,90			46,37	88
Bükk s									1,14					1,14	100
B össz				1,59	8,93	2,13	0,39	3,09	4,99	6,49	19,90			47,51	88
Gyertyán	1,71	0,89	13,83	45,32	95,40	53,89	64,71	88,38	47,55	34,80	24,78			471,26	71
Akác m	0,25	17,20	165,06	20,86	7,40	8,09	3,36	1,65						223,87	39
Akác s	2,18	30,32	706,10	135,23	58,43	18,87	14,95	0,73	1,06	0,36				968,23	40
A össz	2,43	47,52	871,16	156,09	65,83	26,96	18,31	2,38	1,06	0,36				1.192,10	40
Juhar		0,23	2,58	2,13	4,51	5,78	10,55	3,09	3,64	2,37	0,94	0,82		36,64	71
Szil		0,18			1,00	0,50		0,22			0,36			2,26	61
Kőris		0,77	0,08	0,31	8,85	19,10	36,68	57,56	19,65	3,47	2,67	1,42		150,56	82
EKL			2,25	0,06	1,78	2,59	1,30	0,69	0,22					8,89	59
J-EKL össz		1,18	4,91	2,50	16,14	27,97	48,53	61,56	23,51	5,84	3,97	2,24		198,35	78
NNY	0,40	55,10	50,65	6,18	1,26	0,79	0,10							114,48	33
HNY		1,23	13,39	9,93	10,96	5,88	2,22	0,84						44,45	49
NY össz	0,40	56,33	64,04	16,11	12,22	6,67	2,32	0,84						158,93	36
Füz		14,60	63,21	13,01	19,11	10,00	0,31							120,24	41
Éger		1,45	3,18	16,83	139,03	128,79	81,52	14,55	3,45	1,63	0,21			390,64	66
Hárs			0,07	0,12	1,77	2,13	3,66	4,26	0,32	2,75				15,08	81
ELL		0,59	0,37	2,68	18,32	11,42	3,73	0,47	0,33	0,41				38,32	63
Füz-ELL ö		16,64	66,83	32,64	178,23	152,34	89,22	19,28	4,10	4,79	0,21			564,28	58
EF			1,82	3,61	17,91	175,93	1.406,73	521,15	123,32	26,59	11,66	0,28	2,65	2.291,65	81
FF						0,79	3,89	2,79	0,44	0,54				8,45	84
LF		1,60	5,57	20,60	57,69	153,71	48,51	14,13		0,18	0,28			302,27	66
VF							5,30			0,68	0,99			6,97	86
EGYF					0,39	0,60	3,28	0,30	1,43					6,00	81
F össz		1,60	7,39	24,21	75,99	331,03	1.467,71	538,37	125,19	27,99	12,93	0,28	2,65	2.615,34	79
Összes	4,54	124,16	1.028,35	283,55	455,89	625,37	1.977,12	1.108,41	952,24	545,30	308,47	34,22	21,91	7.469,53	68
Üres														309,10	
Vágásos üzemmód teljes korlátozás															
Mindösszes														7.778,63	

Terület hektárban

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-	Összesen	Átl. vékor
Kst m	0,73				0,30	0,40	11,72	36,39	89,55	75,24	60,26	0,42	6,25	281,26	101
Kst s					1,70	0,23	12,50	27,90	32,73	13,02	10,89			98,97	95
Ktt m								0,44	6,76	1,97	0,27		0,80	10,24	104
Ktt s								0,25	0,52	0,19				0,96	95
Et			0,05			0,69	53,58	23,69	2,96					80,97	83
T össz	0,73		0,05		2,00	1,32	77,80	88,67	132,52	90,42	71,42	0,42	7,05	472,40	96
Cs m						0,09	2,39	17,74	4,29	0,86				25,37	91
Cs s		0,02		0,02	0,26	0,96	8,78	11,94	7,95	2,09				32,02	89
Cs össz		0,02		0,02	0,26	1,05	11,17	29,68	12,24	2,95				57,39	89
Bükk m	1,47			0,72	5,83	0,34	0,12	1,35	3,04	12,48	7,13		5,83	38,31	72
Bükk s					0,07									0,07	60
B össz	1,47			0,72	5,90	0,34	0,12	1,35	3,04	12,48	7,13		5,83	38,38	72
Gyertyán	1,06	0,78	1,39	18,95	50,66	20,93	14,29	30,23	23,28	4,42	14,41	0,42		180,82	70
Akác m	0,13	1,56	16,68	2,69	11,17	3,67	1,37							37,27	46
Akác s	0,22	11,20	82,37	121,92	39,92	19,70	3,01	0,10						278,44	45
A össz	0,35	12,76	99,05	124,61	51,09	23,37	4,38	0,10						315,71	45
Juhar			1,69	0,25	2,68	4,92	2,07	1,76	1,93	1,56	2,06			18,92	72
Szil			0,29	0,20	0,05	0,68								1,22	55
Kőris					0,97	1,03	4,61	4,63	2,26					13,50	82
EKL		0,07	0,03	0,22	1,74	0,27	0,94	1,72	0,13	0,31	1,22			6,65	78
J-EKL össz		0,07	2,01	0,67	5,44	6,90	7,62	8,11	4,32	1,87	3,28			40,29	75
NNY			2,14											2,14	38
HNY				0,05	0,76	0,39	0,04							1,24	61
NY össz			2,14	0,05	0,76	0,39	0,04							3,38	44
Füz			0,17	1,10	1,66	2,20	0,32							5,45	59
Éger			0,29	4,57	50,57	80,37	27,90	3,79	0,13					167,62	66
Hárs				0,17	2,31	1,33	0,16	2,51	1,49	0,17	2,76			10,90	83
ELL		0,11	0,10	0,08	4,41	4,04	1,30	2,26						12,30	67
Füz-ELL ö		0,11	0,56	5,92	58,95	87,94	29,68	8,56	1,62	0,17	2,76			196,27	67
EF			0,71	0,49	7,03	15,88	496,97	509,25	64,39	14,32	12,96	5,38		1.127,38	85
FF						0,04	0,58	1,33	0,09					2,04	87
LF				6,35	14,17	26,14	25,52	5,39	0,11		0,71	0,11		78,50	70
VF							0,07	0,26			0,07	0,11		0,51	98
EGYF						0,76	0,10	2,68	0,14		0,45		0,05	4,18	87
F össz			0,71	6,84	21,20	42,82	523,24	518,91	64,73	14,32	14,19	5,60	0,05	1.212,61	84
Összes	3,61	13,74	105,91	157,78	196,26	185,06	668,34	685,61	241,75	126,63	113,19	6,44	12,93	2.517,25	75
Üres														73,38	
Vágásos üzemmód teljes korlátozás															
Mindösszes														2.590,63	

Erdőterv 2.3.4.

ÖSSZESEN

Fafaj	V á g á s é r e t t s é g i k o r o k													Átl.	
	-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-	Összesen	vékor
Kst m	0,73			5,09	1,26	6,11	129,84	293,28	753,30	503,92	269,00	30,43	25,51	2.018,47	101
Kst s					1,70	2,03	14,99	35,67	50,07	16,16	30,58	0,94		152,14	97
Ktt m						0,26		3,93	16,12	16,14	11,73	0,19	0,80	49,17	106
Ktt s								0,33	0,52	2,54				3,39	105
Et			0,05		2,19	12,20	170,23	109,27	23,74	6,51				324,19	84
T össz	0,73		0,05	5,09	5,15	20,60	315,06	442,48	843,75	545,27	311,31	31,56	26,31	2.547,36	98
Cs m						4,78	33,40	53,01	32,52	9,21	6,79	0,56		140,27	90
Cs s		0,02	0,19	0,02	0,26	1,37	26,44	17,37	14,33	3,92				63,92	87
Cs össz		0,02	0,19	0,02	0,26	6,15	59,84	70,38	46,85	13,13	6,79	0,56		204,19	89
Bükk m	1,47			2,31	14,76	2,47	0,51	4,44	6,89	18,97	27,03		5,83	84,68	80
Bükk s					0,07				1,14					1,21	96
B össz	1,47			2,31	14,83	2,47	0,51	4,44	8,03	18,97	27,03		5,83	85,89	80
Gyertyán	2,77	1,67	15,22	64,27	146,06	74,82	79,00	118,61	70,83	39,22	39,19	0,42		652,08	70
Akác m	0,38	18,76	181,74	23,55	18,57	11,76	4,73	1,65						261,14	40
Akác s	2,40	41,52	788,47	257,15	98,35	38,57	17,96	0,83	1,06	0,36				1.246,67	41
A össz	2,78	60,28	970,21	280,70	116,92	50,33	22,69	2,48	1,06	0,36				1.507,81	41
Juhar		0,23	4,27	2,38	7,19	10,70	12,62	4,85	5,57	3,93	3,00	0,82		55,56	71
Szil		0,18	0,29	0,20	1,05	1,18		0,22			0,36			3,48	59
Köris		0,77	0,08	0,31	9,82	20,13	41,29	62,19	21,91	3,47	2,67	1,42		164,06	82
EKL		0,07	2,28	0,28	3,52	2,86	2,24	2,41	0,35	0,31	1,22			15,54	66
J-EKL össz		1,25	6,92	3,17	21,58	34,87	56,15	69,67	27,83	7,71	7,25	2,24		238,64	78
NNY	0,40	55,10	52,79	6,18	1,26	0,79	0,10							116,62	33
HNY		1,23	13,39	9,98	11,72	6,27	2,26	0,84						45,69	50
NY össz	0,40	56,33	66,18	16,16	12,98	7,06	2,36	0,84						162,31	36
Füz		14,60	63,38	14,11	20,77	12,20	0,63							125,69	42
Éger		1,45	3,47	21,40	189,60	209,16	109,42	18,34	3,58	1,63	0,21			558,26	66
Hárs			0,07	0,29	4,08	3,46	3,82	6,77	1,81	2,92	2,76			25,98	81
ELL		0,70	0,47	2,76	22,73	15,46	5,03	2,73	0,33	0,41				50,62	64
Füz-ELL ö		16,75	67,39	38,56	237,18	240,28	118,90	27,84	5,72	4,96	2,97			760,55	60
EF			2,53	4,10	24,94	191,81	1.903,70	1.030,40	187,71	40,91	24,62	5,66	2,65	3.419,03	83
FF						0,83	4,47	4,12	0,53	0,54				10,49	85
LF		1,60	5,57	26,95	71,86	179,85	74,03	19,52	0,11	0,18	0,99	0,11		380,77	67
VF							5,37	0,26		0,68	1,06	0,11		7,48	87
EGYF					0,39	1,36	3,38	2,98	1,57		0,45		0,05	10,18	83
F össz		1,60	8,10	31,05	97,19	373,85	1.990,95	1.057,28	189,92	42,31	27,12	5,88	2,70	3.827,95	81
Összes	8,15	137,90	1.134,26	441,33	652,15	810,43	2.645,46	1.794,02	1.193,99	671,93	421,66	40,66	34,84	9.986,78	70
Üres														382,48	
Vágásos üzemmód teljes															
korlátozás															
Faanyagtermelést nem szolgáló és a nem vágásos (szálaló) üzemmódú erdők – részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.A és B táblákban – összesen														10,10	
Mindösszes															
10.379,36															

Terület hektárban

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	túltartott	V á g á s é r e t t s é g i c s o p o r t o k										Összesen
		0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-	
Kst m	37,38	156,82	323,82	244,12	184,19	95,44	69,68	61,48	98,80	188,93	276,55	1.737,21
Kst s	1,37	22,10	13,38	1,11	5,36	4,84	1,02		1,80		2,19	53,17
Ktt m		5,65	12,33	1,90	1,55		0,26	0,18	0,96	1,68	14,42	38,93
Ktt s		0,08	2,35									2,43
Et	1,05	0,71	5,51	22,59	85,59	56,58	42,96	14,60	2,17	10,13	1,33	243,22
T össz	39,80	185,36	357,39	269,72	276,69	156,86	113,92	76,26	103,73	200,74	294,49	2.074,96
Cs m	4,57	32,49	28,57	19,50	11,84	1,99	5,63	0,80	1,53	5,43	2,55	114,90
Cs s	0,19	11,24	5,22	2,35	3,09	2,03	5,15	0,94	0,21	1,48		31,90
Cs össz	4,76	43,73	33,79	21,85	14,93	4,02	10,78	1,74	1,74	6,91	2,55	146,80
Bükk m	0,19	8,12	16,77	7,09	2,88		0,13				11,19	46,37
Bükk s					1,14							1,14
B össz	0,19	8,12	16,77	7,09	4,02		0,13				11,19	47,51
Gyertyán	12,26	76,41	160,68	87,43	64,74	38,70	9,76	7,93	4,03	0,31	9,01	471,26
Akác m	29,44	16,22	38,79	66,29	65,39	5,52	1,83	0,39				223,87
Akác s	80,96	138,09	329,13	238,46	151,41	14,46	2,82	12,29	0,25		0,36	968,23
A össz	110,40	154,31	367,92	304,75	216,80	19,98	4,65	12,68	0,25		0,36	1.192,10
Juhar	0,40	0,20	4,83	8,24	6,74	5,45	2,48	5,41	1,35	1,24	0,30	36,64
Szil		0,18	0,25	0,08	0,61	0,82	0,10		0,22			2,26
Kőris		6,22	20,13	23,39	23,70	19,38	13,42	18,79	13,84	9,16	2,53	150,56
EKL		0,06	0,79	3,11	1,24	0,25	2,88	0,34			0,22	8,89
J-EKL össz	0,40	6,66	26,00	34,82	32,29	25,90	18,88	24,54	15,41	10,40	3,05	198,35
NNY	7,87	13,10	51,52	33,59	8,40							114,48
HNY	0,25	4,51	11,05	18,75	5,13	0,80	2,94	1,02				44,45
NY össz	8,12	17,61	62,57	52,34	13,53	0,80	2,94	1,02				158,93
Füz	0,70	4,30	71,33	29,59	8,16	4,21	1,25	0,70				120,24
Éger	2,02	16,51	111,46	118,97	70,68	42,13	16,49	7,26	2,11	2,51	0,50	390,64
Hárs		2,66	3,14	3,16	2,06	2,93	0,50	0,63				15,08
ELL	0,25		1,14	3,37	20,47	10,24	0,16	1,65	0,35	0,28	0,41	38,32
Füz-ELL ö	2,97	23,47	187,07	155,09	101,37	59,51	18,40	10,24	2,46	2,79	0,91	564,28
EF	16,40	116,83	233,51	377,99	544,23	423,22	262,09	160,78	99,66	37,25	19,69	2.291,65
FF	0,09	1,61	0,54	3,20	2,79	0,22						8,45
LF	7,64	6,51	25,88	31,15	103,46	80,05	38,35	7,17	2,06			302,27
VF		0,32	0,99	1,95	2,99	0,13	0,36		0,23			6,97
EGYF				1,08	2,03	1,86	0,78	0,25				6,00
F össz	24,13	125,27	260,92	415,37	655,50	505,48	301,58	168,20	101,95	37,25	19,69	2.615,34
Összes Üres	203,03	640,94	1.473,11	1.348,46	1.379,87	811,25	481,04	302,61	229,57	258,40	341,25	7.469,53 309,10
Vágásos üzemmód teljes korlátozás												
Mindösszes												7.778,63

Terület hektárban

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

		V á g á s é r e t t s é g i c s o p o r t o k										
Fafaj	túltartott	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-	Összesen
Kst m	3,84	23,34	86,52	18,59	24,57	8,88	7,68	2,94	15,19	15,98	73,73	281,26
Kst s		0,31	22,45	23,12	22,52	17,48	11,15	1,68		0,21	0,05	98,97
Ktt m		0,94	0,55	0,27					3,75	0,17	4,56	10,24
Ktt s			0,39		0,16	0,26		0,15				0,96
Et		1,53	2,29	4,79	9,41	21,41	38,33	0,09	3,12			80,97
T össz	3,84	26,12	112,20	46,77	56,66	48,03	57,16	4,86	22,06	16,36	78,34	472,40
Cs m	5,75	5,97	5,76	2,33	0,46	1,43	0,65	0,32	2,49	0,21		25,37
Cs s		1,28	3,73	5,39	7,40	6,23	5,81	1,71	0,02	0,27	0,18	32,02
Cs össz	5,75	7,25	9,49	7,72	7,86	7,66	6,46	2,03	2,51	0,48	0,18	57,39
Bükk m	1,47	4,78	13,61	2,98	4,14	1,27	4,19		0,67		5,20	38,31
Bükk s			0,07									0,07
B össz	1,47	4,78	13,68	2,98	4,14	1,27	4,19		0,67		5,20	38,38
Gyertyán	5,88	23,38	80,39	40,09	17,59	5,76	3,78	1,20	1,16	0,25	1,34	180,82
Akác m	1,39	0,31	26,78	6,74	1,66	0,07		0,32				37,27
Akác s	8,98	65,31	128,59	52,70	18,76	2,61	0,96	0,26	0,21	0,06		278,44
A össz	10,37	65,62	155,37	59,44	20,42	2,68	0,96	0,58	0,21	0,06		315,71
Juhar	0,04		4,67	2,64	3,92	4,64		0,49			2,52	18,92
Szil			0,12	1,05		0,05						1,22
Kőris	0,80		2,71	1,39	2,75	2,56	0,23	0,04	2,31	0,17	0,54	13,50
EKL			2,33	0,73	0,61	0,30	0,38		0,77		1,53	6,65
J-EKL össz	0,84		9,83	5,81	7,28	7,55	0,61	0,53	3,08	0,17	4,59	40,29
NNY	0,27		0,97		0,90							2,14
HNY			0,52	0,23	0,45	0,04						1,24
NY össz	0,27		1,49	0,23	1,35	0,04						3,38
Füz			0,96	1,01	2,91	0,57						5,45
Éger		11,69	29,63	58,66	21,32	34,41	10,57	0,52	0,73	0,09		167,62
Hárs		1,04	4,16	2,34	3,03	0,29	0,04					10,90
ELL	0,11	0,13	0,67	5,16	1,03	0,53	3,43	1,11	0,11	0,02		12,30
Füz-ELL ö	0,11	12,86	35,42	67,17	28,29	35,80	14,04	1,63	0,84	0,11		196,27
EF	8,67	53,92	205,54	222,88	154,47	134,66	195,15	72,94	51,51	21,44	6,20	1.127,38
FF		0,39	1,13	0,04	0,48							2,04
LF	0,57	1,55	8,59	13,16	8,00	20,15	21,35	4,54	0,59			78,50

Terület hektárban

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

ÖSSZESEN

V á g á s é r e t t s é g i c s o p o r t o k												
Fafaj	túltartott	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-	Összesen
Kst m	41,22	180,16	410,34	262,71	208,76	104,32	77,36	64,42	113,99	204,91	350,28	2.018,47
Kst s	1,37	22,41	35,83	24,23	27,88	22,32	12,17	1,68	1,80	0,21	2,24	152,14
Ktt m		6,59	12,88	2,17	1,55		0,26	0,18	4,71	1,85	18,98	49,17
Ktt s		0,08	2,74		0,16	0,26		0,15				3,39
Et	1,05	2,24	7,80	27,38	95,00	77,99	81,29	14,69	5,29	10,13	1,33	324,19
T össz	43,64	211,48	469,59	316,49	333,35	204,89	171,08	81,12	125,79	217,10	372,83	2.547,36
Cs m	10,32	38,46	34,33	21,83	12,30	3,42	6,28	1,12	4,02	5,64	2,55	140,27
Cs s	0,19	12,52	8,95	7,74	10,49	8,26	10,96	2,65	0,23	1,75	0,18	63,92
Cs össz	10,51	50,98	43,28	29,57	22,79	11,68	17,24	3,77	4,25	7,39	2,73	204,19
Bükk m	1,66	12,90	30,38	10,07	7,02	1,27	4,32		0,67		16,39	84,68
Bükk s			0,07		1,14							1,21
B össz	1,66	12,90	30,45	10,07	8,16	1,27	4,32		0,67		16,39	85,89
Gyertyán	18,14	99,79	241,07	127,52	82,33	44,46	13,54	9,13	5,19	0,56	10,35	652,08
Akác m	30,83	16,53	65,57	73,03	67,05	5,59	1,83	0,71				261,14
Akác s	89,94	203,40	457,72	291,16	170,17	17,07	3,78	12,55	0,46	0,06	0,36	1.246,67
A össz	120,77	219,93	523,29	364,19	237,22	22,66	5,61	13,26	0,46	0,06	0,36	1.507,81
Juhar	0,44	0,20	9,50	10,88	10,66	10,09	2,48	5,90	1,35	1,24	2,82	55,56
Szil		0,18	0,37	1,13	0,61	0,87	0,10		0,22			3,48
Kőris	0,80	6,22	22,84	24,78	26,45	21,94	13,65	18,83	16,15	9,33	3,07	164,06
EKL		0,06	3,12	3,84	1,85	0,55	3,26	0,34	0,77		1,75	15,54
J-EKL össz	1,24	6,66	35,83	40,63	39,57	33,45	19,49	25,07	18,49	10,57	7,64	238,64
NNY	8,14	13,10	52,49	33,59	9,30							116,62
HNY	0,25	4,51	11,57	18,98	5,58	0,84	2,94	1,02				45,69
NY össz	8,39	17,61	64,06	52,57	14,88	0,84	2,94	1,02				162,31
Füz	0,70	4,30	72,29	30,60	11,07	4,78	1,25	0,70				125,69
Éger	2,02	28,20	141,09	177,63	92,00	76,54	27,06	7,78	2,84	2,60	0,50	558,26
Hárs		3,70	7,30	5,50	5,09	3,22	0,54	0,63				25,98
ELL	0,36	0,13	1,81	8,53	21,50	10,77	3,59	2,76	0,46	0,30	0,41	50,62
Füz-ELL ö	3,08	36,33	222,49	222,26	129,66	95,31	32,44	11,87	3,30	2,90	0,91	760,55
EF	25,07	170,75	439,05	600,87	698,70	557,88	457,24	233,72	151,17	58,69	25,89	3.419,03
FF	0,09	2,00	1,67	3,24	3,27	0,22						10,49
LF	8,21	8,06	34,47	44,31	111,46	100,20	59,70	11,71	2,65			380,77
VF		0,32	0,99	2,13	3,06	0,39	0,36		0,23			7,48
EGYF				1,84	2,56	4,54	0,99	0,25				10,18
F össz	33,37	181,13	476,18	652,39	819,05	663,23	518,29	245,68	154,05	58,69	25,89	3.827,95
Összes Üres	240,80	836,81	2.106,24	1.815,69	1.687,01	1.077,79	784,95	390,92	312,20	297,27	437,10	9.986,78 382,48
Vágásos üzemmód teljes korlátozás												
Faanyagtermelést nem szolgáló és a nem vágásos (szálaló) üzemmódú erdők – részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.A és B táblákban – összesen												10,10
Mindösszes												10.379,36

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomatás ideje: 2006. 03. 10.

Erdőterv 2.3.6.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI Körzet (teljes): 123 Körmendi

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	V á g á s é r e t t		t		30 év összesen		30 év átlaga		Folyónöv.	Átlagnöv.	Hozamt.		
	0-9 éven belül ha	m ³	10-19 éven belül ha	m ³	20-29 éven belül ha	m ³	30 év összesen ha	m ³	30 év átlaga ha/év	m ³ /év	m ³ /év	m ³ /év	ha
Kst m	194,20	68908	323,82	121890	244,12	89853	762,14	280651	25,40	9.355	12788	6995	17,11
Kst s	23,47	7388	13,38	3609	1,11	313	37,96	11310	1,27	377	216	158	0,51
Ktt m	5,65	3738	12,33	6752	1,90	1120	19,88	11610	0,66	387	474	127	0,32
Ktt s	0,08	35	2,35	1151			2,43	1186	0,08	40	11	10	0,02
Et	1,76	811	5,51	2465	22,59	13063	29,86	16339	1,00	545	3590	1844	2,78
T össz	225,16	80880	357,39	135867	269,72	104349	852,27	321096	28,41	10.703	17079	9134	20,74
Cs m	37,06	13369	28,57	11355	19,50	7342	85,13	32066	2,84	1.069	636	511	1,16
Cs s	11,43	4037	5,22	1515	2,35	776	19,00	6328	0,63	211	124	132	0,34
Cs össz	48,49	17406	33,79	12870	21,85	8118	104,13	38394	3,47	1.280	760	643	1,50
Bükk m	8,31	2926	16,77	7966	7,09	2640	32,17	13532	1,07	451	463	161	0,50
Bükk s											13	8	0,01
B össz	8,31	2926	16,77	7966	7,09	2640	32,17	13532	1,07	451	476	169	0,51
Gyertyán	88,67	18746	160,68	36600	89,14	21392	338,49	76738	11,28	2.558	1796	1564	6,48
Akác m	45,66	10485	39,04	10075	66,29	13171	150,99	33731	5,03	1.124	1971	1073	5,70
Akác s	219,05	45823	330,23	72286	243,84	52098	793,12	170207	26,44	5.674	7673	5374	24,16
A össz	264,71	56308	369,27	82361	310,13	65269	944,11	203938	31,47	6.798	9644	6447	29,86
Juhar	0,60	101	4,83	1382	8,24	2792	13,67	4275	0,46	142	435	218	0,43
Szil	0,18	17	0,25	157	0,26	63	0,69	237	0,02	8	22	7	0,02
Kőris	6,22	2291	20,13	10296	23,39	10696	49,74	23283	1,66	776	1865	783	1,70
EKL	0,06	10	0,79	232	3,11	1113	3,96	1355	0,13	45	194	52	0,14
J-EKL össz	7,06	2419	26,00	12067	35,00	14664	68,06	29150	2,27	972	2516	1060	2,29
NNY	20,97	3853	51,92	10944	37,10	8095	109,99	22892	3,67	763	918	805	3,43
HNy	4,76	927	11,05	3965	19,73	7288	35,54	12180	1,18	406	394	381	0,92
NY össz	25,73	4780	62,97	14909	56,83	15383	145,53	35072	4,85	1.169	1312	1186	4,35
Fűz	5,00	997	71,33	19625	31,75	8003	108,08	28625	3,60	954	1136	903	2,90
Éger	18,53	4008	111,46	27393	119,24	35447	249,23	66848	8,31	2.228	2246	1704	5,75
Hárs	2,66	1336	3,14	1666	3,16	1519	8,96	4521	0,30	151	160	88	0,13
ELL	0,25	17	1,14	237	3,37	1051	4,76	1305	0,16	43	465	315	0,60
Fűz-ELL ö	26,44	6358	187,07	48921	157,52	46020	371,03	101299	12,37	3.377	4007	3010	9,38
EF	133,23	62415	233,51	106966	377,99	173104	744,73	342485	24,82	11.416	18637	16009	28,20
FF	1,70	705	0,54	264	3,20	1415	5,44	2384	0,18	79	49	50	0,09
LF	14,15	3719	25,88	13804	31,15	17375	71,18	34898	2,37	1.163	3716	2396	4,51
VF	0,32	274	0,99	688	1,95	1101	3,26	2063	0,11	69	82	57	0,07
EGYF					1,08	452	1,08	452	0,04	15	48	33	0,05
F össz	149,40	67113	260,92	121722	415,37	193447	825,69	382282	27,52	12.743	22532	18545	32,92
Összes	843,97	256936	1.474,86	473283	1.362,65	471282	3.681,48	1201501	122,72	40.050	60122	41758	108,03

VÁGÁSOS ERDŐK TELJES KORLÁTOZÁSSAL

Üres területből számított évi hozami terület 3,93

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Erdőterv 2.3.6.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmentdi

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)													
Fafaj	0-9 éven belül		10-19 éven belül		20-29 éven belül		30 év összesen		30 év átlaga		Folyónöv.	Átlagnöv.	Hozamt.
	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha/év	m³/év	m³/év	m³/év	ha
Kst m	27,18	8479	87,25	29909	19,32	6046	133,75	44434	4,46	1.481	2359	927	2,62
Kst s	0,31	50	22,45	5726	23,12	6762	45,88	12538	1,53	418	495	323	0,87
Ktt m	0,94	509	0,55	300	0,27	134	1,76	943	0,06	31	126	56	0,09
Ktt s			0,39	129			0,39	129	0,01	4	4	3	
Et	1,53	981	2,29	723	4,79	2759	8,61	4463	0,29	149	1454	751	0,99
T össz	29,96	10019	112,93	36787	47,50	15701	190,39	62507	6,35	2.084	4438	2060	4,57
Cs m	11,72	3388	5,76	2018	2,33	826	19,81	6232	0,66	208	127	83	0,22
Cs s	1,28	360	3,73	1047	5,39	1567	10,40	2974	0,35	99	103	111	0,18
Cs össz	13,00	3748	9,49	3065	7,72	2393	30,21	9206	1,01	307	230	194	0,40
Bükk m	6,25	2390	15,08	6805	4,45	2031	25,78	11226	0,86	374	307	145	0,50
Bükk s			0,07	24			0,07	24	0,00	1	1		
B össz	6,25	2390	15,15	6829	4,45	2031	25,85	11250	0,86	375	308	145	0,50
Gyertyán	29,26	4173	80,39	16681	41,15	9948	150,80	30802	5,03	1.027	633	561	2,53
Akác m	1,70	256	26,89	6028	6,76	1552	35,35	7836	1,18	261	264	170	0,80
Akác s	74,29	14685	128,59	27134	52,92	9922	255,80	51741	8,53	1.725	1607	1352	5,82
A össz	75,99	14941	155,48	33162	59,68	11474	291,15	59577	9,70	1.986	1871	1522	6,62
Juhar	0,04	7	4,67	1240	2,64	747	7,35	1994	0,24	66	593	83	0,20
Szil			0,12	16	1,05	276	1,17	292	0,04	10	9	3	0,02
Körös	0,80	206	2,71	1504	1,39	583	4,90	2293	0,16	76	147	69	0,14
EKL			2,33	586	0,73	205	3,06	791	0,10	26	478	18	0,05
J-EKL össz	0,84	213	9,83	3346	5,81	1811	16,48	5370	0,55	179	1227	173	0,41
NNY	0,27	37	0,97	241			1,24	278	0,04	9	17	23	0,07
HNY			0,52	139	0,23	74	0,75	213	0,02	7	6	6	0,02
NY össz	0,27	37	1,49	380	0,23	74	1,99	491	0,07	16	23	29	0,09
Fűz			0,96	248	1,01	246	1,97	494	0,07	16	45	38	0,08
Éger	11,69	2318	29,63	8344	58,66	21222	99,98	31884	3,33	1.063	1092	854	2,43
Hárs	1,04	214	4,16	2050	2,34	1262	7,54	3526	0,25	118	103	57	0,11
ELL	0,24	48	0,67	233	5,16	1359	6,07	1640	0,20	55	99	56	0,16
Fűz-ELL ö	12,97	2580	35,42	10875	67,17	24089	115,56	37544	3,85	1.251	1339	1005	2,78
EF	62,59	27370	205,54	84799	222,88	93933	491,01	206102	16,37	6.870	7879	7088	12,97
FF	0,39	123	1,13	514	0,04	11	1,56	648	0,05	22	8	11	0,02
LF	2,12	922	8,59	3584	13,16	8123	23,87	12629	0,80	421	1051	655	1,06
VF		70			0,18	145	0,18	215	0,01	7	6	4	
EGYF					0,76	325	0,76	325	0,03	11	32	23	0,04
F össz	65,10	28485	215,26	88897	237,02	102537	517,38	219919	17,25	7.331	8976	7781	14,09
Összes	233,64	66586	635,44	200022	470,73	170058	1.339,81	436666	44,66	14.556	19045	13470	31,99

VÁGÁSOS ERDŐK TELJES KORLÁTOZÁSSAL

Üres területből számított évi hozami terület

0,77

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomatás ideje: 2006. 03. 10.

Erdőterv 2.3.6.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmendi

ÖSSZESEN													
Fafaj	0-9 éven belül ha	V á g á s m ³	10-19 éven belül ha	10-19 éven belül m ³	20-29 éven belül ha	20-29 éven belül m ³	30 év összesen ha	30 év összesen m ³	30 év átlaga ha/év	30 év átlaga m ³ /év	Folyónöv. m ³ /év	Átlagnöv. m ³ /év	Hozamt. ha
Kst m	221,38	77387	411,07	151799	263,44	95899	895,89	325085	29,86	10.836	15147	7922	19,73
Kst s	23,78	7438	35,83	9335	24,23	7075	83,84	23848	2,79	795	711	481	1,38
Ktt m	6,59	4247	12,88	7052	2,17	1254	21,64	12553	0,72	418	600	183	0,41
Ktt s	0,08	35	2,74	1280			2,82	1315	0,09	44	15	13	0,02
Et	3,29	1792	7,80	3188	27,38	15822	38,47	20802	1,28	693	5044	2595	3,77
T össz	255,12	90899	470,32	172654	317,22	120050	1.042,66	383603	34,76	12.787	21517	11194	25,31
Cs m	48,78	16757	34,33	13373	21,83	8168	104,94	38298	3,50	1.277	763	594	1,38
Cs s	12,71	4397	8,95	2562	7,74	2343	29,40	9302	0,98	310	227	243	0,52
Cs össz	61,49	21154	43,28	15935	29,57	10511	134,34	47600	4,48	1.587	990	837	1,90
Bükk m	14,56	5316	31,85	14771	11,54	4671	57,95	24758	1,93	825	770	306	1,00
Bükk s			0,07	24			0,07	24	0,00	1	14	8	0,01
B össz	14,56	5316	31,92	14795	11,54	4671	58,02	24782	1,93	826	784	314	1,01
Gyertyán	117,93	22919	241,07	53281	130,29	31340	489,29	107540	16,31	3.585	2429	2125	9,01
Akác m	47,36	10741	65,93	16103	73,05	14723	186,34	41567	6,21	1.386	2235	1243	6,50
Akác s	293,34	60508	458,82	99420	296,76	62020	1.048,92	221948	34,96	7.398	9280	6726	29,98
A össz	340,70	71249	524,75	115523	369,81	76743	1.235,26	263515	41,18	8.784	11515	7969	36,48
Juhar	0,64	108	9,50	2622	10,88	3539	21,02	6269	0,70	209	1028	301	0,63
Szil	0,18	17	0,37	173	1,31	339	1,86	529	0,06	18	31	10	0,04
Köris	7,02	2497	22,84	11800	24,78	11279	54,64	25576	1,82	853	2012	852	1,84
EKL	0,06	10	3,12	818	3,84	1318	7,02	2146	0,23	72	672	70	0,19
J-EKL össz	7,90	2632	35,83	15413	40,81	16475	84,54	34520	2,82	1.151	3743	1233	2,70
NNY	21,24	3890	52,89	11185	37,10	8095	111,23	23170	3,71	772	935	828	3,50
HNY	4,76	927	11,57	4104	19,96	7362	36,29	12393	1,21	413	400	387	0,94
NY össz	26,00	4817	64,46	15289	57,06	15457	147,52	35563	4,92	1.185	1335	1215	4,44
Füz	5,00	997	72,29	19873	32,76	8249	110,05	29119	3,67	971	1181	941	2,98
Éger	30,22	6326	141,09	35737	177,90	56669	349,21	98732	11,64	3.291	3338	2558	8,18
Hárs	3,70	1550	7,30	3716	5,50	2781	16,50	8047	0,55	268	263	145	0,24
ELL	0,49	65	1,81	470	8,53	2410	10,83	2945	0,36	98	564	371	0,76
Füz-ELL ö	39,41	8938	222,49	59796	224,69	70109	486,59	138843	16,22	4.628	5346	4015	12,16
EF	195,82	89785	439,05	191765	600,87	267037	1.235,74	548587	41,19	18.286	26516	23097	41,17
FF	2,09	828	1,67	778	3,24	1426	7,00	3032	0,23	101	57	61	0,11
LF	16,27	4641	34,47	17388	44,31	25498	95,05	47527	3,17	1.584	4767	3051	5,57
VF	0,32	344	0,99	688	2,13	1246	3,44	2278	0,11	76	88	61	0,07
EGYF					1,84	777	1,84	777	0,06	26	80	56	0,09
F össz	214,50	95598	476,18	210619	652,39	295984	1.343,07	602201	44,77	20.073	31508	26326	47,01
Összes	1.077,61	323522	2.110,30	673305	1.833,38	641340	5.021,29	1638167	167,38	54.606	79167	55228	140,02

VÁGÁSOS ERDŐK TELJES KORLÁTOZÁSSAL

FAANYAGTERMELÉST NEM SZOLGÁLÓ ERDŐ –részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.A táblában

NEM VÁGÁSOS (SZÁLALÓ) ÜZEMMÓDÚ ERDŐ –részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.B táblában

11

9

43

34

Üres területből számított évi hozami terület

4,70

Záródás minősítése faállománytípusonként

Terület hektárban

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Erdőterv 2.3.7.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmendi

Z á r ó d á s m i n ő s í t é s e

	Zárt	Felújítandó üres vágásterület	Bontási záródás- hiány	Természetes záródás- hiány	Erdősítési záródás- hiány	Gazdálko- dási hibából eredő záródás- hiány	Károsítások miatt bekövetke- zett záródás- hiány	Túltartott erdők záródás- hiánya	Túlzott záródás	Összesen
Bükkös	83,79		10,53		15,75	4,98				115,05
Gy-Tölgyes	583,52	14,31	10,20	88,59	71,31	19,14	45,70			832,77
Kt.tölgyes	18,78		14,10		8,03	1,13				42,04
Ks.tölgyes	1.111,85	17,47	39,80	69,99	325,86	43,69	152,83			1.761,49
Cseres	83,05	1,17	2,30		20,56	2,74	6,19			116,01
Mo.tölgyes										
Akácos	1.016,72	24,40	2,06	52,31	112,37	45,23	86,46			1.339,55
Gyertyános	100,63			1,00		15,53	2,23			119,39
Juharos	22,21					1,61	2,05			25,87
Kőrises	57,05	1,88		0,55	22,67		1,85			84,00
Ek.lombos	335,05			23,28	12,63	3,28	7,45			381,69
N.nyár - n. fűz	103,62			11,70	20,58	19,38	13,91			169,19
Hazai nyáras	17,74			1,00		1,46	4,91			25,11
Fűzes	33,99	1,00		49,65		3,44	19,09			107,17
Égeres	373,30	2,40		94,58	9,17	15,20	47,42			542,07
Hársas	3,10									3,10
Nyíres	7,80			0,15						7,95
El.lombos	0,30	10,10					0,87			11,27
Erdeifenyves	3.231,03	26,59	8,10	123,76	212,19	314,85	357,73		13,42	4.287,67
Feketefenyves				1,08						1,08
Lucfenyves	300,97	11,09		1,50	34,53		42,18		4,49	394,76
Egyéb fenyves	19,13			0,70			0,10			19,93
Összesen	7.503,63	110,41	87,09	519,84	865,65	491,66	790,97		17,91	10.387,16

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése		kódja	Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület		Károsodott terület(ha)
			0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Bekorhadt sarjtuskó, egyéb tuskó károsodás	1,3	ha	8,66	12,35	25,79	4,27							51,07	1,5	10,40
		%	17,0	24,2	50,5	8,4							100,0		
Fenyő rontó tapló	2	ha		0,12	0,13								0,25		
		%		48,0	52,0								100,0		
Törzstaplók, golyvák, rákos sebek, fekélyek	11-13	ha	27,63	161,37	78,96	3,15	4,58	0,11					275,80	8,0	48,30
		%	10,0	58,5	28,6	1,1	1,7						100,0		
Kéregtetűk, pajzstetűk, farontó bogarak	14-16	ha	6,80	12,80	33,39	16,26	4,52	2,99	8,03	2,82	3,24	5,65	96,50	2,8	35,10
		%	7,0	13,3	34,6	16,8	4,7	3,1	8,3	2,9	3,4	5,9	100,0		
Fagyléc, fagyrepedés	18	ha	5,53	34,04	38,53	6,11	8,48	7,52	18,07	1,82			120,10	3,5	37,20
		%	4,6	28,3	32,1	5,1	7,1	6,3	15,0	1,5			100,0		
Egyéb törzskárosodás	19	ha	0,42	9,91	15,49	1,72	0,40	1,99	0,27		0,32		30,52	0,9	7,90
		%	1,4	32,5	50,8	5,6	1,3	6,5	0,9		1,0		100,0		
Kéregsebzés	21,22	ha	0,29	4,32									4,61	0,1	0,70
		%	6,3	93,7									100,0		
Csúcsszáradás	31	ha	525,48	570,28	341,79	209,07	59,81	27,90	8,89	4,38	5,63	1,18	1.754,41	51,0	320,40
		%	30,0	32,5	19,5	11,9	3,4	1,6	0,5	0,2	0,3	0,1	100,0		
Lomb- és hajtás károsító rovarok, gombák, fagyöngy	32-36	ha	61,08	324,50	184,99	33,01	13,59						617,17	17,9	115,80
		%	9,9	52,6	30,0	5,3	2,2						100,0		
Immiszió, koronatörés, egyéb károsítás	37-39	ha	0,24	29,74									29,98	0,9	4,40
		%	0,8	99,2									100,0		

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése	kódja	Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület		Károsodott terület(ha)
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Magas talajvíz, pangó víz	41,42	ha %	0,06 0,2	8,00 25,1	21,89 68,7	0,31 1,0	1,60 5,0					31,86 100,0	0,9	7,60
Erózió	43	ha %			6,20 100,0							6,20 100,0	0,2	1,50
Egyéb talajkárosodás (talajvíz süllyedés stb.)	44-47	ha %			1,75 100,0							1,75 100,0	0,1	0,50
Tűzkár	51	ha %			1,10 100,0							1,10 100,0		0,30
Hervadásos pusztulás	52	ha %	40,90 57,4	21,04 29,5	7,49 10,5	1,78 2,5					0,04 0,1	71,25 100,0	2,1	7,80
Szélöntés, kidőlés, törzstörés	53	ha %		15,31 99,4					0,09 0,6			15,40 100,0	0,4	2,40
Aszály, hőség okozta kár	54	ha %	56,33 91,0		0,81 1,3	1,42 2,3	2,27 3,7	0,91 1,5		0,18 0,3		61,92 100,0	1,8	5,10
Helytelen gazdálkodásból fakadó károsodás	55	ha												
Egyéb károsodások	56	ha %												
Vad által okozott kár	61-65	ha %	30,23 11,2	101,28 37,4	62,38 23,0	38,70 14,3	17,93 6,6	13,93 5,1	1,83 0,7	3,47 1,3	1,19 0,4	270,94 100,0	7,9	65,70

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

Erdőterület megoszlása károsítók szerint*

Erdőterv 2.3.8.

Iroda: 3 Szombathelyi ETI		Körzet (teljes): 123 Körmendi												
Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése	kódja	Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület		Károsodott terület(ha)
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Pajor és pocok által okozott kár	4	ha												
		%												
Összes érintett terület	1-64	763,65	1.305,06	820,69	315,80	113,18	55,35	37,09	12,76	10,38	6,87	3.440,83	100,0	671,10
		22,2	37,9	23,9	9,2	3,3	1,6	1,1	0,4	0,3	0,2	100,0		
Abiotikus károsodás 18, 22, 31, 38, 41-43, 47, 51, 53, 54	ha	587,64	661,10	410,32	216,91	72,16	36,33	26,96	6,47	5,63	1,18	2.024,70	58,8	379,50
Biotikus eredetű kár 1-4, 11-16, 19, 32-36, 39, 52, 61-65	ha	175,72	643,37	408,62	98,89	41,02	19,02	10,13	6,29	4,75	5,69	1.413,50	41,1	291,00
Emberi eredetű kár 21, 37, 44-46, 55, 56	ha	0,29	0,59	1,75								2,63	0,1	0,60

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata

Erdőterv vonatkozási éve	Erdőterület	Fakészlet		Folyónövedék		Átl. v.é. kor	Évi átlagos végh. ter.
	ha	1 ha-on m ³	összesen m ³	1 ha-on m ³	összesen m ³	é v	ha
2006. körzet erdészet nélkül	6 123,76	200	1 225 125	7,7	47 072	63	94,01
2006. erdészet	4 255,60	258	1 096 821	7,5	32 095	80	50,71
2006. KÖRZET ÖSSZES	10 379,36	224	2 321 946	7,6	79 167	70	144,72
1996. körzet erdészet nélkül	5 605,0	192	1 074 105	7,6	42 662	60	94,0
1996. erdészet	4 431,1	292	1 291 706	8,0	35 256	78	49,2
1996. KÖRZET ÖSSZES	10 036,1	236	2 365 811	7,8	77 918	68	143,20
2006-1996* ÖSSZESEN VÁLTOZÁSA	343,26	-12	43 865	-0,2	1 249	2	1,52

* 2006-1996: **előjelhelyesen** tartalmazza a két év adatainak különbségét.

2.3.11. Fafajok terület- és fakészlet-adatainak változása

Fafaj	1996. évi állapot				2006. évi állapot			
	Terület		Fakészlet		Terület		Fakészlet	
	ha	%	m ³	%	ha	%	m ³	%
KST	1 974,6	20,3	527 016	22,3	2 177,3	21,8	476 817	20,5
KTT	57,4	0,6	21 427	0,9	52,6	0,5	13 903	0,6
ET	261,6	2,7	67 871	2,9	324,2	3,2	104 002	4,5
CS	155,6	1,6	49 778	2,1	204,5	2,0	54 724	2,4
B	93,3	1,0	34 031	1,4	85,9	0,9	24 510	1,1
GY	644,9	6,6	134 446	5,7	652,1	6,5	117 785	5,1
A	1 306,7	13,5	201 830	8,5	1 507,8	15,1	198 697	8,5
J	51,8	0,5	8 605	0,4	55,5	0,6	10 703	0,5
SZ	0,9	0	138	0	3,5	0	452	0
K	127,2	1,3	37 178	1,6	164,0	1,6	38 175	1,6
EKL	9,8	0	1 772	0,1	15,5	0,2	2 230	0,1
NNY	130,4	1,3	26 596	1,1	116,6	1,1	13 919	0,6
HNY	42,1	0,4	5 496	0,2	45,7	0,5	10 324	0,4
FÜ	166,1	1,7	26 883	1,1	125,7	1,3	22 139	0,9
É	569,9	5,9	90 300	3,8	559,1	5,6	99 806	4,3
H	18,0	0,2	6 331	0,3	26,0	0,3	8 974	0,4
ELL	47,3	0,5	8 428	0,4	50,6	0,5	8 989	0,4
EF	3 382,8	34,7	949 686	40,1	3 421,3	34,2	1 007 241	43,4
FF	17,7	0,2	6 309	0,3	10,5	0,1	3 738	0,2
LF	668,8	6,9	156 004	6,6	380,8	3,8	98 749	4,3
VF	4,3	0	2 186	0,1	7,5	0,1	3 422	0,1
EGYF	11,9	0,1	3 500	0,1	10,2	0,1	2 647	0,1
Összes:	9 740,7	100	2 365 811	100	9 996,9	100	2 321 946	100
Üres terület:	295,4				382,5			
Mind-össz.:	10 036,1	100	2 365 811	100	10 379,4	100	2 321 946	100

2.3.12. Fafajok átlagos vágásérettségi korának változása

Fafaj	1996. évi állapot		2006. évi állapot	
	Terület (ha)	Vágásérettségi kor (év)	Terület (ha)	Vágásérettségi kor (év)
Kocsányos tölgy mag	1 838,8	98	2 018,5	101
Kocsányos tölgy sarj	136,1	76	152,1	97
Kocsánytalan tölgy mag	52,8	108	49,2	106
Kocsánytalan tölgy sarj	1,9	76	3,4	105
Egyéb tölgyek	261,6	88	324,2	84
Cser mag	116,8	87	140,3	90
Cser sarj	38,8	81	63,9	87
Bükk	93,3	84	85,9	80
Gyertyán	644,9	69	652,1	70
Akác mag	191,6	40	261,1	40
Akác sarj	1 115,1	40	1 246,7	41
Juharok	51,8	60	55,6	71
Szilek	0,9	52	3,5	59
Kőrisek	127,2	73	164,1	82
Egyéb kemény lombos fafajok	9,8	46	15,5	66
Nemes nyáarak	130,4	32	116,6	33
Hazai nyáarak	42,1	41	45,7	50
Fűzek	166,1	38	125,7	42
Égerek	569,9	61	558,3	66
Hársak	18,0	73	26,0	81
Egyéb lágy lombos fafajok	47,3	68	50,6	64
Erdeifenyő	3 382,8	81	3 419,0	83
Feketeenyő	17,7	82	10,5	85
Lucfenyő	668,8	74	380,8	67
Vörösfenyő	4,3	96	7,5	87
Egyéb fenyő	11,9	85	10,2	83
Összes ter.* ill. átl. vé. kor:	9 740,7	68	9 986,8	70

* A táblázat értelemszerűen a faanyagtermelést nem szolgáló és szálaló üzemmódú erdőrészek területét, valamint a felújítandó üres vágásterületek, és az erdősítések záródáshiányos területeit nem tartalmazza.

2.4. Tervadatok

Hosszú távú tervadatok a körzet teljes területére

2.4.1. Távlati erdőkép táblák:

2.4.1.A. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok mátrix

2.4.1.B. Távlati célállománytípusok - erdősítési célállománytípusok (középtávú) mátrix

2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként

2.4.6. Erdő-felújítási mátrix

Távlati célállománytípusok - jelenlegi faállománytípusok mátrix
Terület hektár

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmendi

Jelenlegi faállománytípusok	T á v l a t i c é l á l l o m á n y t í p u s o k																						Jelenlegi összesen
	Bükkös	Gy-Tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácos	Gyertyános	Juharos	Kőrises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El. lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves	
Bükkös	24,72	82,51																	4,45				111,68
Gy-Tölgyes		647,68	2,10	130,18															0,64				780,60
Kt.tölgyes		30,48	3,91	2,52																			36,91
Ks.tölgyes	6,42	935,63		675,39	2,24						0,36	0,46			0,35				49,24		5,36		1.675,45
Cseres		65,09	3,10	31,30	9,01					1,08									1,82				111,40
Mo.tölgyes																							
Akácos	6,52	729,73		327,21	16,15		30,35			54,73	61,26		4,29	2,59	17,46				31,60				1.281,89
Gyertyános	4,21	79,17		26,07						2,60	7,34												119,39
Juharos		1,36		8,20					0,75	1,02	14,54												25,87
Kőrises		1,56		52,16						14,91	4,33												72,96
Ek.lombos		180,84		128,32				1,13	4,88	30,73			14,24						19,10				379,24
N.nyár - n. fűz		12,94		56,02						17,23	0,29	22,94	47,23	0,34	5,20								162,19
Hazai nyáras		1,85		7,23						3,16			11,16					0,50	1,60				25,50
Fűzes				32,40						9,19		6,59	28,45	28,31	1,23								106,17
Égeres		40,63		170,42						18,27	5,33				301,07				2,00				537,72
Hársas				0,87							1,44					0,79							3,10
Nyíres		4,35		0,15											3,45								7,95
El.lombos		1,17																	0,59				1,76
Erdeifenyves		1.930,06	10,30	565,31	12,14						3,00				3,92				1.663,42		2,80		4.190,95
Feketefenyves		1,08																					1,08
Lucfenyves		209,70	6,83	77,65							3,00								24,32		23,64	2,50	347,64
Egyéb fenyves		0,80									4,73								1,30			10,60	17,43
Üres	6,02	218,41	1,77	89,86	5,62			0,49	2,91	3,10	0,19	2,44		1,14				10,10	34,63		5,80		382,48
Távlati összesen	47,89	5.175,04	28,01	2.381,26	45,16		30,35		2,37	129,98	139,45	30,18	107,81	31,24	333,82	0,79		10,60	1.834,71		37,60	13,10	10.379,36

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Távlati célállománytípusok - erdősítési célállománytípusok (középtávú) mátrix
Terület hektár

Erdőterv 2.4.1.B.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmendi

Erdősítési célállomány- típusok	T á v l a t i c é l á l l o m á n y t í p u s o k																						Erdősítési cél-összesen
	Bükkös	Gy-Tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácos	Gyertyános	Juharos	Kőrises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El. lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves	
Bükkös	11,88	16,09																					27,97
Gy-Tölgyes		264,46		3,68															10,90				279,04
Kt.tölgyes		3,14																					3,14
Ks.tölgyes		62,29		71,89															7,82		1,20		143,20
Cseres		9,69		2,29	15,17														0,90				28,05
Mo.tölgyes																							
Akácos		31,44		14,61			0,86			4,06	6,71								0,89				58,57
Gyertyános		19,50		7,00							0,40								47,20				74,10
Juharos																							
Kőrises		1,00		9,17						13,15	0,63	3,13		0,50	2,90								30,48
Ek.lombos		18,10		2,97						1,61	9,42		1,01						0,20				33,31
N.nyár - n. fűz				1,20								0,67											1,87
H.nyáras				13,37									9,83										23,20
Fűzes														1,60									1,60
Égeres				9,68											7,11								16,79
Hársas																							
Nyíres																							
El.lombos																		10,10					10,10
Erdeifenyves		111,25		14,77							1,50								44,76		0,30		172,58
Feketefenyves																			6,00				6,00
Lucfenyves																					0,70		0,70
Egyéb fenyves																							
Távlati összesen	11,88	536,96		150,63	15,17		0,86			18,82	18,66	3,80	10,84	2,10	10,01			10,10	118,67		2,20		910,70

Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.1.C.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETIKörzet (teljes): 123 Körmendi

Távlati célállomány / faállománytípusok		Távlati célállomány			Jelenlegi faállománytípusok		
kód	jel	Faanyag termelés	Különleges	Összesen	Faanyag termelés	Különleges	Összesen
1	B	17,47		17,47	26,04	34,93	60,97
2	B-KTT				9,14	3,78	12,92
3	B-GY-KTT		8,50	8,50	4,23	1,58	5,81
4	B-GY		13,49	13,49		1,68	1,68
6	B-EL	2,23		2,23	9,48	20,82	30,30
7	B-F	6,20		6,20			
Bükkös		25,90	21,99	47,89	48,89	62,79	111,68
8	GY-KTT	181,57	26,01	207,58	7,64		7,64
9	GY-KTT-B	152,49	35,27	187,76	0,19		0,19
10	GY-KTT-CS	18,58		18,58	0,28		0,28
11	GY-KTT-EL	21,13	2,25	23,38		4,01	4,01
12	GY-KTT-F	27,54	55,21	82,75			
Gy-Kt. tölgyes		401,31	118,74	520,05	8,11	4,01	12,12
13	GY-KST	1.823,40	397,81	2.221,21	345,45	61,47	406,92
14	GY-KST-CS	494,57	14,22	508,79	91,22	5,72	96,94
15	GY-KST-EL	20,96	11,59	32,55	69,56	9,14	78,70
16	GY-KST-F	1.309,05	591,19	1.900,24	150,89	35,03	185,92
Gy-Ks. tölgyes		3.647,98	1.014,81	4.662,79	657,12	111,36	768,48
17	KTT	13,30	2,14	15,44	19,90	3,27	23,17
18	KTT-CS	5,10		5,10			
22	KTT-EF		6,90	6,90			
23	KTT-EL	0,57		0,57	13,74		13,74
Kocsánytalan tölgyes		18,97	9,04	28,01	33,64	3,27	36,91
25	KST	849,84	212,16	1.062,00	821,96	118,35	940,31
26	KST-CS	94,68	4,86	99,54	94,67	9,80	104,47
28	KST-MÉ	27,21	35,46	62,67	39,41	16,08	55,49
29	KST-K	718,97	42,63	761,60	62,31	0,27	62,58
30	KST-EL	33,54	42,02	75,56	298,46	62,61	361,07
31	KST-F	31,74	288,15	319,89	78,24	73,29	151,53
Kocsányos tölgyes		1.755,98	625,28	2.381,26	1.395,05	280,40	1.675,45
32	CS	2,77		2,77	25,98	8,91	34,89
33	CS-KTT	2,30	3,70	6,00	1,38		1,38
34	CS-KST	18,62	4,39	23,01	56,07	2,51	58,58
36	CS-EL	7,86	1,62	9,48	7,83	2,87	10,70
37	CS-EF		3,90	3,90	0,90	4,95	5,85
Cseres		31,55	13,61	45,16	92,16	19,24	111,40
44	A	23,70		23,70	846,88	110,91	957,79
45	A-NNY				0,56		0,56
46	A-HNY				12,34		12,34
47	A-EL	6,30	0,35	6,65	170,16	59,00	229,16
48	A-F				55,38	26,66	82,04
Akácos		30,00	0,35	30,35	1.085,32	196,57	1.281,89
49	GY				48,46	12,74	61,20
50	GY-E				24,96	33,23	58,19
51	J				3,52	6,01	9,53
52	J-E		2,37	2,37	11,65	4,69	16,34

Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.1.C.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETIKörzet (teljes): 123 Körmendi

Távlati célállomány / faállománytípusok kód	T á v l a t i c é l á l l o m á n y jel	T á v l a t i c é l á l l o m á n y			J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k		
		Faanyag termelés	Különleges	Összesen	Faanyag termelés	Különleges	Összesen
53	K	4,59	1,09	5,68	31,22	8,33	39,55
54	K-T	81,47	1,93	83,40	8,28		8,28
55	K-E	29,65	11,25	40,90	21,98	3,15	25,13
56	VT	18,60	3,42	22,02	199,25	71,19	270,44
57	FD				15,17	0,27	15,44
58	EKL	70,16	47,27	117,43	79,42	13,94	93,36
Egyéb kemény lombos		204,47	67,33	271,80	443,91	153,55	597,46
59	NNY	1,22	0,65	1,87	110,00	1,19	111,19
60	NNY-HNY	15,30		15,30			
61	NNY-A				8,53		8,53
62	NNY-EL	13,01		13,01	41,66	0,81	42,47
N.nyáras és fűzes		29,53	0,65	30,18	160,19	2,00	162,19
66	HNY	100,10	1,28	101,38	19,09		19,09
68	HNY-A				4,95		4,95
70	HNY-EL	6,43		6,43	1,46		1,46
Hazai nyáras		106,53	1,28	107,81	25,50		25,50
73	FÜ	25,73		25,73	60,69	5,74	66,43
74	FÜ-E	4,37	1,14	5,51	37,79	1,95	39,74
75	MÉ	125,17	97,91	223,08	259,98	96,09	356,07
76	MÉ-E	94,65	16,09	110,74	143,59	38,06	181,65
77	H				1,44	0,87	2,31
78	H-E		0,79	0,79		0,79	0,79
79	NYI					0,15	0,15
80	NYI-E				3,45	4,35	7,80
81	ELL	10,60		10,60	1,76		1,76
Egyéb lágy lombos		260,52	115,93	376,45	508,70	148,00	656,70
82	EF	577,20	224,60	801,80	1.296,94	640,06	1.937,00
83	EF-B					11,30	11,30
84	EF-GY-KTT	50,80		50,80			
85	EF-T	432,07	145,13	577,20	604,28	340,47	944,75
86	EF-CS	53,70	3,80	57,50	22,45	16,39	38,84
87	EF-A				38,59	42,74	81,33
88	EF-EL	42,82	205,19	248,01	154,44	259,85	414,29
89	EF-F	88,90	10,50	99,40	623,17	140,27	763,44
Erdeifenyves		1.245,49	589,22	1.834,71	2.739,87	1.451,08	4.190,95
90	FF				1,08		1,08
Feketefenyves					1,08		1,08
95	LF	3,80	6,60	10,40	149,23	19,35	168,58
96	LF-B	8,90		8,90			
97	LF-EL	6,30	12,00	18,30	21,26	2,08	23,34
98	LF-F				91,09	64,63	155,72
Lucfenyves		19,00	18,60	37,60	261,58	86,06	347,64
99	VF				1,30	0,07	1,37
100	EGYF	9,20	3,90	13,10	7,11	4,22	11,33
101	EGYF-E					4,73	4,73

Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.1.C.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETIKörzet (teljes): 123 Körmendi

Távlati célállomány / faállománytípusok kód	T á v l a t i c é l á l l o m á n y faanyag termelés	K ü l ö n l e g e s	Ö s s z e s e n	J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k faanyag termelés	K ü l ö n l e g e s	Ö s s z e s e n
Egyéb fenyves	9,20	3,90	13,10	8,41	9,02	17,43
Összesen	7.786,43	2.600,73	10.387,16	7.469,53	2.527,35	9.996,88
Üres						382,48
Mindösszesen						10.379,36

Korlátozások területkimutatása üzemmódonként

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.2.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmendi

VÁGÁSOS ÜZEMMÓD

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Védelmi: védő	1,09	387,92	
Védelmi: védett	4,12	2.187,24	
Faanyagtermelést szolgáló	7.785,80	0,63	
Egyéb gazdasági		3,90	
Egészségügyi-szociális, turisztikai Oktatás, kutatást célját szolgáló		6,36	
Összesen: terület hektárban	7.791,01	2.586,05	
részletek száma	2280	1035	

NEM VÁGÁSOS (SZÁLALÓ) ÜZEMMÓD

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Védelmi: védő			
Védelmi: védett			
Faanyagtermelést szolgáló			
Egyéb gazdasági			
Egészségügyi-szociális, turisztikai Oktatás, kutatást célját szolgáló	7,50		
Összesen: terület hektárban	7,50		
részletek száma	1		

FAANYAGTERMELÉST NEM SZOLGÁLÓ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Védelmi: védő			2,60
Védelmi: védett			
Egészségügyi-szociális, turisztikai Oktatás, kutatást célját szolgáló			
Összesen: terület hektárban			2,60
részletek száma			3

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Részletes erdőfelújítási mátrix
Terület hektár

Erdőterv 2.4.6.

Teljes körzet

Iroda: 3 Szombathelyi ETI

Körzet (teljes): 123 Körmendi

1. erdősítési célállománytípusai	J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k																						Összesen
	Bükkös	Gy-Tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácos	Gyertyános	Juharos	Kőrises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El. lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves	
Bükkös	15,93			7,59							4,45												27,97
Gy-Tölgyes	8,44	95,87	2,49	70,37	2,47		32,83	2,15			2,27								47,94		14,21		279,04
Kt.tölgyes			3,14																				3,14
Ks.tölgyes		17,20		58,76	3,77		7,60				0,36	8,61			10,37				24,67		11,86		143,20
Cseres				1,02	13,85		8,91												4,27				28,05
Mo.tölgyes																							
Akácos							55,74												2,83				58,57
Gyertyános				13,90				0,40											59,80				74,10
Juharos																							
Kőrises				3,49			5,38	2,17		6,58	0,63	6,73		2,79	2,71								30,48
Ek.lombos				0,50			24,27				3,10	0,76							4,48		0,20		33,31
N.nyár - n. fűz												1,87											1,87
Hazai nyáras							1,30					13,37	3,62	4,91									23,20
Fűzes														1,60									1,60
Égeres							7,15					2,67		1,00	5,97								16,79
Hársas																							
Nyíres																							
El.lombos																		10,10					10,10
Erdeifenyves			0,73	1,50			96,79					4,16			0,75				63,23		5,42		172,58
Feketefenyves																					6,00		6,00
Lucfenyves																			0,70				0,70
Egyéb fenyves																							
Összesen	24,37	113,07	6,36	157,13	20,09		239,97	4,72		6,58	10,81	38,17	3,62	10,30	19,80			10,10	207,92		37,69		910,70

3. Szöveges értékelés

3.1. Területi adatok

3.1.1. Területi adatok ismertetése

A 123. sz. **Körmendi Erdőtervezési körzet** (továbbiakban: körzet) Vas megye délnyugati részén, Szombathelytől és Sárvártól délre található. A körzet meghatározó települése Körmend város, de jelentős befolyással bír a körzeten kívül eső Szombathely és Vasvár is.

A terület déli határa a megyehatárral esik egybe. A körzetben található 37 község közül erdőgazdálkodási szempontból legjelentősebb Nádasd a maga 1974,46 ha-os erdőterületével.

A szomszédos erdőtervezési körzetek földrajzi-ökológiai viszonyai nagyjából egyeznek a körzet széleinek hasonló jellemzőivel, éles határvonal nem húzható. A határokat az egyes szélső helyzetű községek közigazgatási határai adják. A szomszédos körzetek a következők: északnyugaton a 113. Szombathelyi, északkeleten a 322. Sárvári, keleten a 122. Vasvári, délen a megyehatár, délnyugaton a 133. Felső-Őrségi és a 134. Alsó-Őrségi, nyugaton az országhatár található.

A körzetben a tájegységek és erdészeti tájak szerinti elhelyezkedést a 3.2. fejezetben elemezzük ki.

Az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint a körzet községeiben:

közigazgatási terület:	47 686,14 ha	100,0 %
ebből erdő:	10 864,34 ha	22,8 %

Az adattári adatok alapján a körzet erdőterülete 10 864,34 ha, melyből 4 549,5 ha-on két erdészeti (156,3 ha-on a Szombathelyi Erdészeti Igazgatóság, a többi területen a Vasvári Erdészeti Igazgatóság) gazdálkodik. A körzetben az állami erdészeti erdők aránya 42 %, míg az egyéb tulajdonú erdőterületek 6 314,8 ha-on 58 %-ot tesznek ki.

A körzet (erdészet nélküli) erdőterületének terepi felvételére a 2005-ös évben került sor. A Vasvári Erdészeti Igazgatóság terepi tervezése 2007-ben lesz.

A körzet teljes területe mintegy 47,7 ezer ha, amelynek durván 22,8 %-a erdő (beszámítva az egyéb részleteket is). Az erdősültség meghaladja az országos átlagot. Ennek oka az intenzív szántóföldi növénytermesztéssel mezőgazdasági művelés alá vonható területek alacsonyabb részaránya, mely a körzet területének 56,5 %-a.

A jelenlegi területadatokat a 2.1.2. számú táblázat foglalja össze. A körzetben az erdőgazdálkodók közül mindenekelőtt a Szombathelyi Erdészeti Zrt. Vasvári Erdészeti Igazgatóságát (továbbiakban: Erdészeti) kell kiemelni. Az Erdészeti a körzetben az összes erdőterület 42 %-án gazdálkodik, tehát meghatározó jelentőséggel bír, főként, ha figyelembe vesszük az általuk kezelt erdők gazdasági és ökológiai jelentőségét is.

Az Erdészeti a körzet községeiben változó arányban vannak erdőterületei. Az erdészeti területeinek 23 %-a egy községben, Nádasdon található, ezt követi Körmend, Szőce, Rábahídvég, Vasalja, Egyházasrádóc. Ezen túl az Erdészeti kezelésű erdőterületek aránya az 50%-ot meghaladja Kisunyom, Nagykölked, Magyarnádalja, Nemesrempehollós, Vasalja, Daraboshegy községekben.

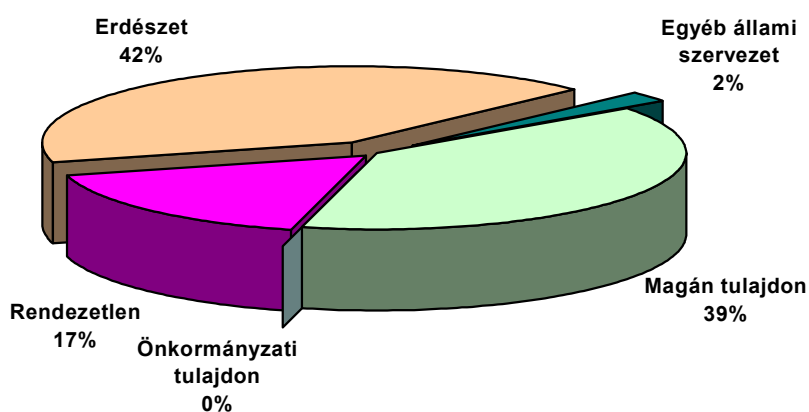
A körzet erdőterületei az alábbi 37 község határában helyezkednek el:

Községek	Összes erdő	Erdészet	Egyéb gazd.
Balogunyom	14,02	0	14,02
Egyházaskádóc	361,48	191,2	170,28
Kisunyom	191,49	133,9	57,59
Nagykölked	205,88	130,3	75,58
Rádóckölked	496,87	254	242,87
Sorokpolány	252,19	114,7	137,49
Tanakajd	29,35	0	29,35
Táplánszentkereszt	32,59	0	32,59
Csempeszkopács	10,7	0	10,7
Rábatöttös	9,13	0	9,13
Gyanógeregye	144,78	0	144,78
Nemeskolta	87,98	0	87,98
Rábahídvég	516,49	276,7	239,79
Sorkifalud	151,76	63,7	88,06
Sorkikápolna	97,68	0	97,68
Vasszécseny	181,29	63,2	118,09
Egyházashollós	444,46	32,1	412,36
Harasztifalu	175,98	18,4	157,58
Magyarnádalja	102,1	61,5	40,6
Magyarszécsőd	284,17	85,8	198,37
Molnászécsőd	162,95	35,2	127,75
Nemesrempehollós	115,24	62,2	53,04
Pinkamindszent	322,88	129	193,88
Vasalja	333,14	261,5	71,64
Daraboshegy	263,36	198,1	65,26
Döbörhegy	398,78	65,6	333,18
Döröske	121,02	0	121,02
Halastó	108,42	0	108,42
Halogy	199,14	0	199,14
Hegyháthodász	270,96	39,4	231,56
Hegyhátsál	172,52	3	169,52
Katafa	129	0	129
Nagymizdó	147,08	0	147,08
Nádasd	1 974,46	1452,7	521,76
Szarvaskend	314,13	56,6	257,53
Szőce	1204,8	389,4	815,4
Körment	836,07	431,3	404,77
Összesen:	10 864,34	6314,84	4549,5

Az alábbi táblázatban tulajdoncsoportok szerint foglaljuk össze a körzet területét:

Tulajdonforma		Részlet (ha)		
		Erdő	Egyéb	Összesen
Köztulajdon				
<i>Állami tulajdon</i>				
Ebből:	Erdőgazdasági Zrt.	4 263,4	286,1	4 549,5
	HM. Nádasd (VERGA Zrt)	122,53	0,6	123,13
	Mezőgazdasági Zrt., Kft.	53,76	1,88	55,64
	Állami Közútkezelő Kht	5,77	0,15	5,92
	Őrségi Nemzeti Park	53,62	5,55	59,17
	MÁV Igazgatóság Szombathely	2,96	0	2,96
	Egyéb állami szervezet	1,01	0	1,01
<i>Közösségi tulajdon</i>				
Ebből:	Önkormányzati	9,37	3,39	12,76
	Egyházi, felekezeti	0		
	Alapítványi	0		
	Egyesületi	0		
	Egyéb közösségi tulajdonban	0		
Magán tulajdon		4 123,06	97,98	4 221,04
Rendezetlen gazdálkodási viszonyok		1 751,68	81,53	1 833,21
Összes terület		10 387,16	477,18	10 864,34

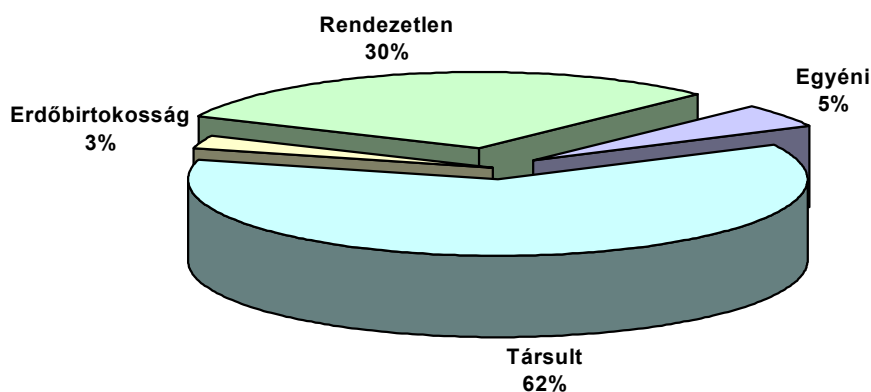

Erdőgazdálkodók százalékos megoszlása

A táblázatból és a mellékelt kördiagramból látható, hogy a körzetben az állami erdészetek területe a legnagyobb, 42 % a területarányuk. Az egyéb állami tulajdonú erdők aránya mindösszesen 2 %.

A közösségi tulajdonú erdőkben csak önkormányzati erdőket találunk, igen kis területen (Egyházasrádóc, Körmend, Nádasd, Szarvaskend, Szőce). Az általuk kezelt erdők aránya alig éri el az összes erdőterület 0,1 %-át. Az önkormányzatokra a rendszeres

erdőgazdálkodási tevékenység nem jellemző. Erdeik általában közszolgálati funkciókat (pl. volt földút menti erdőszűlő, rézsűk, árkok, bánya, személtároló hely, rekultiváció, településvédelem, stb.) látnak el.

Magán erdőgazdálkodók százalékos megoszlása

A magántulajdonú erdők **7,5 %-a jogi személyiségű gazdasági társulás** kezelésében van. (Ivánci EBT: 42,74 ha, Szőcei EBT: 100,18 ha, Kiskapu EBT Rábahídvég: 26 ha, Batthyány EBT: 8,4 ha, összesen: 177,32 ha).

A körzetben a magán erdőgazdálkodók közt **három kft** (Peppi 2000 Mezőgazdasági Kft.: 5,65 ha; Szombathelyi Vízerőmű Kft.: 0,18 ha; Madfour Kft.: 8,74 ha) található.

Az egységes erdőkezelés miatt kívánatos lenne az erdőbirtokok koncentrálódása. Ennek egyik lehetséges útja a társult formában történő erdőgazdálkodás nagyobb körben történő kiterjesztése. Ehhez nemcsak a tulajdonosok szándéka, hanem az Állami Erdészeti Szolgálat (továbbiakban ÁESZ) céltudatos, következetes segítsége is hozzájárulhat.

A magántulajdonú erdőterületeken belül az egyéni és társult erdőgazdálkodók alkotják a legjelentősebb gazdálkodási formát. Sajnálatos módon a rendezetlen területek mértéke is számottevő.

Az egyéni tulajdon túlnyomó részében (a magántulajdonú erdők **92,5 %-a**) közös képviselő vagy **“társult erdőgazdálkodó”** megbízása által képviselt az erdőgazdálkodási tevékenység. Sajnos a társult erdőgazdálkodók nagy része is meglehetősen kis birtokokat kezel, ez jelentősen megnöveli a fajlagos területre vonatkozó hatósági eljárási munkát, és ezzel párhuzamosan emeli az egy gazdálkodó területére eső állami eljárási díj mértékét is.

A maradék **7,5 %** területen **egyedüli kezelés** (ún. “1/1-es”) formájában gazdálkodnak. Az 1/1-es kezelés a legtöbb társult erdőgazdálkodó „vágyálma”, de egyelőre mégis osztatlan közös tulajdon maradt a földrészletek jelentős része.

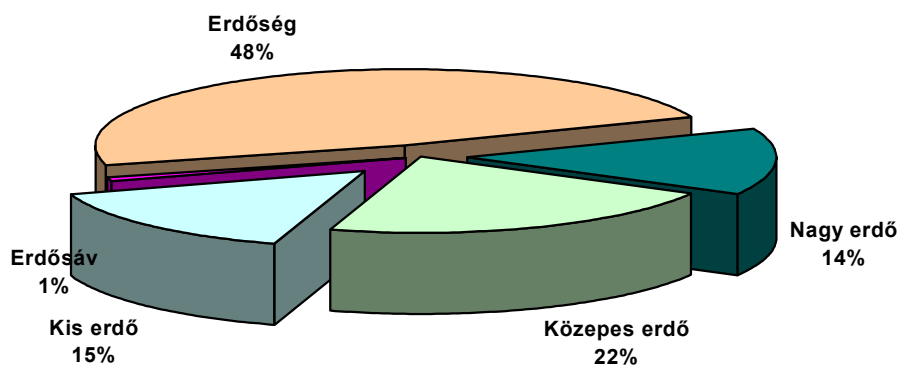
Az erdők mintegy **17 %-a** (erdészeti területek nélkül 30 %-a) **rendezetlen gazdálkodási viszonyú**. Ezek szinte mindegyike magántulajdonú. Ebben a kategóriában tartjuk nyilván azokat az erdőket, amelyeknek tulajdonosai az ÁESZ-nél még nem regisztráltatták magukat, illetve még nem jelentették be gazdálkodási igényüket. A gazdálkodási viszonyok letisztulása után ezek az erdők a kezelt magánerdők területét fogják növelni.

A rendezetlen gazdálkodási viszonyú erdők legnagyobb problémáját az előhasználatok elmaradása jelenti. Az állományok egy részében ez helyrehozhatatlan leromlást okoz. Ezen negatív folyamatok főleg a fiatalabb erdőkben tapasztalhatók, de az idősödő, gyorsan növekvő faállományokban (pl. nemes nyárasok) is meglátszik az állománynevelés hiánya. Az elmaradt

véghasználatok miatt helyenként csúcsszáradás, szálankénti és csoportos pusztulás figyelhető meg.

A területi adatokat áttekintve a birtokszerkezet mellett egy másik erdőgazdálkodási és természetvédelmi szempontból fontos vizsgálandó jellemző a körzetben található erdőterületek térbeli szerkezete. A térbeli elhelyezkedésre az „erdőtest jellege” utal.

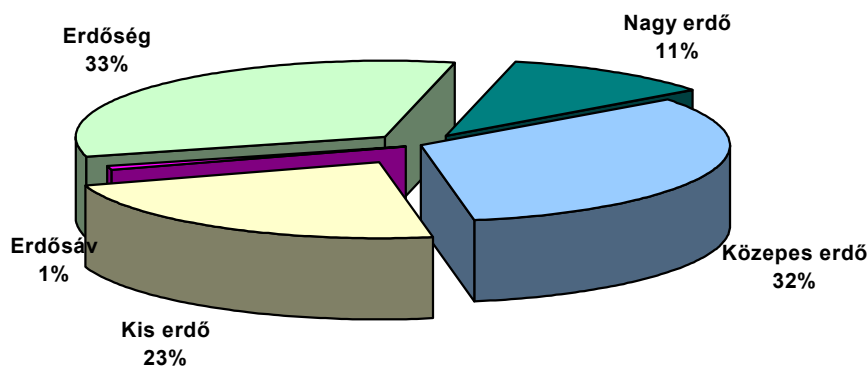
Az **erdőtest jellege** arra az összefüggő erdőterületre vonatkozó megállapítás, amelyikben az erdőrészlet fekszik. A helységhatár, birtokhatár, út, vasút, patak, nyiladék, stb. az erdőtest egységét nem bontja meg.

Erdőterületek megoszlása erdőtest jellege szerint a teljes körzet tekintetében

Az erdőtest jellegét tekintve az erdőrészletek 48 %-a található 1000 ha feletti erdőségekben. A 2. és 3. sz ábrát együtt szemlélve láthatjuk, hogy az erdőségek túlnyomó részén, 60 %-án az Erdészet gazdálkodik. (Az állami területek kárpótlásánál törekedtek arra, hogy a nagyobb összefüggő erdőterületek, melyek egységes, koncentráltabb gazdálkodást tesznek lehetővé, továbbra is állami kezelésben maradjanak.)

A **nagy erdők** (300,1-1000 ha) részaránya **14 %-os**. Számottevő még a **22 %-os közepes erdők** (30,1-300 ha) és a **15 %-ot elérő kis erdők** (0,5-30,0 ha) szerepe. Az **erdősávok** térfoglalása csak **1 %-os**, de ökológiai jelentőségük (mezőgazdasági területek védelme, élőhely biztosítása) a területi arányukat jóval meghaladja. A hosszú éveig tartó csapadékszegény időjárás szélsőséges hatásait csökkentő, ökológiai folyosóként is működő és tájképileg sem elhanyagolható sávok fenntartása kiemelt figyelmet érdemel. 1997-től a 0,5 ha alatti erdőfoltokra és erdősávokra nincs erdőtervezési kötelezettség, ennek tudható be, hogy a körzetben ilyen területek nem kerültek erdőtervezésre.

Erdőterületek megoszlása erdőtest jellege szerint a körzet erdészet nélküli területein

A magán erdők erdőtest jellegét vizsgálva kissé más helyzet láthatunk. Erdőségnek, illetve nagy erdőnek nevezett tömbös erdők a magánkézben lévő területnek 44 %-át képezik.

Nagy arányban (32%) találhatók még a 30-300 ha közötti erdőterületek. Ezek esetében célként fogalmazódik meg az erdőrészek (földrészek) további aprózódásának megakadályozása, illetve a területek egységes kezelése a fenntartható tartamos erdőgazdálkodás érdekében. Jelentős, 23 %-nyi a kis erdőnek nevezett erdőterületek részesedése a körzetben. Mivel a magán erdőgazdálkodók jelentős részének elsődleges célja a tűzifa nyerése, ezért itt kiemelten indokoltnak tartjuk a kisebb volumenű fahasználatok (elsősorban készletgondozó használat) előtérbe helyezését. Fokozottan igaz ez a területen 1 %-os részarányal jelenlévő erdősávok esetében.

Az átlagos erdőrészlet nagysága a teljes körzetben 3,21 ha. Ugyanez a mutató az erdészetek nélkül 2,52 ha.

Az átlagos részletnagyság fokozatos csökkentése elsősorban a helyrajzi számonként történő erdőtervezésnek, a magán erdőgazdálkodók megosztási igényének, illetve a birtokszerkezet jellegének köszönhető, de az Erdészetek területén is történtek megosztások az előző tervezési ciklushoz képest. Az erdőrészek nagyságának további csökkentése nem kívánatos.

A terepi felvételek során a véghasználati korú, illetve ahhoz közel álló állományok esetében, az erdőrészek területének 10 ha alá csökkentésére törekedtünk. Ez az elsődlegesen fatermesztési rendeltetésű, többnyire vágásos üzemmódban kezelt erdők esetén azért is szükséges, hogy az 1996. évi LIV. törvény (erdőtörvény) 62.§ korlátozó előírásainak a gazdálkodó további megosztások nélkül meg tudjon felelni. A körzet erdeinek mintegy 20%-a védett természeti területen lévő erdő. Ezért az 1996. évi LIII. a természet védelméről szóló törvény 33.§ korlátozó előírásai alapján a vágásos üzemmódú erdőkben az erdőrészek egy részét szintén megosztottuk.

3.1.2. Területváltozások értékelése

3.1.2.1. Területváltozás (2.1.6. tábla)

A területváltozások értékelése során a lejárt erdőtervek adatait összesítettük és hasonlítottuk össze az új területadatokkal. A gazdálkodói szintű összehasonlításra majd csak a körzeti erdőterv alapján készülő üzemtervekben nyílik lehetőség. A 2.1.6. számú táblázatban találhatók meg a lejárt üzemtervek, illetve a megújított körzeti erdőterv területi értékei.

Ennek alapján megállapítható, hogy a **körzet** (erdészeti területek nélkül) **erdőterülete 440 ha-ral növekedett** a lejárt üzemtervekhez viszonyítva. Ezt a területgyarapodást a **talált erdők**, az **erdőtelepítések**, és a **kárpótlási folyamat** során magán, illetve közösségi tulajdonba került erdőterületek felvétele idézte elő.

Az Erdészetek nélküli erdőterület mintegy 30 %-át kitevő rendezetlen gazdálkodási viszonyú erdőterületek aránya - az ÁESZ közreműködésének is köszönhetően - a jövőben remélhetőleg még csökkenni fog. Sok esetben megoldást jelent a tulajdonosnak, ha életjáradék fejében felajánlja erdőterületét a Nemzeti Földalapnak, ezzel megszabadul a gazdálkodással járó problémáktól. Ugyanakkor ezzel újabb lehetőség is nyílik a gazdálkodás elindítására és a birtokkoncentrációra.

Az arányok további javulására az erdőtelepítések jóvoltából is számíthatunk. Ezeknek az Országos Erdőállomány Adattárban történő folyamatos átvezetését (gazdálkodók bejegyzése) az erdészeti hatóság végzi.

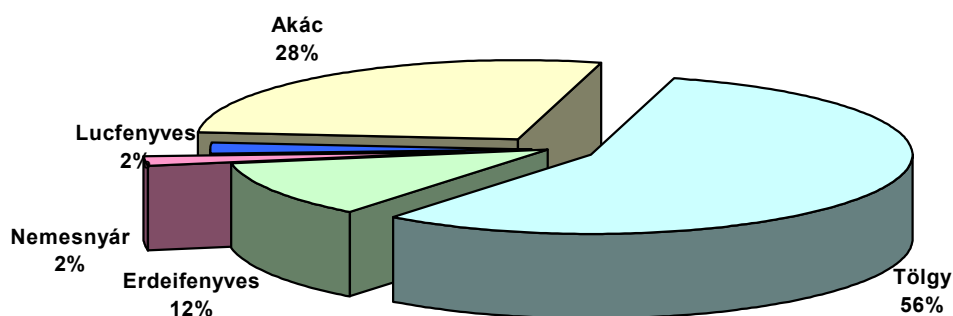
Az erdők és a gazdálkodók szempontjából is kívánatos a nagyobb gazdálkodói-tulajdonosi tömörülések, a nagyobb területű erdőbirtokosságok létrejötte. Sajnos erre

vonatkozóan is sok a negatív tapasztalat, mivel a tulajdonosok nagy része nem kedveli a társult formában történő erdőgazdálkodást, holott ez sok esetben előnyökkel járna.

A „talált erdők” kategória azon újonnan erdőtervezett területekre vonatkozik, amelyeket a földhivatal az előző terepi felvételek óta erdőművelési ágba sorolt át (önerdősülések, önerős erdőtelepítések), valamint azon területekre, amelyek ugyan nem erdőművelési ágban vannak, de az 1996. évi LIV. Törvény (az ún. Erdőtörvény) 5. és 8.§-ának értelmében erdőterületnek tekintendők.

A művelési ág földhivatalnál való átvezetésének kötelezettsége a gazdálkodót (tulajdonost) terheli!

Ettől függetlenül az erdőtervezés során talált művelési ág eltéréseket az illetékes földhivatalok felé jelezni fogjuk.

Erdőtelepítések faállományai

A körzetben átlagosnak mondható erdőtelepítési kedv tapasztalható, az elmúlt 10 évben közel **219,75 ha erdőt telepítettek**. A legnagyobb erdőtelepítést a **HM. Nádasd VERGA Zrt.** végezte **KST** főfafajjal a részben már EF-vel beerdősült felhagyott katonai területen.

A magángazdák a szántóföldi művelés számára gyenge területeken (a mezőgazdaság számára nem rentábilis termőhelyek) létesítenek erdőt. A körzetben **123,64 ha-on** történt tölgy telepítés zömmel **KST**-gyel, ezen folyamat a támogatottságnak köszönhetően remélhetőleg csak tovább fog erősödni. Második helyet foglal el **61,2 ha-os** területével **akác**, melynek gyors növekedése és viszonylag rövid vágásfordulója „belátható időn belüli” haszonnal járhat.

Az Európai Unió erdőtelepítésekhez kötődő támogatási rendszerének köszönhetően a fafajösszetétel további javulásában bízhatunk. Az erdőtelepítésekbe vetett bizalmunkat az is megalapozhatja, hogy a mezőgazdasági termelésnek nem kedvez a jelenlegi gazdasági környezet, amikor is a mezőgazdasági termékek terén a világon (az Európai Unióban is) túltermelés tapasztalható. Emiatt a mezőgazdasági termelők csak nyomott árakon tudják értékesíteni termékeiket. Ennek alternatívájaként szolgálhat az erdőtelepítés.

Az erdőtelepítés másik oka a szántóföldi növénytermesztés erdőgazdálkodásnál intenzívebb munka-, gép- és pénzigénye, amit a kárpótlás során, vagy részarány-tulajdonként szerzett terület újdonsült tulajdonosai nem mindig tudnak vállalni.

Az újonnan felvett erdőterületek mellett **néhány esetben erdőrészek törlésére is sor került**. A megszűnt részek csökkentik az erdőtervezett területet, ide azon erdő- és egyéb részek sorolhatók, amelyek az előző üzemtervekben még szerepeltek, de az új felvételek során már nem kerültek be a körzeti erdőtervbe.

A megszüntetés okai a következők lehetnek:

- Azok az erdőművelési ágban nyilvántartott területek, amelyek az Erdőtörvény 4., 5., 6. és 8.§ alapján **nem esnek erdőtervezési kötelezettség alá** (pl. majorfásítás, erdőfoltok, erdőtömbön kívüli bot-, vessző termelését szolgáló földrészletek).
- Erdőművelési ágból kivonásra kerültek, és **erdő sem áll rajtuk**.
- Azok a **korábban üzemtervezett nem erdőművelési águ** területek, amelyek most kikerültek a nyilvántartásból (**egyéb részletek** esetében).

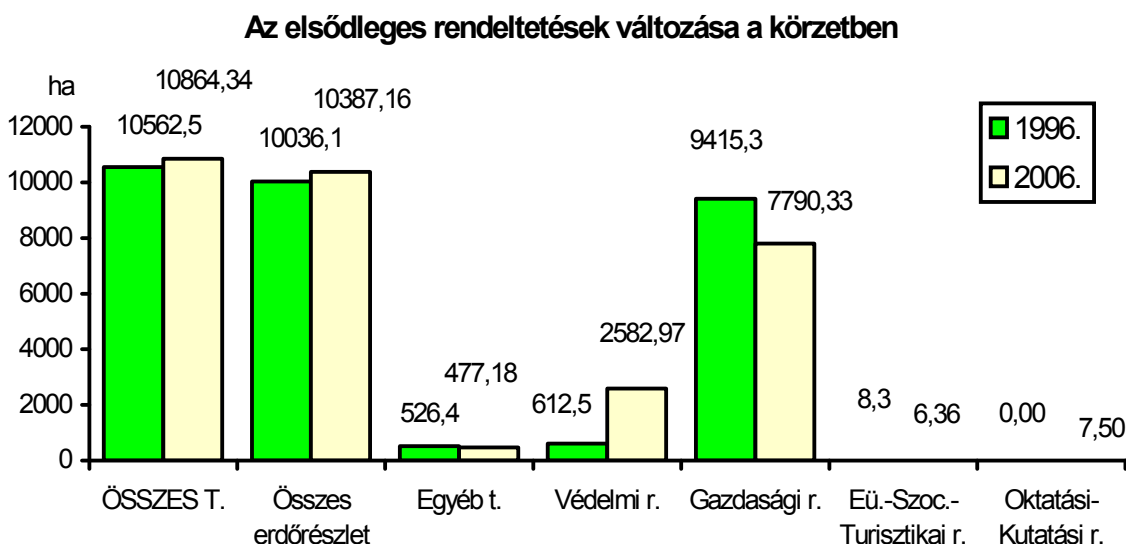
A területváltozásokhoz hozzájárul még az erdőterületek alakjának változásából adódó területmódosulás. A területmódosulások abszolút értelmű változásokat tartalmaznak, ugyanis egyes erdőrészleteknél növekedés, másoknál csökkenés tapasztalható. Ha egyazon erdőrészlet területe egyik részén nőtt, a másik részén csökkent, akkor a kétirányú változás egyenlege szerepel előjelhelyesen. Az "**alakváltozás, újabb részlethatárok**" fogalmak arra az esetre vonatkoznak, ha az erdőrészlet külső határvonalai kevésbé változtak a korábbi erdőtervezéshez képest. A változást eredményezheti, hogy az erdőterület határai, alakja nem felel meg teljes mértékben a régebben készült földhivatali térképek által meghatározott határvonalaknak.

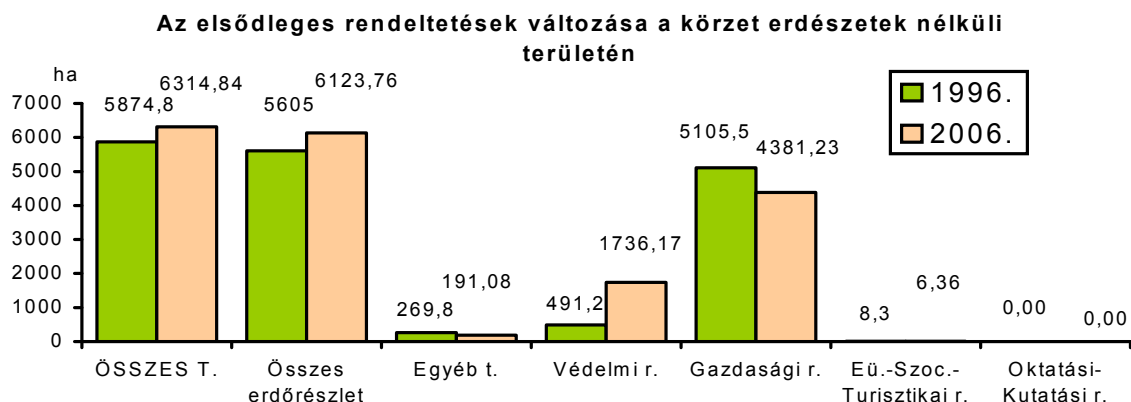
Az „**egyéb részletek**” területe az erdészet nélküli körzetben **78,7 ha-ral csökkent**. Ez elsősorban a fent már említett indokoknak köszönhető.

3.1.2.2. Rendeltetések területi változásai (2.1.3. és 2.1.4. táblák)

Az erdő **elsődleges rendeltetése szerint védelmi, gazdasági, egészségügyi-szociális, turisztikai, oktatás-kutatási célokat szolgáló** lehet. Az erdő elsődleges rendeltetését a körzeti erdőtervben erdőrészletenként állapítottuk meg.

Az elsődleges rendeltetések előző üzemtervi időszakhoz viszonyított változását az alábbi diagramok szemléltetik:

A körzetben a **védelmi** elsődleges rendeltetésű erdők területe **1970,5** ha-ral nőtt. A növekedés jórészt az **Őrségi Nemzeti Park** területére eső erdőrészletek elsődleges rendeltetésének törvényi kötelezettség alapján történő átvezetésének köszönhető (1996. évi LIV. tv. 17.§.(3)).

A körzet **Erdőszet nélküli** erdőrészeiben **1736 ha-on** találunk védelmi elsődleges rendeltetésű erdőrészeket. Ez a terület **1245** ha-ral nőtt az elmúlt tervidőszakhoz képest. A védelmi elsődleges rendeltetésű erdők közel **78 %-a** (1355,76 ha) **védett erdő**. A védett erdők mindössze **5 %-án** találhatunk **fokozottan védett** természeti területen lévő erdőrészeket, ezen erdőrészek mindegyike **Szócén** található (469 A-Q, 470 A-K, 471 A-O, 472 A-J, 475 A-C, 476 A, 477 Q, R, 485 B, K, L). **Védett természeti területen lévő erdőrészek** az alábbi községekben fordulnak elő: **Balogunyom, Kisunyom, Daraboshegy, Döbörhegy, Halogy, Hegyháthodász, Nádasd, Szóce, Körmend**.

A **védelmi** elsődleges rendeltetésű erdőrészek **22 %-a védő erdő**, melyeknek közel **44 %-a talajvédelmi erdő**. Talajvédelmi elsődleges rendeltetésű erdőrészeket elsősorban talajerózióknak kitett domboldalakon, és vízmosásos területeken találhatunk (Tanakajd 6A, 7A, Táplánszentkereszt 14A, Magyarszecsőd 8D, Pinkamindszent 8A, 9A, Döbörhegy 10A,C,D,F, 11A, 12A, Döröske 9A, 10A, 13A,D,E, Halogy 2D, 8B, 9A,B,10B, Hegyháthodász 6B, 7A,B, 8A, 12A, 14A, 23D, 24A, 28B, Hegyhátsál 3A, 5A,C, Nagymizdó 1A, 2B, 4A,B, 5A,B 8B,D,E, 14A, 15A, Nádasd 58A, Szarvaskend 2A, 4B, 6A, Körmend 40A).

A **mezővédő erdők** a körzet erdőszetek nélküli **védő erdeinek 0,9 %-án** (34,31 ha) találhatók. Az előző tervezési ciklusban is zömmel ilyen funkciót láttak el ezek az erdősávok. Kismértékű csökkenésük oka, hogy a tervezés során az 5000 m² alatti erdőművelési ágú, szigetszerű földrészletek az erdőtervezéssel nem érintett területek között szerepelnek (2.1.8. táblázat). A legtöbb mezővédő erdő Sorokpolány (30 A), Tanakajd (8A, 9A, 10A, 11A, 12A, 13A, 14A), Táplánszentkereszt (2C, 3A, 7A, 8A, 9A, 13A-C, 20A, 21A, 26A, 27A), Nemeskolta (4 A,B, 5 A,B), Sorkikápolna (18A), Harasztifalu (15A), Nemesrempehollós (11A, 13A), Vasalja (13A), Nagymizdó (20A) és Körmend (94 A, 95 A,C, 96 A, 97 A) községhatárokon található.

Honvédelmi érdekeket szolgáló erdők a **HM. Nádasd VERGA Zrt.** kezelésében vannak (Hegyhátsál 17A-G, Nádasd 900A-E).

Partvédelmi elsődleges rendeltetést a Magyarszecsőd 26A,B, Döröske 8A, Körmend 74A és 105A erdőrészlet kapott.

A **védő erdők mintegy 10%-a településvédelmi és belterületi erdő** elsődleges rendeltetésű (Balogunyom 12 A, Egyházásrádóc 23 A, 24 A, Nemeskolta 14 A, Rábahidvég 52 A, Sorkifalud 11 A,B,C, Sorkikápolna 14 A, Vasszécseny 5 A, Egyházashollós 4 B, 7 D,E, Nemesrempehollós 21 A, 22 A, Döbörhegy 25 A, 28 B, 29 A, Döröske 10 D, Körmend 63 A).

Műtárgyvédelmi erdő az Egyházaskér 28 A, 29 A,B, Csempeszkopács 5 A, Sorkifalud 45 A, Vasszécseny 17 A, Magyaránadalja 7 A, Molnászezsöd 17 A, Körmend 68 A erdőrészek elsődleges rendeltetése.

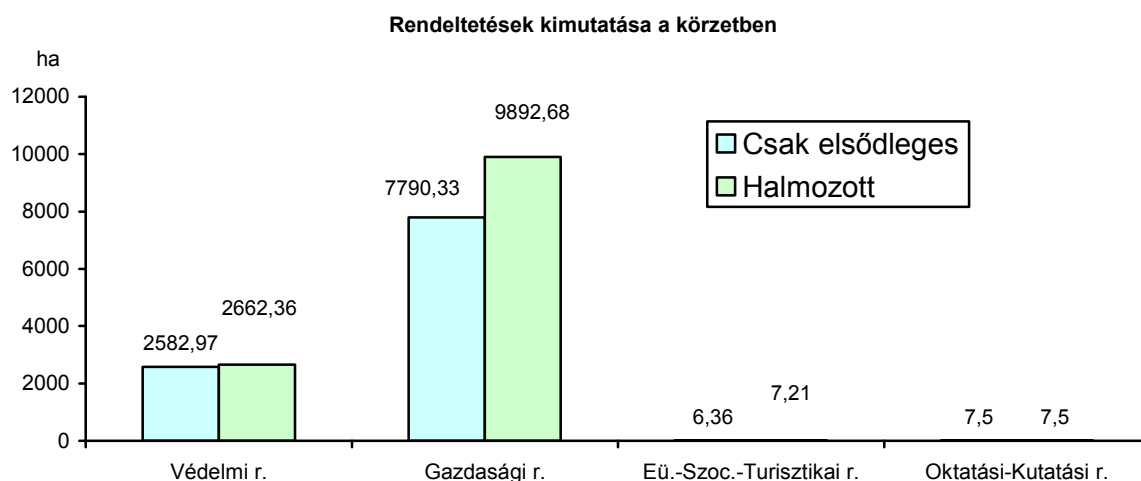
A **gazdasági** elsődleges rendeltetés **1625 ha-os csökkenése** a körzet összes erdejében nagyrészt a már említett természetvédelmi korlátozásoknak köszönhető. A **körzet** erdészeti nélküli erdőrészeiben **724,3 ha-ral csökkent** a gazdasági rendeltetésű erdők jelenlegi **4381,23 ha-os** összterülete.

A gazdasági elsődleges rendeltetésű erdőrészek **99,6 %-a faanyagtermelő erdő** a körzet erdészeti nélküli területén. Néhány kivétel akad csak, és ezek az erdőrészek zömében **őnerős erdőtelepítések** és **faültetvény** elsődleges rendeltetésűek (Balogunyom 9 B, Sorkifalud 37 C, Sorkikápolna 27 A, Halogy 10 D,E, Hegyháthodász 14 B, Körmend 24 B, 26 B, 41 C, 95 D). Az 1997. január 1-je után állami támogatás igénybevétele nélkül, egy termelési ciklusra, de legfeljebb harminc évre létrehozott, az ország természetföldrajzi környezetében nem őshonos fajokkal borított, 1500 m², vagy ennél nagyobb kiterjedésű faállományokat soroltuk ebbe az elsődleges rendeltetési kategóriába.

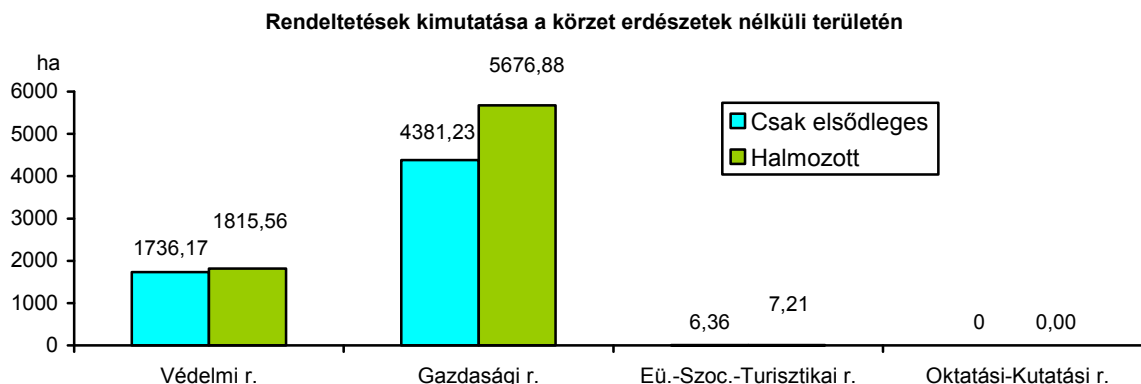
A körzet **egészségügyi-szociális, turisztikai** elsődleges rendeltetésű erdőrészei **2 ha-ral csökkentek** az elmúlt tervidőszakhoz képest. Jelenleg összesen **két erdőrészt** (Döröske 6 A, 7 A) találunk egészségügyi-szociális, turisztikai elsődleges rendeltetésű erdőrészeket, a **parkerdő** (üdülő, sport, turisztika, kiránduló és sétaerdő) rendeltetési kategóriában.

Az **oktatási-kutató** elsődleges rendeltetésű erdőrészek **7,5 ha-os növekedése** egy erdőreszt (Vasalja 6 E) rendeltetés módosításának köszönhető. A körzet Erdészeti nélküli területén nem találunk oktatási-kutató rendeltetésű erdőt.

Az elsődleges- és a halmazott (azaz az elsődleges, valamint a további rendeltetéseket együttesen tartalmazó) rendeltetések aránya látható az alábbi grafikonon:

A további rendeltetések megadásának legfőbb oka a természetvédelmi korlátozások első rendeltetési kategóriába történő megjelenítése. A körzet erdőszetek nélküli területén az **összes erdőrészlet 22,5%-ánál rögzítettünk második rendeltetést** (4.fejezet 2.1.4.B táblázat), **harmadik rendeltetést** mindössze **egy erdőrészlet** kapott (Nádasd 55 I, 1,08 ha). A részlet elsődleges rendeltetése védett erdő, másodlagosan honvédelmi érdekeket szolgáló, harmadlagosan faanyagtermesztést szolgáló erdő. (4.fejezet 2.1.4.C táblázat).

A körzet **védelmi rendeltetésű** erdeinek **halmozott területe 79,39 ha-ral több** mint a védelmi elsődleges rendeltetésű erdőrészletek területe. Védett természeti területen zömmel **talajvédelmi** és **vízvédelmi** második rendeltetést állapítottunk meg. Településvédelmi második rendeltetésű erdőt **4,77 ha-on** találunk. Továbbá három részletnél mezővédő erdő, és a már említett Nádasd 55 I esetében honvédelmi érdekeket szolgáló védőerdő rendeltetéseket rögzítettünk másodlagos rendeltetesként.

A körzet **gazdasági rendeltetésű** erdeinek halmozott területe **1295,65 ha-ral több** mint a csak elsődleges rendeltetési kategória területe. Itt kivétel nélkül **faanyagtermelő erdő** másodlagos rendeltetéseket rögzítettünk (Daraboshegy 57,85 ha, Döbörhegy 48,05 ha, Halogy 146,35 ha, Nádasd 241,25 ha, Szőce 694,82 ha). Kisunyomban öt, Hegyháthodászon egy, Balogunyomban egy erdőrészlet esetében találunk faanyagtermelő másodlagos rendeltetésű erdőterületeket, ezekben az erdőrészletekben az elsődleges rendeltetés védett természeti területen lévő erdő. **Hegyhátsál** községben **97,35 ha-on** honvédelmi érdekeket szolgáló védőerdő elsődleges rendeltetésű és faanyagtermelő erdő másodlagos rendeltetésű erdőrészleteket találtunk.

Az egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdőből **0,85 ha** területen állapítottunk meg a körzet erdeinek üzemtervezésekor **parkerdő** másodlagos rendeltetést a védelmi elsődleges rendeltetés mellett(Szőce 491 G).

A körzet Erdészeti nélküli területén további másodlagos rendeltetéseket nem rögzítettünk.

3.1.3. Terület-elszámolás (2.1.7. és 2.1.8. táblák, a részletes terület-elszámolás)

A 2.1.7. és 2.1.8. táblákat lásd a 4. fejezetben "A körzet Erdészeti területére vonatkozó táblázatok, statisztikák" címszó alatt.

A földnyilvántartási adatok részletszintű megfeleltetése (a részletes terület-elszámolás) a 4. melléklet a körzet erdőszeti területére vonatkozó táblázatok, statisztikák című fejezetben található, melyben az eltéréskódok az alábbi felsorolásnak megfelelően lettek rögzítve:

1.) Az Evt. hatálya alá nem tartozó (jelenleg erdőművelési ágú) területek, művelési ágak más-más lesz:

- a, belterületi arborétum (művelés alól kivett)
- b, közpark (művelés alól kivett)
- c, 1 ha-nál kisebb belterületi erdő (művelés alól kivett)
- d, üzem, major, tanya, fásítás (művelés alól kivett < 5000 m² vagy fásított terület 5000-10000 m²)
- e, erdőtümbön kívüli karácsonyfa, díszítőgally, vadgyümölcs, és vessző termelését szolgáló földrészlet (kert művelési ágú)
- f, szennyvíz, szennyvíziszap, és hígrágya elhelyezését, hasznosítását szolgáló fásítás (művelés alól kivett)
- g, út, vasút, valamint egyéb műszaki létesítmény tartozékát képező fásítás (művelés alól kivett < 5000 m² vagy fásított terület 5000-10000 m²)
- h, folyómederben, vagy annak zátonyán keletkezett fásítás (művelés alól kivett < 5000 m² vagy fásított terület 5000-10000 m²)
- i, önálló földrészleten levő patak, vagy csatorna medrében levő, vagy azokat szegélyező fásítás (művelés alól kivett < 5000 m² vagy fásított terület 5000-10000 m²)

2.) Az EVT hatálya alá nem tartozó (jelenleg erdőművelési ágú) területek, tényleges művelési áruk az alábbi szerinti:

- a, szántó
- b, rét
- c, legelő
- d, szőlő
- e, kert
- f, gyümölcsös
- g, nádas
- h, halastó
- i, művelés alól kivett

3.) Az Evt. hatálya alá tartozó (jelenleg erdő művelési ágú), de nem erdőtervezett területek, művelési ágak fásított terület lesz:

- a, fasor (fák 1-2 sorban, területtől függetlenül)
- b, facsoport (< 1500 m², erdővel nem érintkező)
- c, erdőfolt (1500-5000 m², erdővel nem érintkező)
- d, alacsony záródású erdő, fás legelő
- e, nem erdei fafajokkal fedett erdőterület, mely nem faanyagtermelés vagy erdőszeti kutatás céljából erdőfelújításként, vagy állami támogatással erdőtelepítésként létesült

4.)Az Evt. hatálya alá tartozó (jelenleg erdő művelési ágú), de nem erdőtervezett:

- a, 1500 m² alatti területű erdő művelési ágú földrészlet más tulajdonformájú erdőtümbben van (erdő művelési ága marad)
- b, volt zártkerti erdők

5.)Az Evt. hatálya alá tartozó jelenleg nem erdő művelési ágú teljes földrészlet

(erdőterülettel érintkező min. 1500 m², nem érintkező min. 5000 m²):

- a, talált erdő (faanyagtermelő erdő 50 %-ot elérő záródás)
- b, talált erdő (védelmi erdő 30 %-ot elérő záródás)
- c, nem erdei fafajokkal fedett erdőterület, de faanyagtermelés vagy erdészeti kutatás céljából erdőfelújításként, vagy állami támogatással erdőtelepítésként létesült
- d, erdőtelepítés
- e, önerős erdőtelepítés (faültetvény)

6.)Az Evt. hatálya alá tartozó jelenleg nem erdő művelési ágú földrészlet részterülete

- a, talált erdő (faanyagtermelő erdő 50 %-ot elérő záródás)
- b, talált erdő (védelmi erdő 30 %-ot elérő záródás)
- c, nem kódjegyzék szerinti erdei fafajokkal fedett erdőterület, de faanyagtermelés vagy erdészeti kutatás céljából erdőfelújításként, vagy állami támogatással erdőtelepítésként létesült
- d, erdőtelepítés
- e, önerős erdőtelepítés (faültetvény)

7.)Az ingatlan-nyilvántartási terület eltérés a térképi állapothoz képest

A terület-elszámolás a földnyilvántartási adatok és az erdőtervi térképek térinformatikai úton történt összevetésével készült.

A 5.2. táblázatok alján községenként szerepelnek a földrészletek, illetve a földrészletek kerekített területeinek, valamint az erdőtervi területeknek az összesített adatai. Ez utóbbi két érték között jelentkező különbségek okai lehetnek:

- földhivatali terület-nyilvántartási hibák,
- kerekítési eltérések,
- a földrészletek összesített területében szerepelnek az erdőtervezéssel nem érintett erdő művelési ágú földrészletek területei is,
- ha egy nem erdő művelési ágú földrészlet részterületén terveztünk erdőrészte(ke)t, akkor a táblázat ingatlan-nyilvántartási adatainál nem szerepel területadat az adott földrészletnél.

Az erdészeti területek részletes terület-elszámolását lásd a vonatkozó erdészeti üzemtervekben.

A terület-nyilvántartási hibák javítását, a földmérési térképek pontosítását a gazdálkodónak és/vagy az erdőtulajdonosnak kell kezdeményeznie!

3.1.4. Geodéziai munkák és feldolgozásuk

3.1.4.1. Geodéziai mérések, térképezés

1. A felmérés módja

A körzet erdőterületeinek jelenlegi felmérésekor a rendelkezésre álló földhivatali térképi alapadatok felhasználásával terepi felvételi munkatérkép készült. Az erdőtervezőknek kiadott munkatérképeken szerepeltek a birtokhatárok, vonalas és egyéb létesítmények, illetve az erdőtervi térkép tartalmát és pontosságát befolyásoló adatok. A terepi helyszínelés során a megváltozott erdőrészlet határokat rávezettük a munkatérképekre.

A felmérés módjai:

1. Földi eljárások

- a) *Hagyományos felmérés*, poláris részletméréssel. A kiegészítő földi méréseket WILD T0 busszola-teodolit készülékkel végeztük körüljáró, illetve ugrópontos technológiával (szögmérési pontosság: 1 szögperc, optikai távolságmérés pontossága: 0,1 m). A távolság nagyobb pontosságú mérésére 50 m-es acél mérőszalagot, vagy kézi lézeres távmérőt alkalmaztunk. A felmérések pontossága megfelel a jelenleg érvényben lévő Erdőtervezési Útmutató és ezen belül a digitális erdészeti térkép (DET) előírásainak. Így a pontossági kritérium az erdőrészletek esetében a határpont azonosíthatóságának (állandósított határjel, faállomány határ) megfelelően 2 m-től 5 m-ig terjedhet. A fenti pontosságú felmérés csak az erdészeti alkalmazásban előírt pontossági és tartalmi előírásoknak felel meg.
- b) *Műholdas helymeghatározás*, amely a hagyományos földi méréseket háttérbe szorította. Három, terepi adatrögzítésre alkalmas műszert használtunk. A TRIMBLE Pathfinder méter alatti pontosságot biztosító készülék mellett a 2-3 m-es pontosságú Compaq iPAQ + EMTAC BTGPS-t alkalmaztuk legtöbbször. Emellett a 2-5 m-es pontosságot biztosító SILVA Multinavigator kézi GPS-szel is dolgoztunk.

2. Légi eljárás

A terepi bejárás során a kiadott színhelyes légi fényképeken a kiértékelendő objektumok és terepi vonalak azonosítása, illetve a munkatérképekkel való összevetése történt meg.

A régi F3 szabályzatban, az F7 szabályzatban és a jelenleg hatályos DAT1 szabályzatban (MSZ 7772-1, MSZ 7772-2) előírt pontosságú és tartalmú felmérés nem az erdőtervezés feladata. A földmérés által megkövetelt felmérési módszer, pontosság, illetve tartalom alkalmazására az Állami Erdészeti Szolgálat Szombathelyi Igazgatósága is felkészült. Külön megrendelés alapján az adott földmérési, felmérési, kitűzési feladatot a földmérési szabályzatoknak – főként az F2 szabályzatnak – megfelelően, nem feltétlenül az erdőtervezéshez kapcsolódóan elvégezzük.

2. A térképkészítés módja

A körzeti erdőtervi térképek alapjai a Digiterra MAP v3.0 térinformatikai programmal, a földhivatali adatokkal egyeztetve készültek, mérettartó anyagon, EOV szelvényezéssel, 1:10000 méretarányban.

Jelen üzemtervhez már számítástechnikai úton előállított térképet mellékelünk.

A térképek helyesbítésénél felhasznált alapanyagok:

- MKH digitális községhatár állomány,
- digitális földhivatali DXF állományok a külterületi földrésztetek vonatkozásában,
- előző üzemterv asztronon alaplapjai,
- földi mérések jegyzőkönyvei alapján készített számítógépes feldolgozások,
- földmérési áttekintő térképek (M=1:10 000),
- földmérési alaptérképek, illetve alaptérkép-részletek (M=1:2 880, M=1:4 000),
- földmérési topográfiai térképek (M=1:10 000),
- légi fényképezés egyes adatai digitális módszerrel kiértékelve, ortofotók előállításával.

A térképkészítés menete:

A térképészeti feldolgozás első lépéseként a *földmérési alaptérképek* erdészeti szempontból lényeges tartalmát hagyjuk meg. A papír alapú földmérési (raszteres) térképek digitalizálása mellett az ITR 3.1 szoftver által előállított DXF formátumú fájlokban szolgáltatott adatok feldolgozása történik meg. A földhivatali adatok feldolgozásához mindkét esetben a fejezet elején említett Digiterria MAP v3.0 szoftvert használjuk. A raszteres földhivatali térképekből a szükséges helyrajzi számok határát és területét rajzoltuk meg. Más esetben a DXF állományok vonal és pont típusú objektumait átalakítottuk a Digiterria Map formátumára. Ezután az egyes földrésztetek terület objektumait állítottuk elő.

A terepi felmérések munkarészeiből *tisztázati térképek* készültek különböző szerkesztési eljárásokkal. Ezek a térképek tartalmazzák a terepi tervezés során létrejött térképi változásokat.

Az erdészeti térképrajzolás minőségét, a terepi felvételezés pontosságát, az üzemi térképek helyesbítését jelentősen elősegítik a légi fénykép feldolgozásával előállított *ortofotók*. Az erdészeti célú alkalmazásnál a légi fényképeket a repülőgépen elhelyezett mérőkamerák készítik. Az ortofotók előállításához ismerni kell az egyes fényképek tájékozási paramétereit (pl. forgatási-, eltolási-, méretarány tényezők, vetületi rendszer, stb.), a felület-modellt, valamint megfelelő fénykép - térkép - terep azonos pontokat. Az alkalmazott program segítségével, a fenti paraméterek ismeretében felépül a térmodell, azaz az ortofotó. Ha ezen az állományon körberajzolunk valamilyen területegységet, vagy jellemző pontot veszünk fel, akkor már az általunk használt vetületi rendszerbe (EOV) illesztett koordinátákkal rendelkezik az objektum.

Az új erdőtervi térkép végső soron számítástechnikai úton, a földhivatali térképek, a terepi méréseket tartalmazó tisztázati térképek, a légi fénykép kiértékelések és a meglévő erdészeti térképek digitális rajzolásával készülnek. A digitális térkép készítésének szabályait a fentiekben már említett DET szabályzat tartalmazza.

Az erdőtervezés terepi munkálatai megkezdése előtt az erdőgazdálkodó a birtokhatárát állandó, illetve ideiglenes határvonalait, főbb töréspontjait célszerűen megjelöli, a felmérést és állomány felvételt pedig helyi ismeretével segíti.

Ortofotó a Körmend-Magyarszecsőd-Molnászecsőd községekről

Kiértékelés az ortofotó segítségével Magyarszecsőd községben

3. A terület-meghatározás módja

A területeket számítástechnikai úton határoztuk meg, és területszámítási egységenként az állami földnyilvántartás – talált térképi eltérésekkel módosított – adataira egyenlítettük ki. A kiegyenlítés mértéke nem haladta meg a 0,5%-ot. Ha a földmérési térképek felújítása során változott a földnyilvántartási terület, ennek megfelelően változtak az új erdőtervi területek is. Hasonló módon, az új területmérésekkel kapcsolatban változhatott egyes erdőrészek és egyéb részletek területe is.

A terület-elszámolás jelenlegi módja szervesen kapcsolódik a fentiekben már vázolt térinformatikai feldolgozás munkafolyamatához. A földrészek, alrészek, valamint az erdő- és egyéb részletek területének digitális úton történő meghatározása a használt térinformatikai szoftver beépített funkciója. Az objektumok, illetve objektum csoportok területét hibahatáron belül a hivatalos ingatlan-nyilvántartási területadatokra javítjuk. A helyrajzi számonkénti földrészlet területre állunk rá. Az esetleges eltéréseket az Erdőtervezési Útmutatóban megfogalmazott és előírt módon kezeljük le. A végleges területeket az erdő- és egyéb részletek adataiban átvezetjük.

A digitális térkép szerkesztéséhez használt alapadatok:

- lejárt érvényességű üzemtervi térképek,
- földmérési topográfiai térképek,
- szakhatósági dokumentációk,

A rendelkezésre álló és felhasznált földmérési térképek

Helység	Vetületi rendszer	Felvétel (jav.) éve	Megjegyzés
8018 Balogunyom	EOV	1983	M=1:10000
8023 Egyházsrádóc	EOV	1983	M=1:10000
8029 Kisunyom	EOV	1983	M=1:10000
8031 Nagykölked	EOV	1984	M=1:10000
8037 Rádóckölked	EOV	1984	M=1:10000
8040 Sorokpolány	EOV	1983	M=1:10000
8045 Tanakajd	EOV	1981	M=1:10000
8046 Táplánszentkereszt	EOV	1982	M=1:10000
8139 Csempeszkopács	EOV	1980	M=1:10000
8141 Rábatöttös	EOV	1981	M=1:10000
8142 Gyanógeregye	EOV	1981	M=1:10000
8149 Nemeskolta	EOV	1978	M=1:10000
8155 Rábahídvég	EOV	1985	M=1:10000
8158 Sorkifalud	EOV	1983	M=1:10000
8159 Sorkikápolna	EOV	1984	M=1:10000
8162 Vasszécseny	EOV	1983	M=1:10000
8165 Egyházashollós	EOV	1985	M=1:10000
8168 Harasztifalu	EOV	1985	M=1:10000
8172 Magyarnádalja	EOV	1984	M=1:10000
8173 Magyarszecsőd	EOV	1986	M=1:10000
8174 Molnaszecsőd	EOV	1985	M=1:10000
8175 Nemesrempehollós	EOV	1985	M=1:10000
8176 Pinkamindszent	EOV	1985	M=1:10000
8177 Vasalja	EOV	1985	M=1:10000
8178 Daraboshegy	EOV	1984	M=1:10000
8179 Döbörhegy	EOV	1987	M=1:10000
8180 Döröske	EOV	1984	M=1:10000
8182 Halastó	EOV	1987	M=1:10000
8183 Halogy	EOV	1984	M=1:10000
8184 Hegyháthodász	EOV	1983	M=1:10000
8185 Hegyhátsál	EOV	1987	M=1:10000
8188 Katafa	EOV	1984	M=1:10000
8189 Nagymizdó	EOV	1986	M=1:10000
8190Nádasd	EOV	1987	M=1:10000
8192 Szarvaskend	EOV	1987	M=1:10000
8193 Szőce	EOV	1987	M=1:10000
8400 Körmend	EOV	1983	M=1:10000

3.1.4.2. Határállandósítás

Az erdőtervezés terepi munkái során fontos feladat a határazonosítás, a határjelek meglétének ellenőrzése. Megállapítható, hogy a meglévő határoszlopok állapota a községek nagy részében kielégítő volt. Felújításukra, illetve új oszlopok elhelyezésére azonban még jelen tervezési időszak elején szükség lesz. Amennyiben a terepen a határoszlop nem található meg, akkor a digitális térképen sem tüntettük fel, ha a határjelek száma hiányzik csak, akkor szám nélkül ábrázoltuk őket.

A terepi tervezéskor a megváltozott, illetve az új belső határvonalak rögzítését elvégeztük, szükség esetén a határfák megfestésével. Ahol az új határvonal terepi azonosítása egyértelmű (pl. nyiladékok, árkok, eltérő fafaj, stb. esetében), ott a rendelkezésre álló légi

fotók (ortofotók) és földhivatali-, topográfiai térképek segítségével digitális úton határoztuk meg a határvonalakat.

A kárpótlás során keletkezett új határvonalak kitűzése és állandósítása, a meglévő határjelek karbantartása és a hiányzó határjelek pótlása a gazdálkodó és/vagy az erdőtulajdonos feladata.

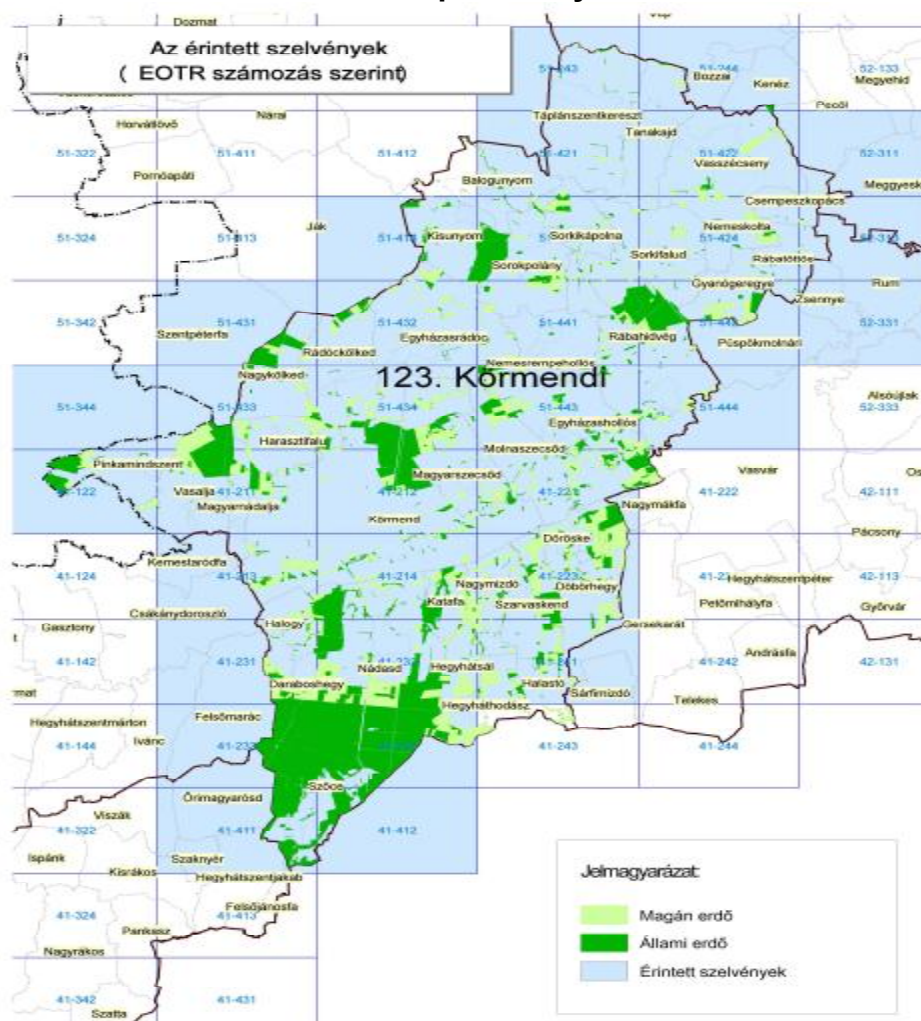
3.1.4.3. Erdőtervi térképek ismertetése

A körzeti erdőterv mellékletében egy sorozat $M = 1 : 20\,000$ méretarányú, tematikus térkép található. Ez a térkép a négy fő tulajdonforma szerint színezett, digitális úton előállított üzemi térkép.

A mellékleten kívül jelentkező térképi igények kielégítése térítési díj ellenében külön megrendeléssel lehetséges. Ezek a térképek is digitális úton készülnek, számos lehetőség adódik mind a méretarány, mind a színes tematikus térképi tartalom tekintetében:

- faállománytípus térkép, fakitermelési terv és nyilvántartó térkép,
- erdősítési terv és nyilvántartó térkép,
- termőhelyi tényezők és távlati erdőkép térkép,
- vadgazdálkodási térkép,
- egyéb tematikus térkép (pl. vágásérettségi mutató, genetikai talajtípus stb. szerint).

Az érintett térképszelvények

(EOTR számozás szerinti átnézeti térkép)

3.2. A termőhelyi viszonyok értékelése

3.2.1. Földrajzi fekvés, erdészeti táj

Földrajzi tájakat tekintve a terület a 3. Nyugat-magyarországi peremvidék nagytáján belül a 3.1 Alpokalja középtáj 3.1.23 Pinka-sík kistájában, a 3.2 Sopron-Vasi-síkság középtáj 3.2.13 Gyöngyös-sík, 3.2.14 Rábai teraszos sík és 3.2.15 Rába-völgy kistájaiban, illetve a 3.3 Kemeneshát középtáj 3.3.12 Felső-Kemeneshát kistájában helyezkedik el.

Az elhelyezkedés erdészeti tájak szerint:

V. Nyugat-Dunántúl erdészeti tájcsoporthoz.

44. Alpokaljai-dombság erdészeti táj.

44b. (442) Pinka-fennsík erdészeti tájrészlet.

(Korábban Rába-Pinka völgye erdőgazdasági tájrészlet.)

Érintett községek (területük kisebb-nagyobb részével):

- Balogunyom,
- Egyházaskörte,
- Kisunyom,
- Nagykörte,
- Rádóckörte,
- Sorokpolány.

45. Sopron-Vasi-síkság erdészeti táj

45b. (452) Rába-völgy erdészeti tájrészlet.

(Korábban Rába-Pinka völgye erdőgazdasági tájrészlet.)

Érintett községek (területük kisebb-nagyobb részével):

- Döbörhegy,
- Döröske,
- Egyházashollós,
- Halogy,
- Körmend,
- Magyarnádalja,
- Magyarszecsőd,
- Molnasszecsőd,
- Nádasd,
- Rábahídvég,
- Pinkamindszent,
- Vasalja.

45c. (453) Gyöngyös-sík erdészeti tájrészlet.

(Korábban Sorki kavicsút erdőgazdasági tájrészlet.)

Érintett községek (területük kisebb-nagyobb részével, illetve teljes területükkel):

- Balogunyom,
- Csempeszkopács,
- Egyházashollós,
- Egyházaskörte,

- Gyanógeregye,
- Harasztifalu,
- Kisunyor,
- Körmend,
- Magyarnádalja,
- Magyarszecsőd,
- Molnászecsőd,
- Nagykölked,
- Nemeskolta,
- Nemesrempehollós,
- Pinkamindszent,
- Rábahídvég,
- Rábatöttös,
- Rádóckölked,
- Sorkifalud,
- Sorkikápolna,
- Sorokpolány,
- Tanakajd,
- Táplánszentkereszt,
- Vasalja,
- Vasszécseny.

46. Kemeneshát erdészeti táj.

46b. (462) Alsó-Kemeneshát erdészeti tájrészlet.

(Korábban Nádasd-Szőcei-fennsík erdőgazdasági tájrészlet.)

Érintett községek (területük kisebb-nagyobb részével, illetve teljes területükkel):

- Daraboshegy,
- Döbörhegy,
- Döröske,
- Halastó,
- Halogy,
- Hegyháthodász,
- Hegyhátsál,
- Katafa,
- Nagymizdó,
- Szarvaskend.

47. Órség erdészeti táj.

47b. Alsó-Órség erdészeti tájrészlet

(Korábban Nádasd-Szőcei-fennsík erdőgazdasági tájrészlet.)

Érintett községek (területük kisebb-nagyobb részével, illetve teljes területükkel):

- Daraboshegy,
- Halogy,
- Hegyháthodász,
- Hegyhátsál,
- Nádasd,
- Szőce.

3.2.2. Geológiai viszonyok

3.2.2.1. Pinka-fennsík

A Pinka idős kavicstakarójával fedett, délkelet felé lejtő, enyhén hullámos hegyláb-felszín, melyet nyugaton a Pinka, keleten pedig a Perint völgye határol. A jégkori talajmozgások a kavicsot átrendezték, és többek között a Sorok völgye és Ják község között fölhalmozták. Legmagasabbra a Pinka kavicstakarós síksága emelkedik ki. Átlagos magassága 240-280 m. A fennsík jellegzetessége, hogy keleten a Gyöngyös-Sorok völgye felé meredek töréssperemmel szakad le.

3.2.2.2. Rába-völgy

A Nyugat-Dunántúl legnagyobb völgye, mely a jégkor második felétől kezdve alakult ki. Déli határa meredek letörés az Alsó-Kemeneshát fennsíkjáról, északon kevésbé meredek az átmenet a Pinka-fennsíkra, Gyöngyös-síkra. Holtmedrek, lefűződéses, morotvatavak teszik változatossá a Rába árterét. A jelenkori folyóvízi üledék alatt néhány méterrel jégkor végi kavicsot találhatunk.

3.2.2.3. Gyöngyös-sík

Az erdészeti táj a Rábán túli kavicstakaró körzetébe tartozik. Ez a kavicstakaró nem összefüggő, nem egységes, hanem a Rába, Pinka, Gyöngyös, Sorok vízrendszeréhez tartozó különböző korú, hordalékkúp jellegű kavicstakarókból mozaikszerűen épül fel. A jégkorszaki folyóvízi kavics azonban ritkán bukkan a felszínre. A területet legnagyobb részét jégkorszaki lemosott iszap és agyag, glaciális vályog borítja. Néhol találunk pliocén homokot, agyagot is. A Perint-pataktól keletre jégkori homokos löszborítást alakult ki. A völgyekben a jelenkori hordalékok a leggyakoribbak. A Rába kavicstakarós síksága alacsony (180-190 m), jégkorszaki barna vályoggal, agyagos üledékkel fedve. 15-20 m magas oldalazó erózióval alámosott töréslépcső határolja el a Gyöngyös terjedelmes kavicstakarós síkságától.

3.2.2.4. Alsó-Kemeneshát

Eróziós völgyekkel tagolt, hullámos felszínű fennsík, melynek fölépítésében agyag, agyagos homok, homok, homokkő, valamint folyóvízi kavics vesz részt. Jelentős részben a Rába idős kavicstakarója borítja, melyet foltokban jégkori üledék, lösz fed. A Rába völgye felé meredek letörés határolja, délre pedig folyamatosan lankásodik.

3.2.2.5. Alsó-Őrség

Geológiai szempontból a táj három folyónak, a Rábának, a Zálának és a Kerkának, valamint ezek mellékágainak hordalékából épül fel. A hordalék összetétele nagyon változó, az erősen kötött agyagtól a homokos kavicsig. A kötött, agyagos alapkőzetből kialakult talajok erősen vízzáróak. A táj nyugati része észak-déli irányú dombvonulatokból áll, a dombhátak lapos tetejűek. Lejtőik meredek, helyenként mély vízmosásokkal. A táj keleti része sokkal laposabb, fennsíkszerű.

3.2.3. Domborzati viszonyok

3.2.3.1. Pinka-fennsík

Ausztriában ered és észak-déli irányban folyik át a tájon a Pinka folyó. A fennsík-jelleget csak kevés völgy és enyhe terephullám töri meg.

3.2.3.2. Rába-völgy

Legnagyobb folyója délen a Rába, amely Magyarszecsőd, Egyházashollós vidékén széles alluviális síkságot alakított ki. Az ártéri részek holtágakkal, régi lefűződésekkel tarkítottak.

3.2.3.3. Gyöngyös-sík

A táj viszonylag tagolt és változatos terület. Leginkább dombos a nyugati határ széle, a nagyobb része enyhén dombos vagy sík.

3.2.3.4. Alsó-Kemeneshát

A lapos háta cementált kavicsból álló kiemelkedései a fennsík legmagasabb pontjai (272 m-ig). A közepes tengerszint feletti magasság 232 m. A Rábára tekintő meredek letörés tagolt lejtőkből áll, dél felé a hullámos fennsík jelleg meghatározó.

3.2.3.5. Alsó-Őrség

Az Őrség nyugatról kelet felé fokozatosan ellaposodó dombokból és dombsorokból áll, melyek tengerszint feletti magassága 300-tól 150 m-ig csökken. Leginkább a Zala és a Kerka völgye szakítja meg a dombvonulatokat. A szél, de főleg a víz által okozott sok talajelhordás miatt a terület nagyon szaggatott, sok a vízmosásos völgy.

A tengerszint feletti magasság 110-300 m között változik.

3.2.4. Klíma (2.2.2. tábla)

3.2.4.1. Pinka-fennsík

A mérsékelt hűvös, mérsékelt nedves éghajlat még az Alpok hatásait mutatja. Az évi középhőmérséklet 9,0 °C, a napsütéses órák száma mintegy 1850. A csapadék várható évi mennyisége 730 mm, melyből 440 mm a tenyészidőszakban valószínű. A domborzat éghajlat-módosító hatása jelentéktelen, így fagyzugokkal, katlanhatással nem kell számolnunk.

Jellemző meteorológiai adatok:

<i>átlagos évi csapadék</i>	730 mm
<i>a tenyészidőszak csapadéka</i>	440 mm
<i>a hőmérséklet évi átlaga</i>	9,0 °C
<i>a tenyészidőszak hőmérsékleti átlaga</i>	15,6°C
<i>a hőmérséklet téli átlaga</i>	+3,5 °C
<i>az évi napfénytartam</i>	1850 óra
<i>ebből a tenyészidőszakban</i>	1300 óra
<i>a havas napok száma</i>	43
<i>jellemző szélirány</i>	északi

3.2.4.2. Rába-völgy

Mérsékelt hűvös, mérsékelt nedves éghajlatú vidék, ahol az évi középhőmérséklet 9,5 °C, a napfénytartam 1850 óra körüli. A csapadék mennyisége évi 730 mm körül várható. A domborzat éghajlat-módosító hatásaival a vidéken nem kell számolni.

Jellemző meteorológiai adatok:

<i>átlagos évi csapadék</i>	730 mm
<i>a tenyészidőszak csapadéka</i>	450 mm
<i>a hőmérséklet évi átlaga</i>	9,5 °C
<i>a tenyészidőszak hőmérsékleti átlaga</i>	15,5 °C
<i>a hőmérséklet téli átlaga</i>	+3,5 °C
<i>az évi napfénytartam</i>	1850 óra
<i>ebből a tenyészidőszakban</i>	1300 óra
<i>a havas napok száma</i>	42-45
<i>jellemző szélirány</i>	északi

3.2.4.3. Gyöngyös-sík

Nyugaton még némi alpi, keleten már szárazföldi hatások alatt álló mérsékelt hűvös, mérsékelt nedves éghajlatú vidék, ahol az évi középhőmérséklet 9,3 °C, a napfénytartam 1850 óra, az északi részek felé növekedve. A csapadék mennyisége évi 700-730 mm körül várható, észak felé csökkenve. A domborzat éghajlat-módosító hatásaival a vidéken nem kell számolni.

Jellemző meteorológiai adatok:

<i>átlagos évi csapadék</i>	720 mm
<i>a tenyészidőszak csapadéka</i>	450 mm
<i>a hőmérséklet évi átlaga</i>	9,5 °C
<i>a tenyészidőszak hőmérsékleti átlaga</i>	15,8 °C
<i>a hőmérséklet téli átlaga</i>	+3,5 °C
<i>az évi napfénytartam</i>	1850 óra
<i>ebből a tenyészidőszakban</i>	1300 óra
<i>a havas napok száma</i>	28
<i>jellemző szélirány</i>	északi

3.2.4.4. Alsó-Kemeneshát

Mérsékelt hűvös, mérsékelt nedves éghajlatú vidék, ahol az évi középhőmérséklet 9,0 °C, a napfénytartam 1850 óra. A csapadék mennyisége évi 780 mm körül várható, észak felé csökkenve. A mély völgyekben fagyzugok kialakulásával, egyebütt kései fagyok megjelenésével kell számolni.

Jellemző meteorológiai adatok:

<i>átlagos évi csapadék</i>	780 mm
<i>a tenyészidőszak csapadéka</i>	470 mm
<i>a hőmérséklet évi átlaga</i>	9,0 °C
<i>a tenyészidőszak hőmérsékleti átlaga</i>	15,0 °C
<i>a hőmérséklet téli átlaga</i>	+3,0 °C
<i>az évi napfénytartam</i>	1850 óra
<i>ebből a tenyészidőszakban</i>	1300 óra
<i>a havas napok száma</i>	42
<i>jellemző szélirány</i>	északi, déli

3.2.4.5. Alsó-Őrség

Még a körzetbe eső keleti részén is alpi hatásokat mutató, mérsékeltén hűvös, mérsékeltén nedves éghajlatú vidék, ahol az évi középhőmérséklet 9,0 °C, a napfénytartam 1850 óra. A csapadék mennyisége évi 780 mm körül várható, észak felé csökkenve. A mély völgyekben fagyzugok kialakulásával, de kései fagyok megjelenésével egyéb helyeken is számolni kell. A domborzati adottságok, például a meredek északi kitettséggű letörések, északi irányban táguló völgyek mind a helyi klímát, mind pedig a hidrológiai viszonyokat kedvező irányba módosítják. Vonatkozik ez az Alsó-Kemeneshát nyugati részére is.

Jellemző meteorológiai adatok:

<i>átlagos évi csapadék</i>	780 mm
<i>a tenyészidőszak csapadéka</i>	470 mm
<i>a hőmérséklet évi átlaga</i>	9,0 °C
<i>a tenyészidőszak hőmérsékleti átlaga</i>	15,0 °C
<i>a hőmérséklet téli átlaga</i>	+3,0 °C
<i>az évi napfénytartam</i>	1850 óra
<i>ebből a tenyészidőszakban</i>	1300 óra
<i>a havas napok száma</i>	42
<i>jellemző szélirány</i>	északi, déli

Szombathelyi adatok (1961.-1990.)

<i>átlagos évi csapadék</i>	611 mm
<i>a tenyészidőszak csapadéka</i>	395 mm
<i>a hőmérséklet évi átlaga</i>	9,2 °C
<i>a tenyészidőszak hőmérsékleti átlaga</i>	15,7 °C
<i>a hőmérséklet téli átlaga</i>	-0,5 °C
<i>az évi napfénytartam</i>	1853 óra
<i>ebből a tenyészidőszakban</i>	-
<i>a havas napok száma</i>	-
<i>jellemző szélirány</i>	északi, északnyugati

Az erdőállományokban előforduló klíma: a gyertyános-tölgyes, főleg az alsó-őrségi községekben már a bükkös klíma felé tartó átmeneti foltokkal. Megfelelő fafaj-megválasztás mellett az erdő számára az egész körzet éghajlata kedvező.

3.2.5. Hidrológiai viszonyok, vízjárások (2.2.1. tábla)

3.2.5.1. Pinka-fennsík

Nyugati része a Pinka, keleti része pedig a Sorok, és a Jáki-Sorok vízgyűjtő területéhez tartozik, melyeket több kis patak hálóz be. A vízgazdálkodás még pozitív egyenlegű, az árterületek mérete jelentéktelen. A talajvíz a völgyekben sem emelkedik 2-4 méter közöttinél följebb, így a pszeudoglejes barna erdőtalajok egy része lehet *változó vízellátású*, a növényzet azonban döntően a csapadékon túl nem számíthat *többlet vízre*.

3.2.5.2. Rába-völgy

A Rába vízgyűjtő területét a Csörnöc- és a Lánka-patak bővíti. A délnyugaton vízben gazdag terület vízgazdálkodása északkelet felé szegényedik. A levágott holtmedrek kis tavakat, mocsarakat alkotnak. A talajvíz 2 méteres mélységben már megjelenik, de áradáskor a felszínig is följut, *időszakos vízhatással* kiegészítve a csapadékból származó nedvességet.

Árvíz 2005-ben a Csörnöcön és a Rábán

3.2.5.3. Gyöngyös-sík

A körzetbe eső részt északról szinte határolja a Gyöngyös, és tőle délre a Perint, majd a Sorok gyűjti össze a kisebb patakokat, ereket és szállítja a felszíni vizeket a Rábába. A délnyugati sarok a Pinka és közvetlenül a Rába vízgyűjtőjéhez tartozik. A talajvíz a Rába árterében emelkedik 2 méter fölé, a völgyekben, patakok közelében 2 és 4 méter között, máshol 4 méter körüli mélységben találjuk, ezért a *többlet vízhatástól független* termőhelyek vannak nagy többségben.

3.2.5.4. Alsó-Kemeneshát

Kisebb, északi része a Rábához, a többi a Zalához tartozik. A sok patak, ér a táj jó vízellátottságáról tanúskodik. Ezeken túl néhány kis tó is található. A talajvíz a patakok közvetlen közelében emelkedik 2 méteres mélységig, vagy a fölé, többnyire azonban 4 és 6 méter között, vagy mélyebben találjuk. A talajok helyileg változó vízellátású viszonyokat hozhatnak létre, de a növényzet nagyobb részben csak a csapadékra számíthat. A Rába-völgygel határos meredek letörések alsó harmadán szivárgó vizek javítják a termőhelyi viszonyokat.

3.2.5.5. Alsó-Örség

Az ide eső, keleti szöglete nagyobb részt a Rába, kisebb részben a Zala vízgyűjtőjéhez tartozik. A vízgazdálkodás pozitív mérlegéről sok kis patak és ér tanúskodik. A talajvíz csak a patakok közelében és a völgyek alján emelkedik 2 méterig, vagy fölé, többnyire azonban 4 méter alatt marad, ám a bőséges *csapadék* megfelelően ellátja a növényzetet nedvességgel. Az itt legnagyobb arányban előforduló pszeudoglejes barna erdőtalajok sok helyen idéznek elő változó vízellátású hidrológiai viszonyokat, amelyek itt elsősorban időszakos túlnedvesedést jelentenek. Hasonló jelenséggel találkozhatunk a *Pinka-fennsík*on is.

3.2.6. Talajviszonyok

3.2.6.1. Pinka-fennsík

A legnagyobb az *agyagbemosódásos barna erdőtalajok* területfoglalása, melyek harmadidőszaki, vagy idősebb üledékeken, illetve kisebb részben löszön alakultak ki. A fizikai talajféleségük vályog, a kémhatásuk savanyú, vagy lösz alapkőzet esetében gyengén savanyú. Vízgazdálkodásuk és tápanyag-feltáródásuk kiváló. Gyertyános kocsánytalan, illetve gyertyános kocsányos tölgyesek, fenyő elegyes tölgyesek termőhelyei. Löszös üledékeken *barnaföldek* képződtek, vályog fizikai talajféleséggel, jó tápanyag- és vízgazdálkodással, de ezek nagyrészt szántók. A *pszeudoglejes barna erdőtalajok* a termőréteg alatt vízzáró réteggel bírnak, így ezeknél a túl száraz és a túl nedves állapotok is előfordulnak. A vályog fizikai talajféleség erősen savanyú kémhatással párosul, így vízgazdálkodásuk és tápanyag-feltáródásuk csak megfelelően vastag termőréteg mellett jó. Főleg erdei fenyvesek tenyésznek rajtuk.

3.2.6.2. Rába-völgy

Az ártér jelleg a korabeli és jelenlegi ártereken is meghatározta a talajfejlődés útját. A *réti, réti öntés* és *nyers öntés talajok* térfoglalása a legnagyobb. Alluviális üledékeken képződtek, többnyire vályog fizikai talajféleségűek. A vízgazdálkodás jó, azt csak a sekély termőréteg ronthatja némiképp. Ezek a talajtípusok a gyertyános kocsányos tölgyesek, elegyes kőrisesek jó termőhelyei. A Rába-ártérre jellemzőek a nyers öntéstalajok, melyeknek kedvező vízgazdálkodásúak, vályog fizikai talajféleségűek. Rábahídvég térségében viszont már az agyag a jellemző fizikai talajféleség, ami a vízgazdálkodást jelentősen rontja. A Rába mindenkori vízszintje meghatározó jelentőségű. A korábban általánosan ültetett nemes nyárasok számára ma már sok a határtermőhely, a tölgy-kőrisszil ligeterdők és származékaik veszik át a főszerepet.

3.2.6.3. Gyöngyös-sík

A többé-kevésbé cementálódott kavicsréteg, és annak felszín alatti elhelyezkedése erősen befolyásolja a helyileg kialakuló talajtípust. A porhullás, és egyéb üledékek lerakódásának vastagodásával *pszeudoglejes* (nyugati részeken), illetve *agyagbemosódásos barna erdőtalajok* fejlődtek. Ez utóbbiaknak különleges változata a pszeudoglejes altípus, melynél a termőrétegben még érezteti hatását a vízzáró cementált kavicsréteg. A jellemző fizikai talajféleség a vályog, és az agyagos vályog. A vízgazdálkodás a termőréteg vastagodásával javul, de jellemző a változó fokozat is. Mintegy háromnegyedük mezőgazdasági művelés alatt áll. Ezek a gyertyános kocsányos tölgyesek, cseres kocsánytalan tölgyesek talajai. A *barnaföld* előfordulása valamivel ritkább, de még jelentős. A fizikai talajféleség vályog, a vízgazdálkodás közepes. Nagyrésztük mezőgazdasági hasznosításban van. A *rozsdabarna erdőtalajok* nagy területet borítanak. Legfőbb jellegzetességük a homok, homokos vályog fizikai talajféleség, ezért víztároló képességük gyengébb az előbbieknél, tápanyag-feltáródásuk a humusztartalom, és a humuszos felső rétegek vastagságának függvénye. A mészmentes *nyers öntések* a patakok mentén képeznek keskeny szalagokat.

3.2.6.4. Alsó-Kemeneshát

A cementálódott kavics hatása itt is igen nagy a kialakuló talajtípusra. Az uralkodó az *agyagbemosódásos barna erdőtalaj*, illetve ennek *pszeudoglejes* változata. Legkedvezőbb adottságokkal löszön települt fajtáik bírnak. A tájrészlet nyugati része már a *pszeudoglejes barna erdőtalajok* örségi övezetébe nyúlik. Jelentős még a *rozsdabarna erdőtalajok*

területfoglalása is. Tulajdonságaik az előző tájrészletnél tárgyaltakhoz hasonlóan alakulnak. A gyertyános kocsánytalan, illetve kocsányos tölgyesek, és a fenyő elegyes tölgyesek termőhelyei. A kocsányos tölgy azonban a rozsdabarna erdőtalajok kedvezőtlen vízgazdálkodását már nehezebben viseli, így alacsonyabb vágáskor, több helyen pedig fafajcsere lehet indokolt (Döbörhegy, Döröske).

3.2.6.5. Alsó-Őrség

Szinte kizárólagos jelentőséggel bírnak a *pszeudoglejes barna erdőtalajok*, melyek a hajdan jéggel borított vidékek határain lerakódó üledékeken képződtek. Ezek az elegyes erdei fenyvesek állományainak talajai. Rajtuk kívül még a *rozsdabarna erdőtalajok* érdemelnek említést. Tulajdonságaik a korábban tárgyaltakhoz hasonlóak.

Jellemző talajtípusok a körzetben: a *barna erdőtalajok* változatai, az *öntés-* és az *öntés réti talajok*.

3.2.7. Természetes erdőtársulások

3.2.7.1. Pinka-fennsík

A Vasi flórajáráshoz (Castriferreicum) tartozó tájrészlet természetes erdőtársulásai a gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, a mészkerülő erdőifenyvesek, és a fenyőelegyes tölgyesek. Igen kis területfoglalással a tölgy-köris-szil ligeterdők is jelen vannak. A cserjeszintet a vesszős fagyal, a csíkos kecskerágó, a mogyoró, míg a lágyszárúakat többek között a magyar varfű, a szártalan kankalin és a ciklámen jellemzik. A kultúrerdőket elegyetlen erdőifenyvesek, lucfenyvesek alkotják. A gyertyán a vidéken a számára leginkább megfelelő termőhelyeken van, így a fafaj a gyertyános-tölgyesekben főleg emberi hatásokra hajlamos eluralkodni. Az elegyetlen gyertyános ezért szintén kultúrerdőnek vehető.

3.2.7.2. Rába-völgy

A körzetbe eső része a Vasi flórajáráshoz (Castriferreicum) tartozik. A természetes erdőket a körisligetek, a tölgy-köris-szil ligeterdők, és a gyertyános-kocsányos tölgyesek alkották. Helyüket mára jobbra nemes nyárasok foglalják el. A cserjeszintre jellemzők: a veresgyűrű som, a bibircses kecskerágó, az egybibés galagonya, míg a lágyszárúakat az odvas keltike a hóvirág, a nyári tőzike, a foltos árvacsalán, stb. képviselik. A keményfás ártéri ligeterdők nyomait jelzik a helyenként föllelhető mezei- és vénicszil alsószint foltok (Egyházashollós, Rábahídvég).

3.2.7.3. Gyöngyös-sík

Az előzőekhez hasonlóan a Vasi flórajáráshoz (Castriferreicum) tartozik. A természetes erdőket a gyertyános-kocsánytalan, illetve kocsányos tölgyesek, a cseres-kocsánytalan tölgyesek, a fenyő elegyes tölgyesek, patakok mentén a tölgy-köris-szil ligetek, égerligetek társulásai alkották. A cserjéket a korábban említettekén túl - főleg a cseres-tölgyesekben - a húsos som, a kökény, az ostormén bangita és a varjútővis benge képviseli. A lágyszárúakat a salamonpecsét, a gumós nádalytő, a pettyegetett tüdőfű, az ösztörös veronika, a sátoros margitvirág, stb. egészítik ki. A kultúrállományokat erdőifenyvesek, akácosok, cseresek alkotják.

3.2.7.4. Alsó-Kemeneshát

A Zalai flórajáráshoz (Saladiense) tartozó vidék természetes erdeit gyertyános-kocsányos tölgyesek, gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, erdőifenyő elegyes-tölgyesek,

bükkösök foltjai, tölgy-kőris-szil ligeterdők és égerligetek alkották. A mesterséges úton létrehozott állományokat akácosok, erdeifenyvesek, lucfenyvesek jelentik. A bükkösök az északi, meredek lejtőket tudják kihasználni, ahol a gyertyános-tölgyesnél kedvezőbb helyi klímatis viszonyokhoz gyakran szivárgó víz is társul (Döröske, 1-es tag, Döbörhegy, 4-es tag). A fűrtös zanót, az erdei sédbúza, a perjeszittyó- és a hölgymálfajok jellemzőik az ilyen foltokat.

3.2.7.5. Alsó-Örség

A körzetbe eső keleti sarka a Zalai flórajárásba (Saladiense) tartozik. Mind a természetes, mind a mesterséges úton létrejött erdőket tekintve az előzőhöz hasonló a kép, azzal a kiegészítéssel, hogy az erdeifenyő főfajájú állományok túlsúlya a természetes, vagy természet közeli erdők között is jellemző. Az erdeifenyvesek cserjeszintjét a kutyabenge, a henyé boroszlán, a fülesfűz gazdagítja. A lágyszárúakat a fekete és vörös áfonyák egészítik ki.

Jellemző természetes erdőtársulások: a bükkösök(néhány kisebb foltban), a gyertyános-kocsányos tölgyesek, a gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, a cseres-kocsánytalan tölgyesek, a fenyő elegyes-tölgyesek, a tölgy-kőris-szil ligeterdők, a fűz-nyár ligetek és az égerligetek.

Az erdőgazdálkodás számára legfontosabb őshonos állományalkotó fafajok: bükk, kocsányos tölgy (szlavón tölgy), kocsánytalan tölgy, magas kőris, cser, gyertyán, nagylevelű hárs, kislevelű hárs, fekete nyár, szürke nyár, fehér fűz, mézgás éger, erdei fenyő.

Idegenföldi (nem őshonos), illetve nemesített fafajok: vörös tölgy, amerikai kőris, akác, nemes nyárok, nemes fűzek, lucfenyő.

A kedvezőtlen termőhelyeken, amelyeken gazdaságosan fatermesztést folytatni nem lehet, önfenntartó erdei életközösségek kialakítására kell törekedni.

3.2.8. Tipikus termőhelyek jellemzése – termőhelytípus-változatok és célállományok

I. Váztalajok

A vizsgált területen alig fordulnak elő.

II. Lejtőhordalék és öntéstalajok

A.) Humuszos öntéstalaj. A termőhelytípus-változat jele: 252245 (GY-T, ALLV, HÖ, ME, V).

Ármentett, vagy igen magas, esetleg közép magas fekvésű területek, így újabb elöntés és hordalék-lerakódás már nincsen, vagy alig valószínű, a talajfejlődés megindult. A már humuszosodó felső réteg kialakulását a megtelepedő erdő is segíti. Az egész szelvény rétegzett a különböző elöntéseknek megfelelően, és így tömődöttségük, összetételük is változik. A vízgazdálkodás és a tápanyag-feltáródás jó, a humuszos réteg már jó víztároló, és a jó kapilláris vízemelés ellensúlyozhatja az elöntések hiányát.

Eredetileg a keményfás ligeterdők, de közép mély fekvésben, főleg, ha időnként víz alá kerül, a fűz-nyár ligeterdők termőhelye. A legjobb lehet nemes nyárak számára is, ha elérhető mélységig emelkedik a talajvíz.

III. Közethatású talajok

Nem fordulnak elő a körzetben.

IV. Barna erdőtalajok

A.) Pszeudoglejes barna erdőtalaj. A termőhelytípus-változatok jelei: 214435 (GY-T, TVFLN, PGBE, KME, V); 214445 (GY-T, TVFLN, PGBE, ME, V).

A vastag, humuszos, morzsás szerkezetű, jól átlegezőzött „A” szint alatt keskeny átmenettel következik a jóval kötöttebb „B” szint. Ennek alsó rétegei már vízviasszaduzzasztó hatásúak, pszeudoglejesek. A homokos-, vagy többé-kevésbé cementált kavics alapkőzet szintén pszeudoglejes. Az időszakos túlnedvesedés és kiszáradás ezt a talajtípust is jellemzi, a tápanyag-feltáródás elég vastag átlegezőzött réteg esetén jó lehet. Az erdő ezeket a felső, átlegezőzött rétegeket tudja hasznosítani. A pszeudoglejes állapotokat elviseli a gyertyán, a cser, a kocsányos tölgy és az erdeifenyő is.

Ahol a vízzáró kavicstakaróra már 80-100 cm vastagságban rakódott lösz és por, azokon a helyeken alakultak ki az agyagbemosódásos barna erdőtalajok *pszeudoglejes* változatai. A jól bomló avartakaró alatt vékony, humuszos, morzsás „A₁” szint található. Ez keskeny átmenettel csatlakozik a porosan morzsás kimosódási („A₃”) szinthez, melynek pH-ja az egész szelvényben a legalacsonyabb (5,0 körüli). A „B” szint felső rétege még átlegezőzött, diós szerkezetű vályog. Folyamatosan megy át a glejes, agyagos „B_g” szintbe, mely már poliédes, és vas-mangán kiválásokat is tartalmaz. Ha a glejes réteg nincsen túlzottan közel a felszínhez, akkor jó a vízgazdálkodás és a tápanyag-feltáródás is. Esetünkben a gyertyános-tölgyesek talajtípusa, különösen a kocsányos tölgy kedveli, ez érvényesüljön a vágáskorok és a fafajösszetétel megválasztásánál is.

Pszudoglejes barna erdőtalaj

Rozsdabarna erdőtalaj

B.) Agyagbemosódásos barna erdőtalaj. A termőhelytípus-változatok jele: 214345 (GY-T, TVFLN, ABE, ME, V); 214355 (GY-T, TVFLN, ABE, IME, V).

A gyorsan bomló avarréteg alatt az „A” szint két rétegre oszlik: a felső keskeny sáv morzsás, humuszos, alatta találjuk a fakó, poros kimosódási szintet, mely humuszban szegény. A fölhalmozódási szinthez határozott átmenettel csatlakozik, az már rozsdabarna, diós, vagy durván morzsás szerkezetű. Az alapkőzethez, mely gyakran bázisokban gazdag üledék, még egy „BC” átmeneti szinten keresztül jutunk. A tápanyag-feltáródás és a vízgazdálkodás kiváló, erdőnek az egyik leginkább megfelelő termőhely, így a fafaj-összetétel igen változatos, ez a telepített állományokra is vonatkozik.

Öntés erdőtalaj

Agyagbemosódásos barna erdőtalaj

C.) Rozsdabarna erdőtalaj. A termőhelytípus-változatok jelei: 214633 (GY-T, TVFLN, RBE, KMÉ, H); 214643 (GY-T, TVFLN, RBE, MÉ, H).

A felszínt vékony, de jól bomló avarréteg fedi. A legfelső vastag humuszos homokrétegben nem alakul ki szerkezetesség, mivel kolloidban igen szegény. Folyamatos átmenettel kapcsolódik a humuszmentes fölhalmozódási szinthez, melyre jellemző a rozsdavörös színeződés. Alsó része fakóbb színű, de még mindig mészszerű, ez éles határon megy át a meszes, vagy mészszerű homok alapkőzetbe. A termőréteg, mely az „A” és „B” szinteket öleli fel, rendszerint legalább 1 méter vastagságú. Tápanyag-feltárolásuk közepes, de vízvezetőségük nagy. A leggyakoribb erdőtípus a cseres-tölgyes, ahol elérhető a talajvíz ott keményfás ligeterdők is élnek, de előfordulnak erdeifenyvesek és bükkösök is ilyen talajon. A mesterséges úton létrehozott akácosok és nemes nyárasok foglalják el jelentős hányadukat.

V. Szikes talajok

Nem fordulnak elő.

VI. Mezőségi (csernozjom) talajok

Nem fordulnak elő.

VII. Réti talajok

A.) Öntés réti talaj. A termőhelytípus-változatok: 247545 (GY-T, IDŐSZ, ÖR, MÉ, V).

Az elöntésekből származó rétegzettség már elmosódik, a humuszos rétegek vastagsága a 100 cm-t is meghaladhatja. A tömött, poliéderes szerkezet gyakran levegőtlen és változó mélységeken glejes is.

Természetes állapotában fátlan, de a lecsapolt területeken a szántók és legelők mellett kocsányos tölgyesek, kőrisesek, égeresek állnak.

VIII.Láptalajok

Nem fordulnak elő.

IX.Mocsári és ártéri erdőtalajok

A.) Réti erdőtalaj. A termőhelytípus-változatok kódja: 229145 (GY-T, VALT, RÉTIE, MÉ, V); 249145 (GY-T, IDŐSZ, RÉTIE, MÉ, V); 219135 (GY-T, TVFLN, RÉTIE, KMÉ, V).

Az eredetileg réti körülmények közt kialakult talajokon a vízjárások változásai után megtelepedett erdő alatt kialakult termőhelyek. Az erdő hatását a talajban a diós szerkezet és a rozsdabarna elszíneződés jelzi. Vályogos szerkezet esetén kedvező, jó termőhelyek lehetnek. Agyagos szerkezet esetén gyakori a levegőtlenység, tömődöttség.

A természetes erdőtársulás a tölgy-kőris-szil ligeterdő, magasabb térszinteken ill. többlet vízhatástól független állapot esetében a gyertyános-kocsányos tölgyes, mindkettőnek csak nyomai találhatóak.

B.) Öntés erdőtalaj. A termőhelytípus-változatok jelei: 249243 (GY-T, IDŐSZ, ÖE, MÉ, H); 219245 (GY-T, TVFLN, ÖE, MÉ, V); 249245 (GY-T, IDŐSZ, ÖE, MÉ, V).

Igen magas fekvésben, vagy ármentett területeken nem éri már újabb elöntés és hordalékborítás, így a talajfejlődés megindulhatott. Kialakulásában a már megtelepedett erdő nagy szereppel bír. A humuszos réteg vastagsága már eléri a 40-50 cm-t, és megkezdődött a felső rétegekből a mészkimosódás is. A rétegzettség, és az egyes rétegek eltérő tömődöttsége az egykori elöntések következménye. A tápanyag-feltáródás jó, a vízgazdálkodás is jó lehet, de azt alapvetően befolyásolja a talajvízből származó többlet vízhatás. Ennek mind gyakoribb hiánya miatt a korábban ígéretes nyárasok pusztulnak.

A természetes erdőtársulások a tölgy-kőris-szil ligeterdők. Mára főleg kocsányos tölgyesek, elegyes tölgyesek, kőrisesek, esetenként gyertyános-kocsányos tölgyesek, és leromló nemes nyárasok állnak helyükön.

Az egyes fő termőhelytípusokon alkalmazott vágásérettségi korok:

Erdőtípus	Vízgazdálkodás	Genetikai	Célállomány	Vágáskor
	i fok	talajtípus		
<i>Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek</i>	üde	ABE, PGBE	GY-KTT-EL	100-130
<i>Mészkerülő gyertyános-kocsánytalan tölgyesek</i>	száraz, félszáraz	ABE, RBE	GY-KTT-EL, GY-KTT-F	100-130

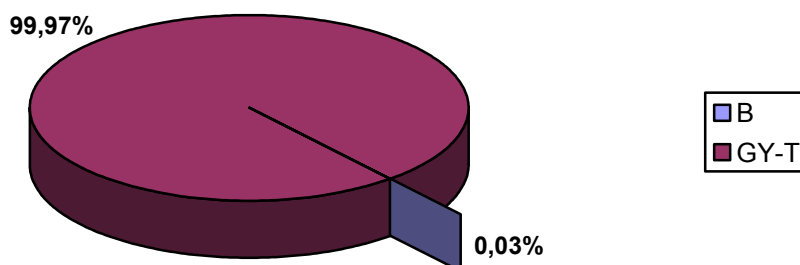
<i>Gyertyános- kocsányos tölgyesek</i>	üde, félnedves	HÖ, ÖR,	GY-KST-EL,	90-120
		ÖE, ABE,	GY-KST-F,	90-120
		PGBE	KST-EL, K-	90-110
			T	25-60
			NNY, HNY- EL	
<i>Mészkerülő tölgyesek</i>	száraz	RBE,	KTT-EL,	90-120
		PGBE	KTT-EF	
<i>Cseres- kocsánytalan tölgyesek</i>	igen száraz,	RBE,	KTT-CS,	90-120
	száraz	PGBE	KTT-CS-EF,	
			KTT-EL	
<i>Mészkerülő erdeifenyves</i>	igen száraz,	PGBE,	EF-EL	80-100
	száraz	RBE		
<i>Erdeifenyves</i>	száraz,	PGBE	EF-EL	80-100
	félszáraz			

A körzet termőhelyi adatainak összefoglaló ismertetése

Klíma. A terület döntő része a *gyertyános-tölgyes* klímába tartozik, elenyésző hányada a *bükkös*, vagy inkább a kettő közötti átmenetet képező klímába (Döbörhegy, Döröske, Halastó, Hegyháthodász egyes erdőrészelei) sorolható.

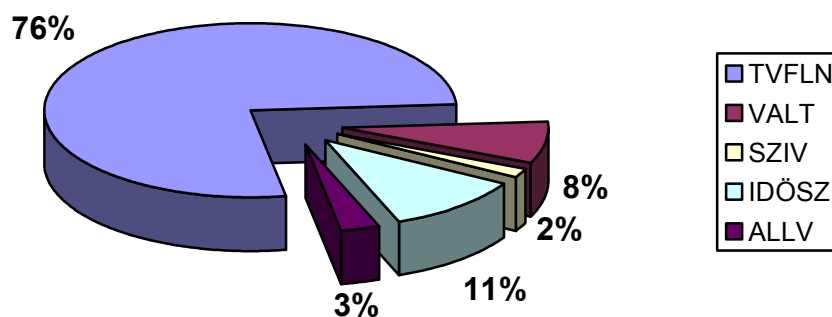

Az egyes klímák területi megoszlása

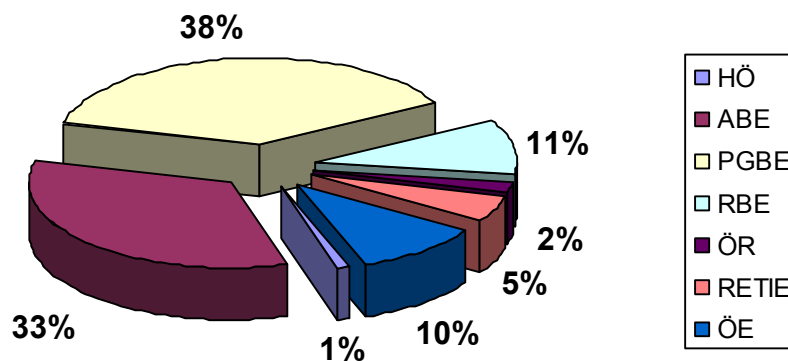
Hidrológia. A többlet vízhatástól független termőhelyeken túl jelentős az *időszakos vízhatásúak* területfoglalása is. Köszönhető ez a gyakran a gyökérszóna számára elérhető mélységig emelkedő talajvíznek, főleg az árterületeken, de a réti talajoknál is.

A hidrológiai viszonyok területi megoszlása

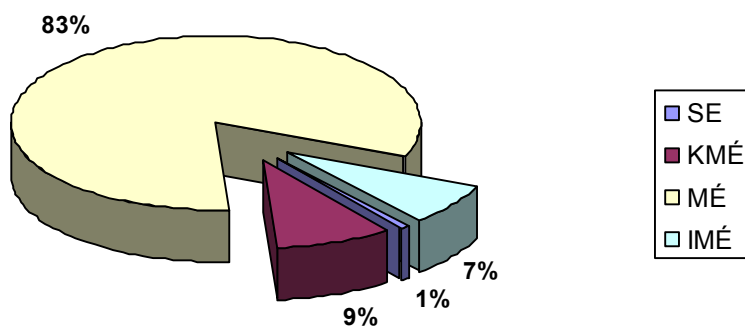
Genetikai talajtípus. Nagyobb részben barna erdőtalajok, kisebb részben ártéri talajok találhatók, a többi talajtípus részesedése elenyésző.

A genetikai talajtípusok területi megoszlása

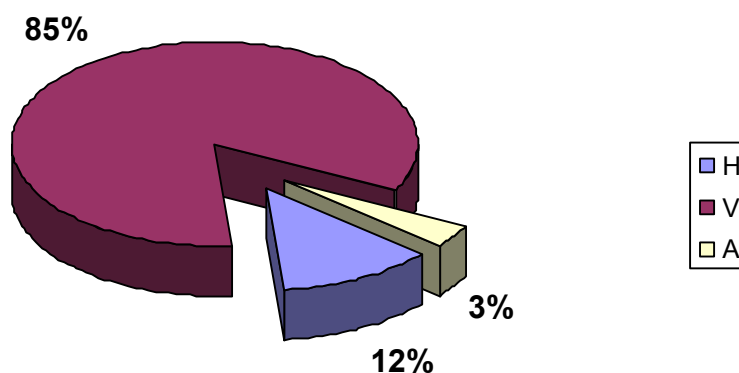
Termőréteg mélysége. Az előbbieken megfigyelhetőekkel összhangban meglehetősen nagy a *mély* termőrétegű talajok területaránya.

A termőréteg mélységének területi megoszlása

Fizikai talajféleség. Látható, hogy a homok fizikai talajféleség területfoglalása sem elhanyagolható, összhangban a rozsdabarna erdőtalaj és az ártéri talajok részarányával.

Az egyes fizikai talajféleségek területi megoszlása

A területen **245** termőhely-feltárásról van felhasználható adatsor (T-lap), ebből **145**-höz nemcsak helyszíni, hanem laboratóriumi vizsgálatok is készültek. A jelenlegi felvételhez kapcsolódóan nem készült részletes feltárás. A vizsgálatok átlagos sűrűsége: **42** ha-onként egy talajgödör illetve fűrés.

Az üzemterv mellékletében a termőhely-feltárási adatsorok (T-lapok) teljes listája megtalálható.

Az erdőrészletenkénti termőhelyi adatok az előforduló termőhely típus-változatok közül a legnagyobb területűt tartalmazzák.

3.3. Az erdő állapotának értékelése

3.3.1. Az erdő múltjának történelmi áttekintése

A körmendi körzet erdeinek múltjáról sajnos kevés, és igencsak hézagos ismeretek állnak rendelkezésünkre. Az itt következőket a lejárt erdőtervekből, saját (terepi) tapasztalatainkból, és esetenként helyi újságokból állítottuk össze.

Az érintett erdők képére alapvetően a legutóbbi három birtokrendezés, pontosabban tulajdonosváltás nyomja rá a bélyegét (a történelem folyamán több is volt, de ezek hatása a jelenben már nem érezhető):

- Urbéri rendezés
- TSZ-ek megalakulása
- Kárpótlás, részarány tulajdon nevesítése

A múlt század közepe táján végbement urbéri rendezés (az 1848-as jobbágyfelszabadítás nyomán) során a nagybirtokosok földbirtokainak - így erdeinek is - egy részét a volt jobbágyok (volt úrbéresek) tulajdonába adták. Ezekből az erdőkből részben ún. volt úrbéres erdőbirtokosságok alakultak, mint a napjainkban is működő "Volt Urbéres Erdőbirtokosságok" (a szőcei és az ivánci, mindkettő Szőcén), de a tárgyalt területen korábban több ilyen közbirtokosság is létezett (Szarvaskenden, Nagymizdón, Egyházashollósón). A volt úrbéresek erdeiben általában jobb, gondosabb erdőgazdálkodás folyt, mint az önálló gazdák erdeiben. Ennek két oka volt. Egyrészt ezekre az erdőkre már korán készült üzemterv, ami a tartamos, hosszú távú erdőgazdálkodást többé-kevésbé biztosította, másrészt - mivel közös tulajdon volt - az eltérő érdekek kiegyenlítették egymást. Nem tudta senki sem saját önös érdekeit korlátlanul érvényesíteni. Ennek jótékony hatása a mostani erdőbirtokosságok erdeiben megmutatkozik, de a téjeszesítés előtti egykori erdőbirtokossági területeken is helyel-közzel látható még (pl. a tervszerű nyiladérendszer Pinkamindszenten és Hegyháthodászon, a nagyobb kiterjedésű őshonos mageredetű állományok vagy az egykori Egyházashollósi Birtokosság szlavontölgyese). A volt úrbéresek erdeinek vágáskora a tervszerű erdőgazdálkodás kezdete előtti (kisparaszti erdőkben később is) 40 éves vágásfordulóról 80 évre emelkedett. Elsősorban őshonos állományok voltak a területen, az akác tömegesen csak később, a század elejétől kezdve jelent meg. A nemesített fafajok úgyszintén (pl. kanadai nyár erdősítési terve 1933-ban Egyházashollósón).

A faanyagot épület-karámfaként és tűzifaként hasznosították. A csekély hányadú mesterséges felújítást mezőgazdasági elő- és köztesműveléssel oldották meg. Gyakori volt a legeltetés. Káros hatásai miatt ezt már a régi üzemtervek is támadták.

A kisparaszti magánerdők egykori kezeléséről kevesebb ismerettel rendelkezünk (nem volt kötelező az üzemterv készítése). Mindenesetre valószínűsíthető, hogy a problémák (alacsony vágáskor, sarjztatás, legeltetés, esetenkénti túlhasználat, stb.) hatványozottan jelentkeztek. Jellemző a magántulajdonú (egyéni) erdőkre a rendszertelen használat, amelynek eredménye az igen vegyes kor- és színes fajokösszetétel. Ennek nyomai ma már csak helyenként tanulmányozhatók.

A kisparaszti erdőkben jelent meg először az akác is számottevő mértékben. Erre írásos bizonyítékunk nincs, de a leromlott sarjztatott akácok állapotából következtethetünk arra, hogy a XX. század első harmadában történhetett jelentős akácosítás. Az akác a kisparaszti erdő ideális fajtája; könnyű kezelni, szaktudást nem igényel, gyorsan termel értékelhető faválasztékokat, felújítása egyszerű. A befektetett munka gyorsan megtérül.

Az ökológiai szempontok, amelyek az akác kevésbé felel meg, egészen a közelmúltig nem merültek fel. Nem okozott gondot az óriási területű egybefüggő tarvágás sem, erre bizonyíték a hatalmas kiterjedésű, egykorúnak mondható erdőkép.

Itt említjük meg, hogy elenyésző területtel szerepeltek az egykor közösségi tulajdonú erdők, mint pl. a rábahidvégi római katolikus plébánia erdeje, vagy Rábahidvég község erdeje.

Az ötvenes-hatvanas években történt a "tétesítés". Ennek következményeként az addigi magántulajdonú erdők túlnyomó többsége termelőszövetkezeti tulajdonba került (egyedül Szócén maradtak meg birtokosságok és egyéni gazdák erdei magántulajdonban, a gyenge mezőgazdasági termelés és az egyéb munka- és jövedelmi lehetőségek szűkössége indokálva).

Az átalakulás nem "egy menetben" történt, hanem először községenként egy vagy akár több szövetkezet (termelőszövetkezeti csoport) jött létre, majd ezek évekkel később egyesültek (pl. 1958-ban Vasalján, 1960-ban Pinkamindszenten, amelyekből 1970-ben alakult ki a Pinkamenti MGTSZ Vasalja).

Az erdőkben folyó gazdálkodás szempontjából a termelőszövetkezetek létrejötte előrelépés volt az egykori kisparaszti egyéni tulajdonhoz képest. A TSZ szintjén mindenképpen egységesebb, tervszerűbb és az eltérő egyéni érdekektől független gazdálkodás kezdődött el. Az egykori kisparaszti erdők rendkívül heterogén képe egyöntetűbbé vált a tervszerűbb gazdálkodás következtében.

A régi erdőbirtokossági erdőkben a gazdálkodás viszont nem javult a TSZ-be kerülés nyomán, esetenként előfordult negatív változás is. A TSZ-ek fő profilja a szántóföldi növénytermesztés és az állattenyésztés volt. Az üzemméret növekedéséből származó előny nem kompenzálta az erdészeti ágazat "mostohagyermek" szerepét. A megfelelő fafajjal való erdősítés, az ápolások, gyérítések sok esetben elmaradtak, vagy szakmailag nem megfelelő szinten lettek elvégezve. Esetenként az erdészeti ágazat mentette meg a TSZ-t a pénzügyi csődtől, a tőkekivonás negatív hatását, az erdővagyon felélését a rontott erdők fémjelzik.

Pozitívum, hogy jelentős erdőtelepítések is történtek a TSZ-ek idején. Ez meghatározóan az ötvenes évek végén, hatvanas évek elején a magas állami támogatások hatására történt. Akkoriban nagy területű fenyő-, nemes nyár- és akácültetvények létesültek. A legtöbb mezővédő erdősáv is ekkor lett telepítve. Ezeket a magas aranykorona értékű, és ezért a szántóföldi növénytermesztésre legalkalmasabb földekkel bíró, ennél fogva erdőben szegényebb községekben hozták létre (Tanakajd, Táplán, stb.).

Az erdőtelepítések és erdőfelújítások magukon viselték az akkori fafajpolitika jegyeit, azaz országunk hazai fenyőanyaggyártású ellátását tüzték ki célul. Pl. a hegyháthodászi „Boléta-erdő” (a Boletus szóból, ami az elsősorban tölgyek alatt termő tinóruk - itt vargánya - neve) fenyvessé történő átalakítása. Szintén Hodászon látható, hogy a bükk és tölgyek letermelése után az utóbbi 30-40 évben csak fenyő felújítás történt.

A TSZ erdők a kárpótlás és részarány-tulajdon nevesítés nyomán magántulajdonba kerültek. Az egyéb állami tulajdonú erdők -MÁV, volt KPM, Gabonatermesztési Kutató Intézet, valamint a Tangazdaság fokozottan védett területei- továbbra is állami tulajdonban maradtak. Jelentéktelen területek vannak önkormányzati tulajdonban.

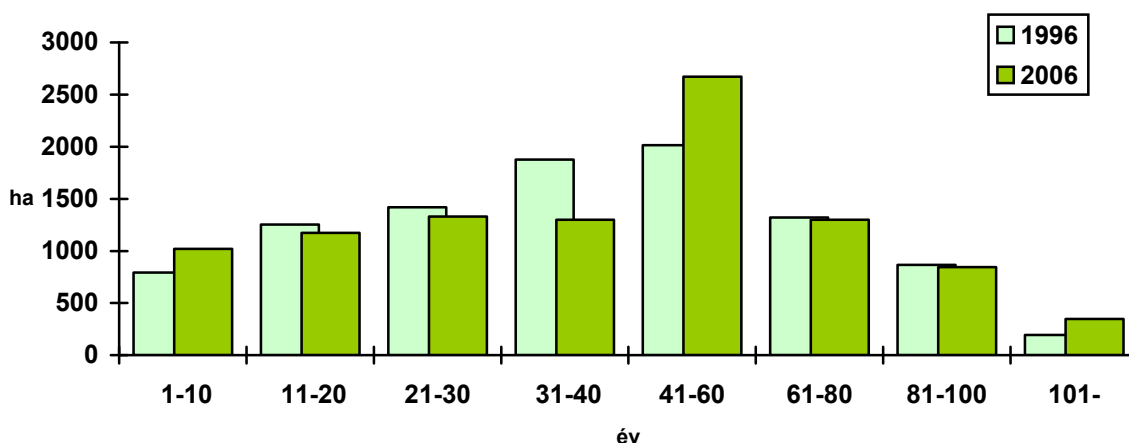
3.3.2. Az erdő állapotának értékelése

3.3.2.1. Faállományviszonyok

Korosztályviszonyok (2.3.1., 2.3.2. táblák)

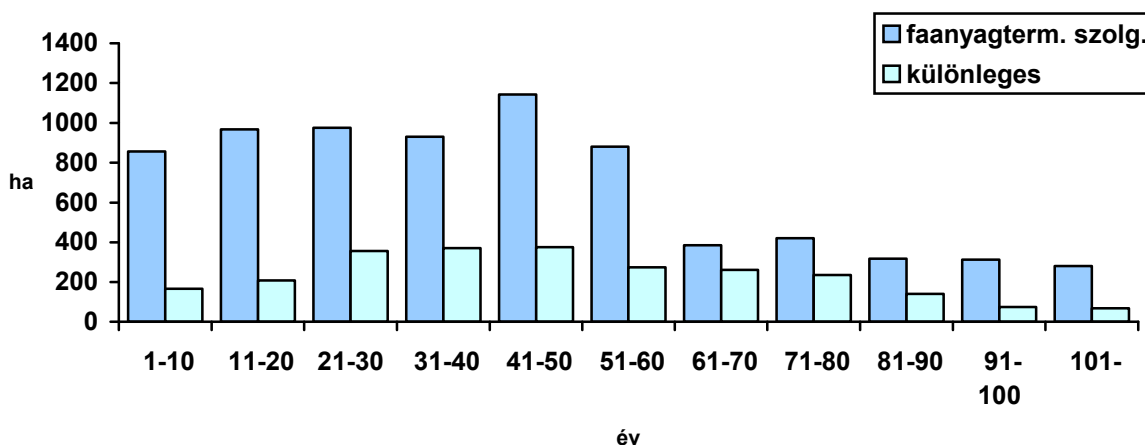
A korosztályviszonyok elemzése során magyarázatot kaphatunk a korábbi folyamatok alakulására, ugyanakkor a távolabbi kilátások, tendenciák körvonalaira is következtethetünk.

Elvégezve a jelen korosztályviszonyok összevetését a 10 évvel korábbi állapottal (összes erdő), a következő eredményt állapíthatjuk meg :

A diagrammból kitűnik, hogy a jelenlegi és a tíz évvel ezelőtti korosztályviszonyok csak néhány korosztálynál mutatnak kisebb eltéréseket. A legszembetűnőbb a 31-40 éves korosztály területének csökkenése, valamint a 41-60 éves korosztály területének növekedése. A 101 évesnél idősebb korosztályban is jelentősebb területi növekedést tapasztalunk. Az ebben a korosztályban lévő erdőrészek egy része a vágáskorok tudatos emelésével, vagy a rendezetlen tulajdoni-kezelési viszonyokból fakadóan elkerülte a véghasználatot.

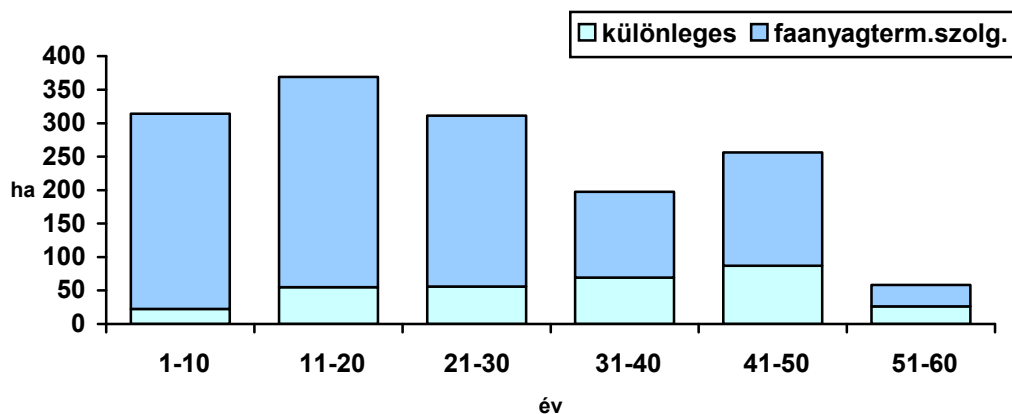
A faanyagtermelést szolgáló és különleges elsődleges rendeltetésű erdők korosztálytáblája:

A különleges rendeltetésű erdők valamennyi korosztályban képviseltetik magukat, elsősorban középkorú korosztályszerkezettel.

A továbbiakban a rövid (akác), a közepes (fenyők) és a hosszú vágáskorú (tölgyek) fajok korosztályviszonyait külön elemezzük.

Az akác korosztályviszonyai:

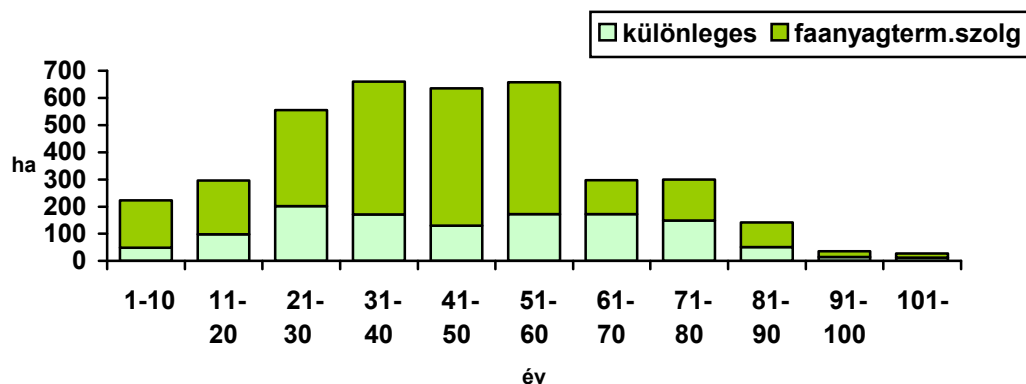

Az ábráról leolvasható, hogy a 31-40 éves korosztály területe jóval alacsonyabb a fiatal korosztályok területeinél. Ez a tény arra utal, hogy az elkövetkezendő tervidőszak elején viszonylag kevesebb, majd azt követően nagyobb akác véghasználati lehetőséggel kell számolni. A 41-50 éves korosztály magas aránya egyrészt azzal magyarázható, hogy az akác a közepes és hosszú vágásfordulójú állományokban elegyként gyakran megtalálható, másrészt még gazdátlan véghasználati korú, emiatt túltartott akác állományok is előfordulnak a körzetben. Az 51-60 éves korosztály jelenléte is az előbbi okokkal magyarázható.

Az 1-10 és 11-20 éves korosztályok magasabb területe a körzet területén elvégzett akáctelepítésekkel magyarázható. Az akác főleg a körzet erdőszet nélküli területeire jellemző.

A különleges elsődleges rendeltetéssel valamennyi korosztály esetében találkozunk, kiemelkedő a területe a 41-50 éves korosztályban.

A fenyők (fő fajok: erdeifenyő és lucfenyő) együttes korosztályviszonyai:

A teljes körzet területén előforduló négy fenyő fajt együttesen vizsgáljuk, de meghatározónak az erdeifenyő, valamint a lucfenyő tekinthető. A diagramból kitűnik a 21-60

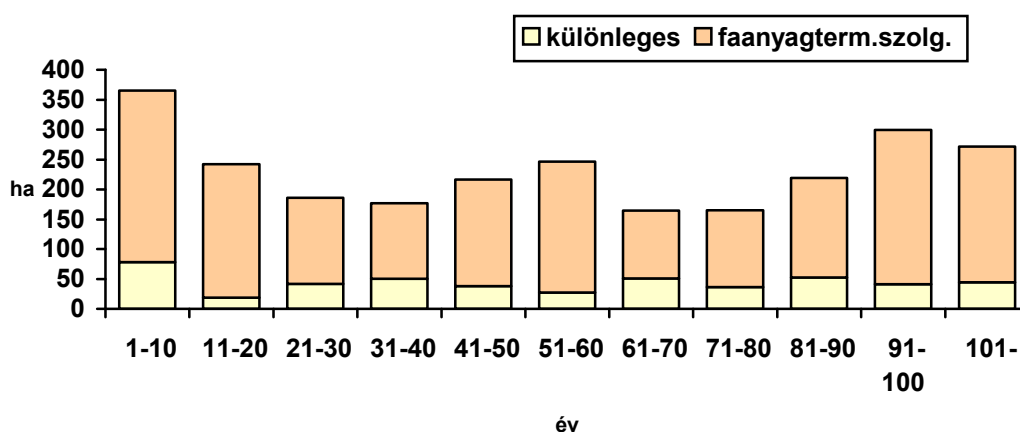

éves korosztályok igen magas területfoglalása, ami az 1950-70-es évek fenyvesítési programját tükrözi. Az utóbbi évek aszályos időjárása folytán a lucfenyőállományokban jelentős mértékű pusztulás lépett fel, aminek felszámolása már elkezdődött, de a problémával vélhetően még az elkövetkezendő években is számolni kell.

A fiatal korosztályok alacsony területe mutatja, hogy a felújítások során a fenyő egyre kisebb szerepet kap. Az első kivitelek ma már igyekeznek lombos fafajokkal és elegyesen elvégezni, ezáltal ökológiailag stabilabb, az időjárási szélsőségeket jobban tűrő állományok hozhatók létre.

A különleges elsődleges rendeltetésű csoportban főként a fiatalabb és az idősebb korosztályokban találunk fenyveseket.

A tölgyek (KST,KTT,ET) korosztályviszonyai:

A tölgyek közül meghatározó a kocsányos tölgy, említést érdemelnek az egyéb tölgyek, elsősorban a vörös tölgy.

A diagrammból kitűnik az 1-10 éves korosztály magas területfoglalása, ami arra utal, hogy az első kivitelek egyre inkább a szakmai és természetvédelmi szempontoknak megfelelő kocsányos tölgy célállománnyal történnek. Az elmúlt tervidőszakban végzett tölgy telepítések is ennek a korosztálynak a területét növelik. Öröndetes, hogy a körzetben az idős, 91 évnél idősebb tölgyesek is jelentős területen találhatók. Tértfoglalásuk a jövőben a véghasználatok visszaszorulásával remélhetőleg tovább növekszik, de az egészségi állapot romlása ennek azért gátat szab.

A 21-50 éves korosztályok mélypontot jelentenek, ami a fenyvesítési program időszakával esik egybe.

A diagrammból az is kiolvasható, hogy a különleges elsődleges rendeltetésű erdőterületeken minden korosztályban közel azonos arányban találhatók a tölgyek.

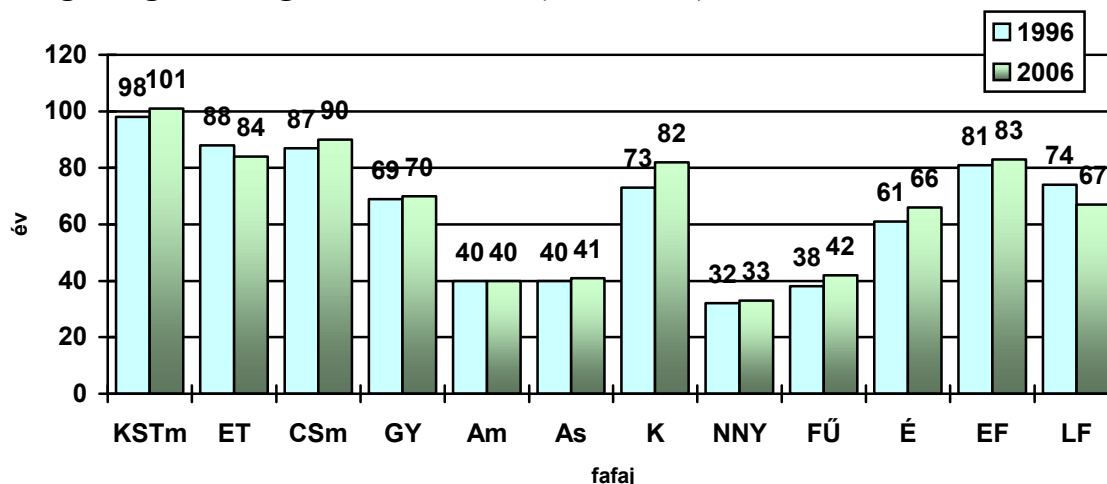
A teljes körzetben faanyagtermelést másod-, vagy harmadlagosan sem szolgáló erdő csak az Erdészeteknél található **2,6** ha területtel. Szálláló üzemmódú erdőt is csak ugyanott terveztünk **7,5** ha területtel.

Vágásérettségi viszonyok (2.3.4., 2.3.5. és 2.3.6. táblák)

Lévén körzetről szó, a tíz évvel ezelőtti vágásérettségi korok egzakt meghatározása nehézkes feladat, így egyszerűsített formában tárgyaljuk ezen adatokat.

Az átlagos vágásérettségi kor a faanyagtermelő erdők esetében **68** évre változott, az egyéb elsődleges rendeltetésű erdőknél pedig **75** évre nőtt.

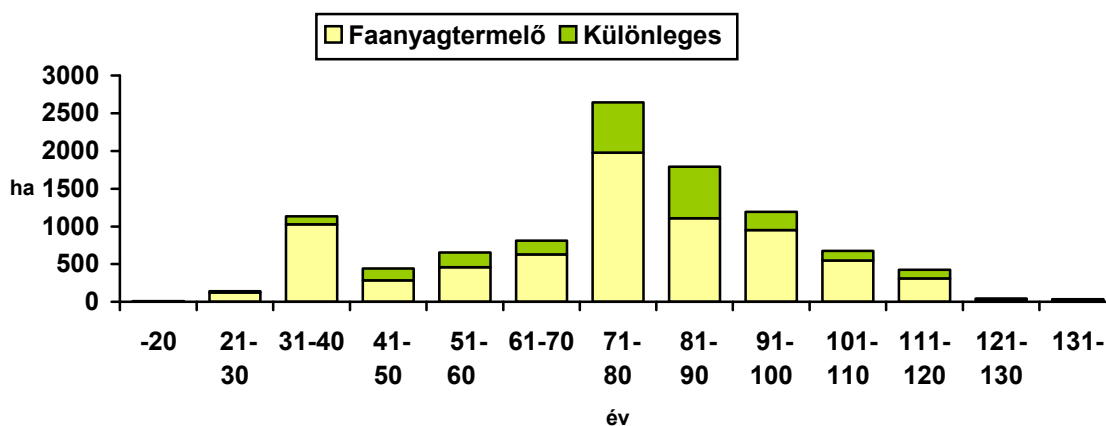
Az átlagos vágásérettségi korok változása (összes erdő):

Az átlagos vágásérettségi kor összességében **68** évről **70** évre növekedett. Megállapítható, hogy az átlagos vágásérettségi kor a lombos fafajok esetében egyöntetűen nőtt (az egyéb tűlgyek kivételével). A legnagyobb mértékű vágáskor emelés a kőrisnél és az égernél történt. A fenyők esetében az erdeifenyőnél vágáskor emelkedés tapasztalható, míg a lucfenyőnél a romló egészségi állapot miatt vágáskor csökkenés történt.

Az egyéb elsődleges rendeltetésű erdők esetében a tíz évvel ezelőtti pontos adatok nem állnak rendelkezésünkre¹, de megállapítható, hogy itt is jelentős vágásérettségi kor-emelés történt. A jelenleg megállapított 75 év magasnak tekinthető.

Vágásérettségi korok területe:

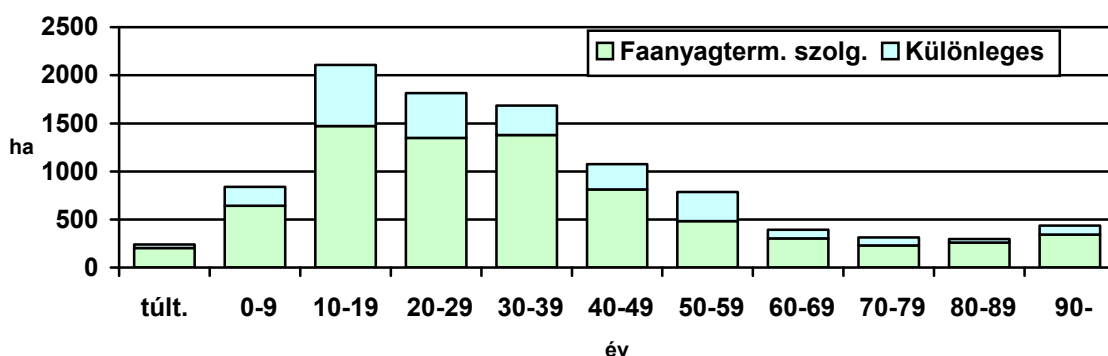

Az ábrából kitűnik, hogy a közepes és hosszú vágásfordulójú fafajok dominálnak a Körmendi körzet területén. A 31-40 éves vágásérettségi korú területek „kiugrása” az akác térfoglalásából következik. A 71-80 és részben a 81-90 éves vágásérettségi korú területek nagy tételét a fenyvesek képviselik. A 91-100 és a 101 év feletti vágásérettségi korú erdők

¹ Nagymértékű rendeltetés változtatások történtek a védett területeken!

elsősorban a tölgyesek. A különleges elsődleges rendeltetésű erdőterületek jellemzően 71-90 éves vágásérettségi korral rendelkeznek.

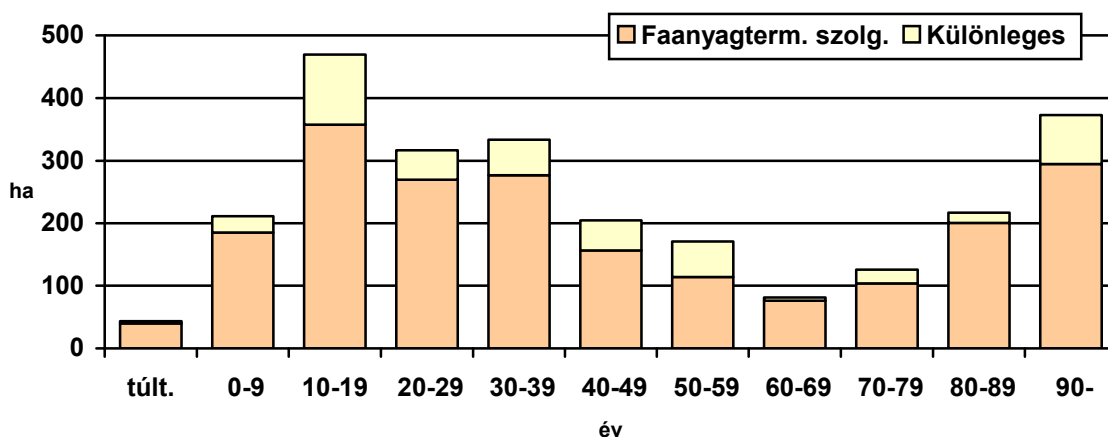
Vágásérettségi csoportok területe elsődleges rendeltetés szerint (2.3.5. tábl.):

A vágásérettségi csoportok területének alakulásában az első három csoportban jelentős eltérések figyelhetők meg. A 0-9 éves vágásérettségi csoport alacsony területe után hirtelen ugrás következik be a 10-19 éves vágásérettségi csoportban. Ez a legmagasabb mértékű. A 20-29 és a 30-39 éves vágásérettségi csoport közel azonos területű. A teljes körzetre vonatkozóan az elkövetkezendő 40 évben egyre magasabb hozamokra számítunk. Ezt követően erőteljes visszaesés² figyelhető meg. Hasonló a tendencia a körzet Erdészeti területén is. A túltartott erdők több mint 65%-a a körzet erdészeti területét érinti.

Fafaj(csoport)onként:

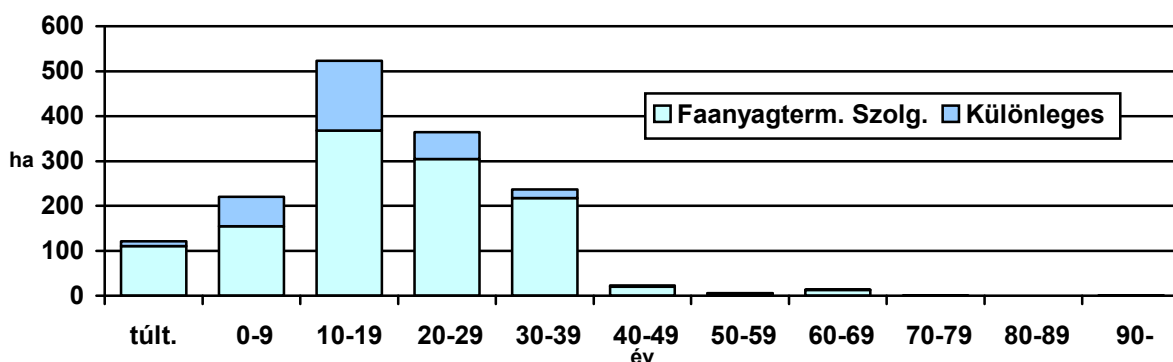
A tölgyek (KST, KTT,ET):

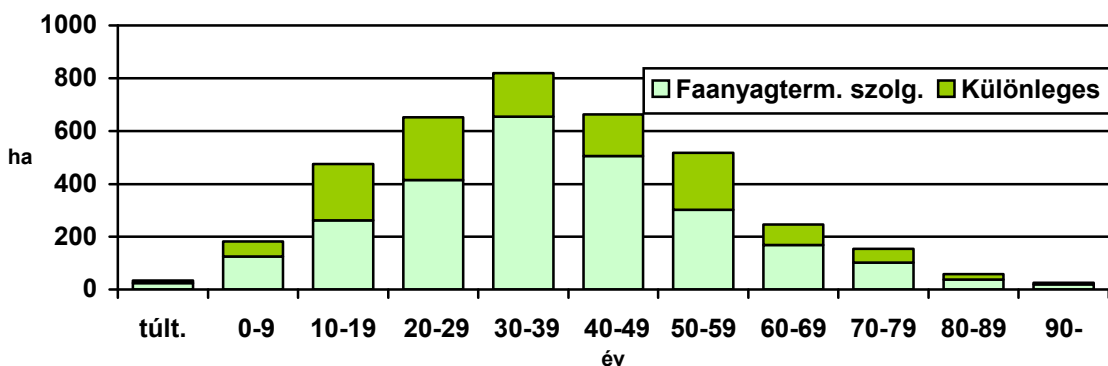
A tölgyeknél, elsősorban a kocsányos tölgnél a várható hozamok egyenlőtlen eloszlást mutatnak. Két csúcspont jellemző, az egyik a 10-19 éves, a másik a 90 év feletti vágásérettségi csoportban. Az elkövetkezendő 40 évben magas hozamok várhatóak, majd erős visszaesés után 70 év felett ismét emelkednek a véghasználati lehetőségek.

A különleges elsődleges rendeltetésű erdőállományokban hasonlóak a tendenciák.

² Az újra belépő pl. akác véghasználatok az adatokban nem szerepelnek, azok a későbbi hozamokat növelik!

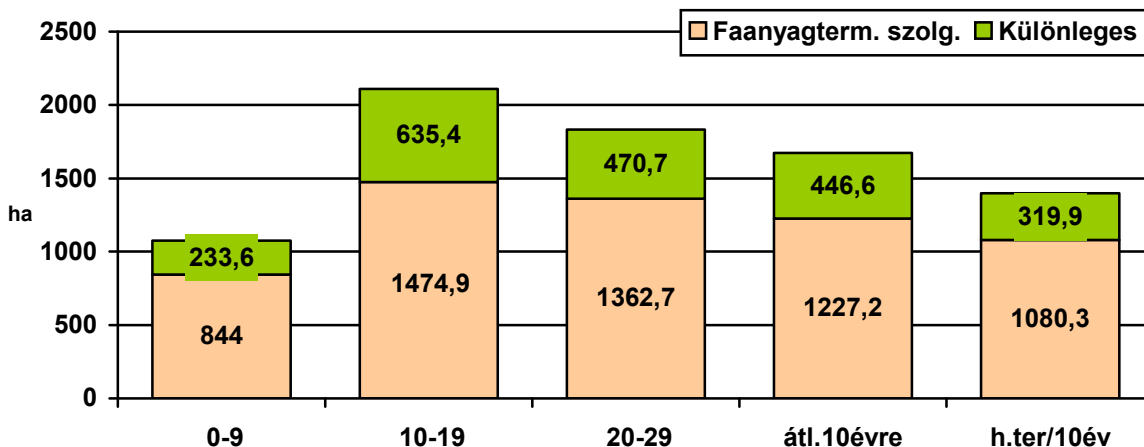
Az akác:

Az akác fafajnál az első három vágásérettségi csoportban egyenlőtlen hozamok figyelhetők meg. A 10-19 éves vágásérettségi csoport kiugróan magas területű, ami az elmúlt évtizedek erdőtelepítéseivel magyarázható. Mint látható, a legtöbb túltartott erdő is akácos. A grafikon további részeivel nem érdemes foglalkoznunk, mert abban a levágandó és újra vágáséretté váló akácosok nem szerepelnek.

A fenyők (EF, LF):

A fenyőknél a várható hozamok erőteljes növekedést mutatnak, amely a 30-39 éves vágásérettségi csoportban tetőzik. Ezt követően először kisebb, majd nagyobb arányú csökkenés figyelhető meg. A diagram az 1950-60-70 -es évek fenyvesítési programját tükrözi.

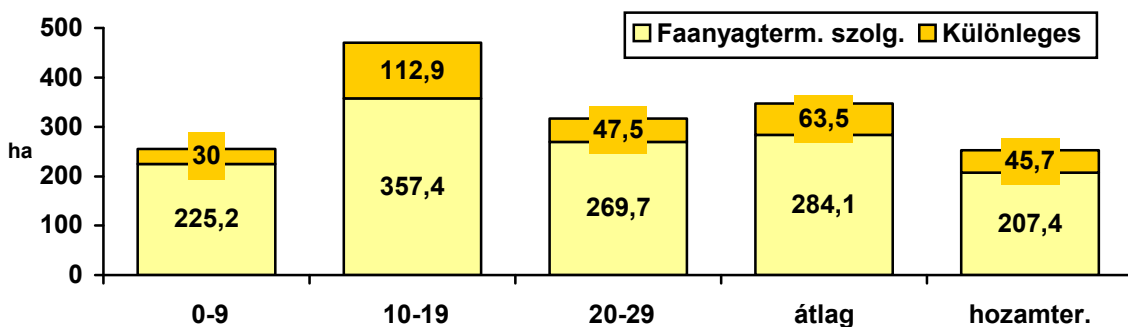
**Vágásérettségi táblázat 30 évre (2.3.6. tábl.)elsődleges rendeltetés szerinti bontásban:
(teljes körzet)**

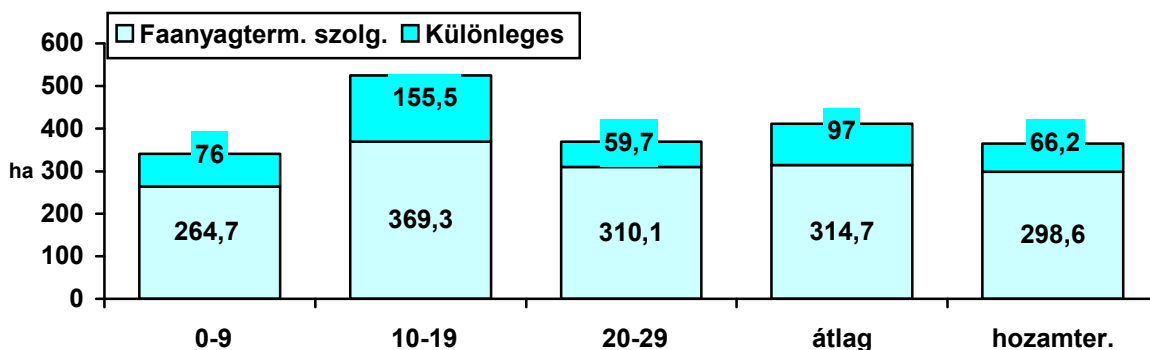
Az összes erdőterület esetében látható, hogy az első vágásérettségi csoport területe a hozami terület értéke alatt helyezkedik el. A második vágásérettségi csoport területe a legnagyobb, jóval meghaladja a hozami területet. A harmadik vágásérettségi csoport területe szintén a hozami terület felett helyezkedik el. Látható, hogy az elkövetkezendő 30 évben egyenlőtlen, hirtelen emelkedő hozamokra számíthatunk. Megállapítható, hogy a második vágásérettségi csoport területe sokkal nagyobb, mint az elsőé. A harmadik vágásérettségi csoport területe közel azonos a második vágásérettségi csoport területével. A 30 év tíz évre eső átlaga nagyobb a hozami területnél. Ez utóbbi tartalmazza az üres területből számított hozami területet is. A körzet Erdészeti nélküli területeire hasonló eloszlású diagramot kapunk.

Végül nézzük meg a 30 éves vágásérettségi táblázatot főbb fafaj csoportonként (teljes körzet):

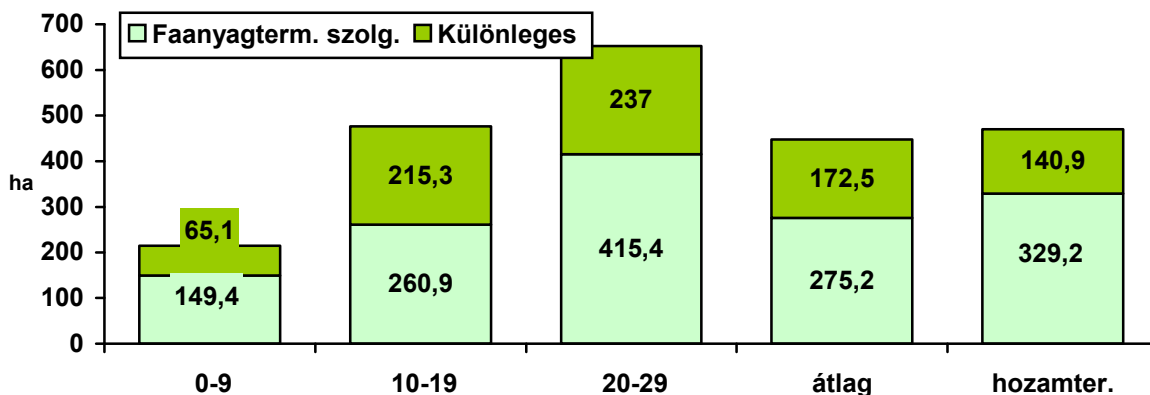
A tölgyek:

A tölgyeket nézve megállapítható, hogy a 0-9 éves vágásérettségi csoport területe szinte azonos a hozami terület nagyságával. A 10-19 és a 20-29 éves vágásérettségi csoport területe meghaladja a hozamterületet. A 10-19 éves vágásérettségi csoport területe kiugróan magas. A három vágásérettségi csoport átlaga meghaladja a hozami terület értékét. Az elmondottakra magyarázatául szolgálnak a tölgyek korosztályviszonyai.

Az akác:

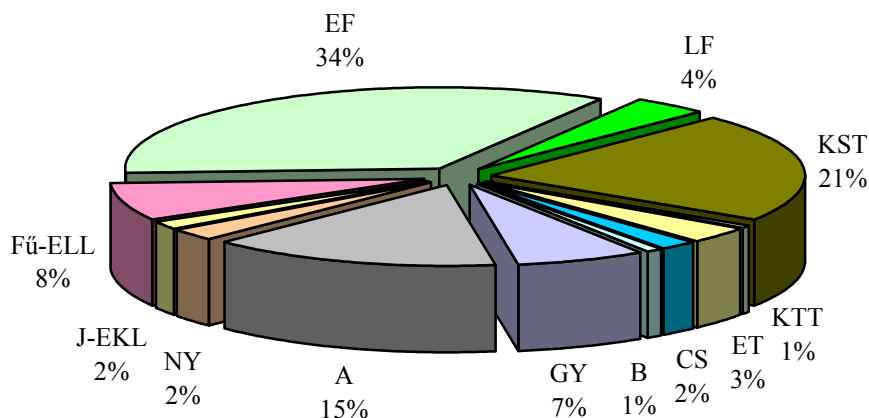
Az akác esetében is megfigyelhető a 10-19 éves vágásérettségi csoport kiugróan magas területe. Az első és a harmadik vágásérettségi csoportok területe közel azonos a hozami terület értékével, a másodiké azonban jelentősen meghaladja azt. A három vágásérettségi csoport átlaga kissé meghaladja a hozami területet.

A fenyők (EF,FF,LF,VF,EF):

A fenyők esetében erősen emelkedő képet láthatunk. Az első vágásérettségi csoport területe rendkívül alacsony. A második vágásérettségi csoport területe szinte azonos a hozami területtel, a harmadik már jóval meghaladja azt. A három vágásérettségi csoport átlaga megközelíti a hozami területet.

Fafajösszetétel (2.3.11. tábla)

A 2006.01.01-i állapot szerinti fafaj-összetétel a Körmendi körzetben:

Az ábrából látható, hogy a teljes körzet erdőállományainak fafaj-összetételét a fenyők (38%) a tölgyek (25%) és az akác (15%) határozzák meg

A körzetben domináns **fenyők** 38 %-ot foglalnak el, ezek zöme *erdeifenyő*. A fenyők térfoglalásának csökkenése az elmúlt tíz év alatt 0,5 %-ot tett ki. Az utóbbi évek aszályos időjárása jelentős száradást idézett elő az állományokban. Az erdeifenyvesek felújítása zömében tölgygel, egyéb kemény lombbal került megtervezésre.

Az erdeifenyvesek mellett a *lucosokat* (4%) kell megemlíteni. Az elmúlt évek kedvezőtlen időjárása miatt állományaikban rendkívüli pusztulás lépett fel. A károsított állományok kitermelése folyamatosan történik. Felújításuk elsősorban kocsányos tölgygel került tervezésre. Vélhetően a lucfenyő idővel „kikopik” az állományokból és még elegyfaaként sem jelenik majd meg.

A *feketefenyő*, *vörösfenyő* főként az erdei fenyvesekben fordul elő elegyként.

A **tölgyek** közül a kocsányos tölgy dominál, a kocsánytalan tölgy csupán 1%-os arányt képvisel. A 2.3.11. táblázat szerint az elmúlt tervidőszak folyamán nőtt (1,4%-kal) a tölgyek (KST, KTT) térfoglalása. A jövőben a tölgyek területarányának további növekedése várható, mivel a fenyvesek felújítását elsősorban tölgy célállománnyal terveztük.

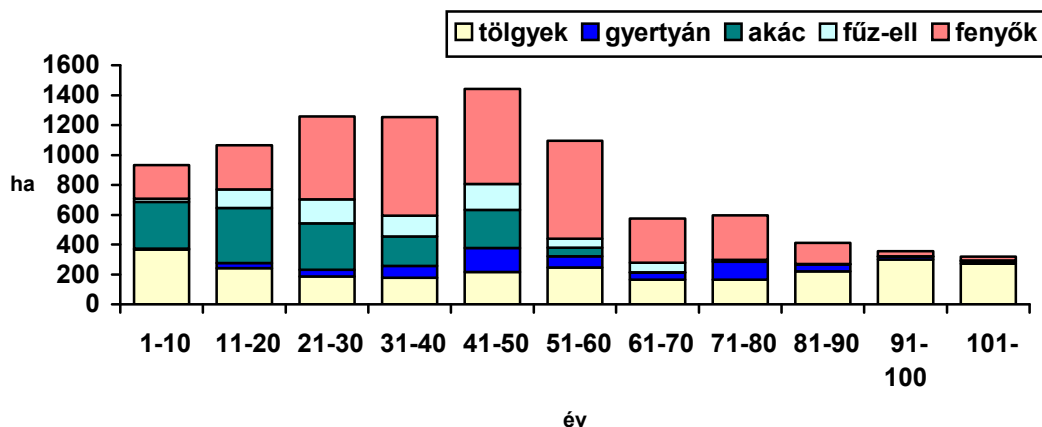
Az egyéb tölgy (3%) vörös tölgy állományokat jelent. A vörös tölgy az utóbbi időben és a jelen tervezés során is háttérbe szorult.

A körzet harmadik legnagyobb területarányú fafaja az **akác**. Elsősorban telepítéseknek köszönhetően az 1996-os adathoz képest 1,6 %-os növekedést regisztrálhatunk. Területének csökkenése nem várható a közeljövőben sem, de nagyobb térfoglalása is elkerülendő.

Megemlítendő a **fűz-egyéb lágylomb** (8%), ezen belül elsősorban az éger (5,6%). Az éger jellemzően kisebb patakok mentén, vízmosások aljában, illetve a Nádasd- Szőcei-fennsík időszakos vagy állandó vízhatású mélyedéseiben található. A Rába menti területeken főként nyárasokat, fűzeseket találunk.

Jellemző elegyfaj a **gyertyán** (7%).

A korosztályok fafajösszetételét vizsgálva (összesen) láthatók az elmúlt időszakok emberi tevékenységének eredményei.

Az 1-10 korosztályt vizsgálva a felújítások és telepítések fafajösszetételére kapunk információkat. Öröndetes tény a kocsányos tölgy dominanciája, az akác és erdeifenyő mellett. Az 11-20 éves korosztályban az akác a meghatározó. A 21-30 éves korosztályban kezd nagyobb arányban megjelenni az erdeifenyő és az 51-60 éves korosztállyal bezárólag a legnagyobb területű fafaj a korosztályokban. Ez az 1950-60-70-es évek fenyvesítési programjának eredménye. A 61-80 éves korosztályokban a fenyők mellett a tölgyek is jelentős szerepet kapnak. 80 év felett már a tölgyek veszik át az uralkodó szerepet.

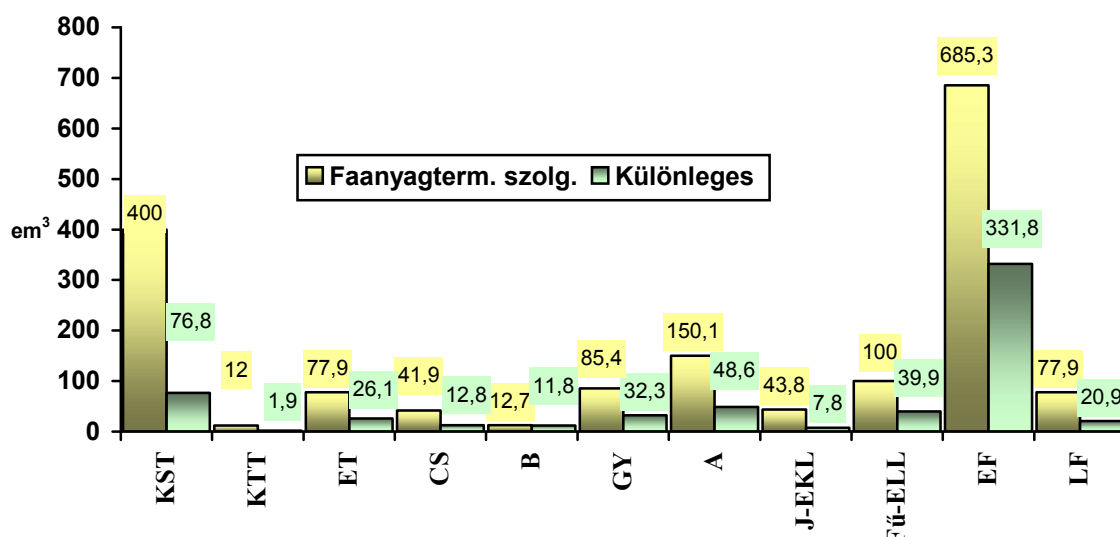
Fakészlet-adatok (2.3.1., 2.3.2. táblák)

Az erdőtervezés terepi munkái során a fakészlet meghatározásánál arra törekedtünk, hogy a növedékfokozó gyérítéssel és véghasználattal érintett erdőrészekben a pontosabb, egyszerű körlepősszeg-mérési eljárást alkalmazzuk. A fiatalabb erdők esetében a fatermési táblás módszerrel határoztuk meg a fatérfogatot.

A körzetben a faállománnyal borított terület **9 996,9 ha**. A fakészlet a teljes körzet területén **2 322** ezer m³. Itt említjük meg, hogy a körzet Erdészeti nélküli területe 59 %-a a teljes területnek, fakészlete pedig alig 53% -a a fent közölt értéknek.

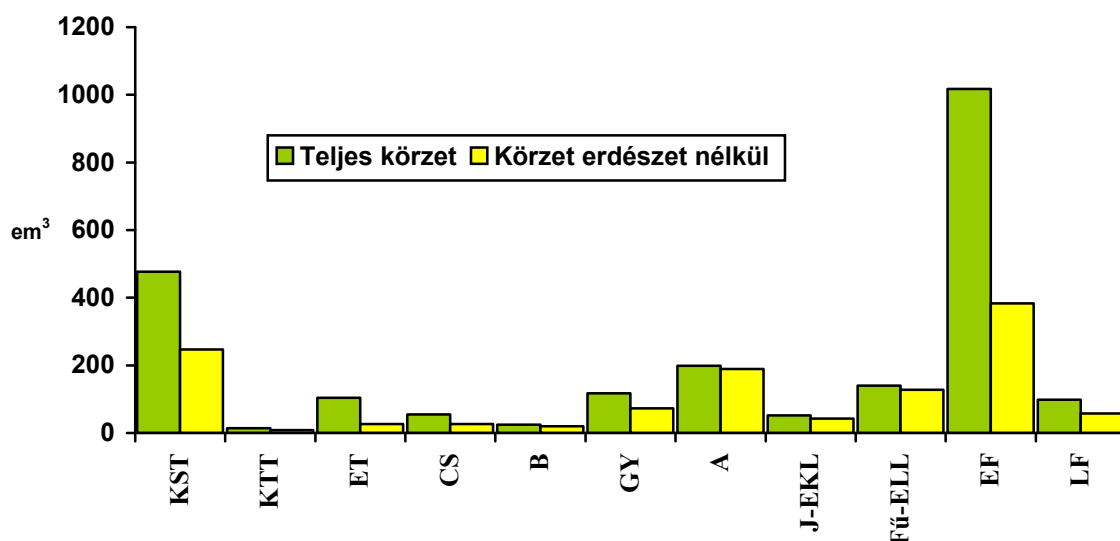

A fakészlet fontosabb fajonkénti megoszlásáról a következő grafikon ad tájékoztatást:

A legnagyobb fakészlettel az erdeifenyő bír, kiemelkedő még a kocsányos tölgy fatérfogata is. Ez abból következik, hogy a körzet területén az erdeifenyő a meghatározó fafaj. Az idős, 80 év feletti korosztályokban a kocsányos tölgy a legjelentősebb fafaj, ebből adódik a kimagasló fakészlete. Említést érdemel még az akác 198,7 e m³ fatérfogat adata.

A körzet Erdészeti nélküli területein már más a helyzet:

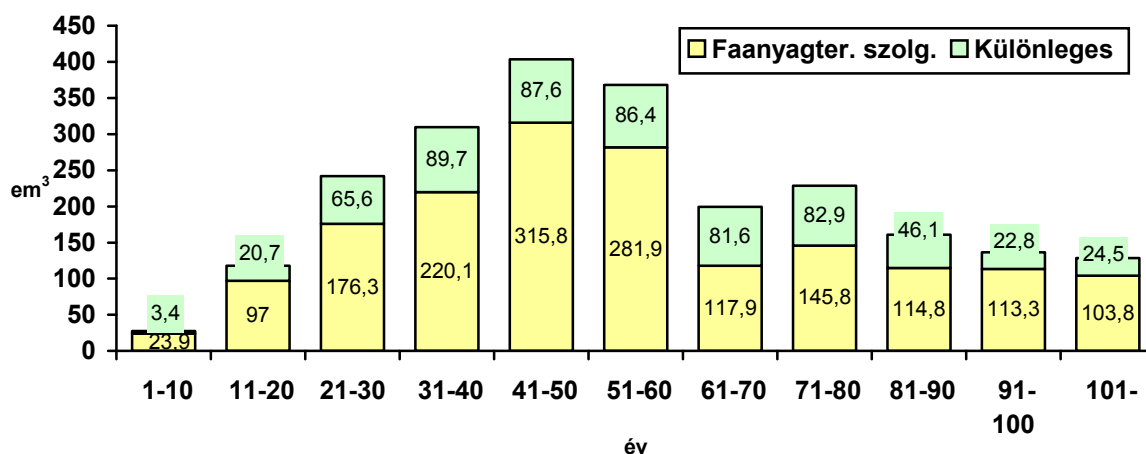

Míg a teljes körzetben a kocsányos tölgy fakészlete több mint az akác fakészletének kétszerese, addig a körzet Erdészeti nélküli területén az akác fatérfogata a kocsányos tölgyétől alig marad el. Ebből következik, hogy az akácok jelentős részben a körzet Erdészeti nélküli területein találhatók, az idős tölgyesek nagy hányada viszont az Erdészetekenél jelentkezik. Az erdeifenyő dominanciája a körzet Erdészeti nélküli területén is jelentkezik.

A teljes körzet esetében a különleges elsődleges rendeltetésű erdőkben **611** ezer m³-nyi fakészlet halmozódott fel. Itt is az erdeifenyő- kocsányos tölgy-akác a sorrend. A különleges elsődleges rendeltetésű erdőkben **242** m³/ha a fajlagos fakészlet mutató, ami magasnak mondható.

A faanyagtermelési elsődleges rendeltetésű erdők fakészlete **1710** ezer m³. A hektáronkénti fakészlet **229** m³/ha. A körzet Erdészeti nélküli erdeiben a hektáronkénti fakészlet a faanyagtermést szolgáló erdőkben csak **198** m³.

A fakészlet korosztályonkénti megoszlásáról az alábbi ábra ad tájékoztatást:

Az ábrából kitűnnek a 31-60 éves korosztályok magas fakészlet adataikkal, ami elsősorban a középkorú erdeifenyvesek magas arányának köszönhető. A 21-30 éves korosztály fakészletének nagy részét az akácok teszik ki. A 61-70 éves korosztálytól kezdődően erős visszaesés tapasztalható a korosztályok fakészletében. Az idős korosztályokban az erdeifenyő mellett a kocsányos tölgy a meghatározó. A különleges elsődleges rendeltetésű erdőterületek legnagyobb fakészlettel a középkorú 31-80 éves korosztályokban jelentkeznek.

Fatérfogat-meghatározás módja, fatermési táblák:

A fatérfogat kiszámításához a személyi számítógépen futó feldolgozóprogram által használt fatérfogat függvényeket illetve az 1971-72-es fatermési nomogramokból manuális leolvasással készített fatermési tábla-mátrixokat (tömböket) használja. Ezek a következők, illetve a következő fajokra kerültek alkalmazásra:

1. KST (Kiss R.)	kocsányos, későn fakadó és szlavón tölgy, juharok, magyar kőris, diók, platánok, vadgesztenye, bálványfa, szivarfa
2. KTT _{mag} (Sopp)	kocsánytalan, magyar és egyéb tölgyek; szilek, magas és amerikai kőris; vadgyümölcsök, berkenyék, EKEM, hársak
3. KTT _{sarj} (Sopp)	sarj eredet esetén a kocsánytalan tölgyhöz sorolt fajok
4. VT (Sopp)	vörös tölgy
5. Cser _{mag} (Sopp)	cser
6. Cser _{sarj} (Sopp)	sarj eredetű cser
7. Bükk (B.O.-M.G.)	bükk
8. GY (Birck)	gyertyán, molyhos tölgy, virágos kőris
9. Akác _{mag} (Sopp)	akácok

10. Akác _{sarj} (Sopp)	sarj eredetű akácok
11. ONY (Szodtfridt)	összes nemes nyár
12. NNY (Magyar J.)	választott fatermési tábla=2 esetén egyenlő NNY
13. FRNY (Szodtfridt)	hazai nyárok
14. Fűz (Palotás)	fűzek
15. Éger (Adorján)	égerek
16. Nyír (Greiner)	nyírek
17. EF (Solymos)	erdeifenyő, simafenyő
18. FF (Solymos)	feketefenyő, banksfenyő, borókák
19. LF (Solymos)	lucfenyő és a fel nem sorolt egyéb fenyők
20. VF (Greiner)	vörösfenyő

A körzet erdészeten kívüli gazdálkodóinál a következő arányban oszlottak meg a fakészlet felvételi módok:

Fakészletfelvételi módok területkimutatása

Nyomtatás ideje: 2006. 03. 10.

Erdőterv 2.5.5.

Körmendi körzet (5007/2005 sz. ügy)

Iroda: 3 Szombathelyi ETI körzet (erdészet nélkül): 123 Körmendi

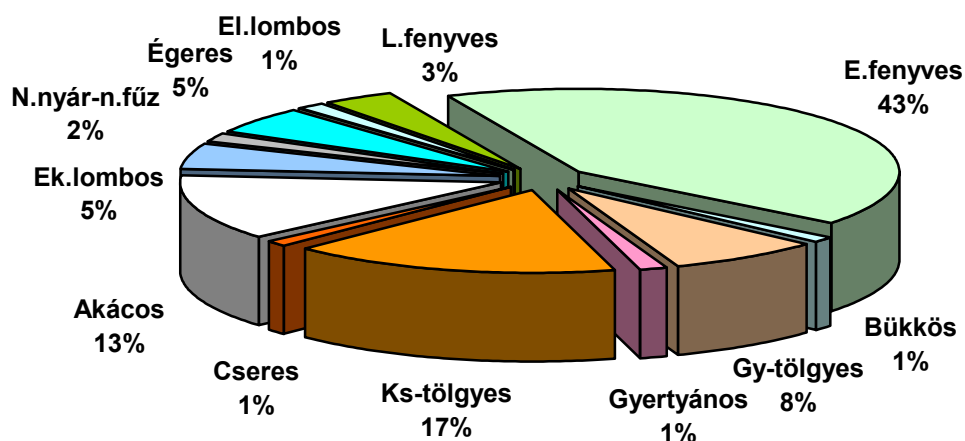
F a k é s z l e t f e l v é t e l		Erdőrészlet		T e r ü l e t	
m ó d j a	rövidítése			ha	
Fatérfogat nincs (üresvágás is)	FN	8	61,85	1,0	
Törzsenkénti felvétel	TF				
Körös mintavétel	KM				
Szögszámláló mintavétel a leszámolt törzsek átlalásával	SZ				
Sávós mintavétellel kombinált szögszámláló felvétel	SK				
Változó mintakörös becslés (Prodan módszer)	VM				
Átlagfás becslés törzsszám meghatározással	ÁT		3,38	0,1	
Egyszerű körlapösszeg mérés	EK	3	1.880,14		
Fatermési táblás mérés	FT	124	4.024,22		
Egyéb becslés	EB		4,14	0,1	

Összesen	243	100	5.973,73	100,
----------	-----	-----	----------	------

3.3.2.2. Faállománytípusok (2.3.3. tábla)

A faállománytípusok térfoglalását a Körmenti körzet területén az alábbi grafikon szemlélteti:

Erdeifenyvesek

A körzet meghatározó faállománytípusa (43%). A körzet Alsó-Őrséggel határos részein (pl. Szőce) térfoglalásuk indokolt. Néhány kivételtől eltekintve az erdeifenyő elegyetlen állományokat alkot, amelyek ezért sokszor instabilak, károsításokra érzékenyek.

Az előző évek aszályos időjárásának következtében száradásnak indult állományokban a még élő faanyag megmentése érdekében a tervezett vágáskort lecsökkentettük. A termőhelyi tényezőket figyelembe véve a felújítás során a lombos fafajokat, főleg a kocsányos tölgyet részesítettük előnyben.

Lucfenyvesek

Találkozunk elegyetlen állományaival, de előfordul elegyként erdeifenyvesekben, lombos állományokban is. A korábbi évek kedvezőtlen időjárásának következtében állományai pusztulásnak indultak. A károsított állományok felszámolása megkezdődött, ez a folyamat vélhetően az elkövetkezendő tervidőszakban tovább folytatódik. Úgy tűnik, hogy idővel teljesen eltűnik a körzet területéről. A letermelt állományok felújítása elsősorban kocsányos tölgygel került tervezésre.

Kocsányos tölgyesek

A területarányát illetően az erdei fenyvesek után következnek (17%). A jobb termőhelyeken szép állományokat láthatunk. A telepítésből származók általában elegyetlenek. Az idős állományokban elegyként találhatunk erdeifenyőt, csert, kocsánytalan tölgyet. Az előző évek aszályos időjárása következtében jelentős a száradék képződés. Az elegyes kocsányos tölgyesek területének növekedése várható az erdeifenyvesek, lucfenyvesek rovására.

Gyertyános-tölgyesek

Kisebb, jó termőhelyű foltokon fordulnak elő (8%). Stabil, károsítókkal szemben ellenálló állományok. Az aszályos időjárásnak köszönhetően jelentős a száradék képződése. Az állománytípus térfoglalása a jövőben mindenképpen növelendő.

Akácosok

A lombosok közül a második legelterjedtebb faállománytípus (13%). Elsősorban a körzet Erdészeti területén jellemző. Az elmúlt időszakban elvégzett telepítések nagy része akáccal történt. A fafaj területének jelentős csökkenése nem várható. Agresszív terjedésével kell számolni a fenyőpusztulás kapcsán (pl. nádasdi, szócei erdőtömbök), mivel az elegyként előforduló akác a fényre került foltokat elborítja.

Szinte valamennyi tarvágásra előírt akácokban két felújítási variációt írtunk elő, ebből az egyik öshonos faállománytípus visszaállítására irányul.

Bükkösök

Elsősorban a Rába folyó völgyének meredek, északi kitettségű letöréseiben fordulnak elő (pl. Döbörhegy, Döröske). Szép, értékes állományok, megőrzésük indokolt.

Kemény lombosok

Állományaik színesítik az erdőképet. Területi arányuk növekedése várható, elsősorban a Rába menti nemes nyárasok rovására.

Égeresek

Elterjedésük termőhely függő, állandó vízhatást igényelnek.

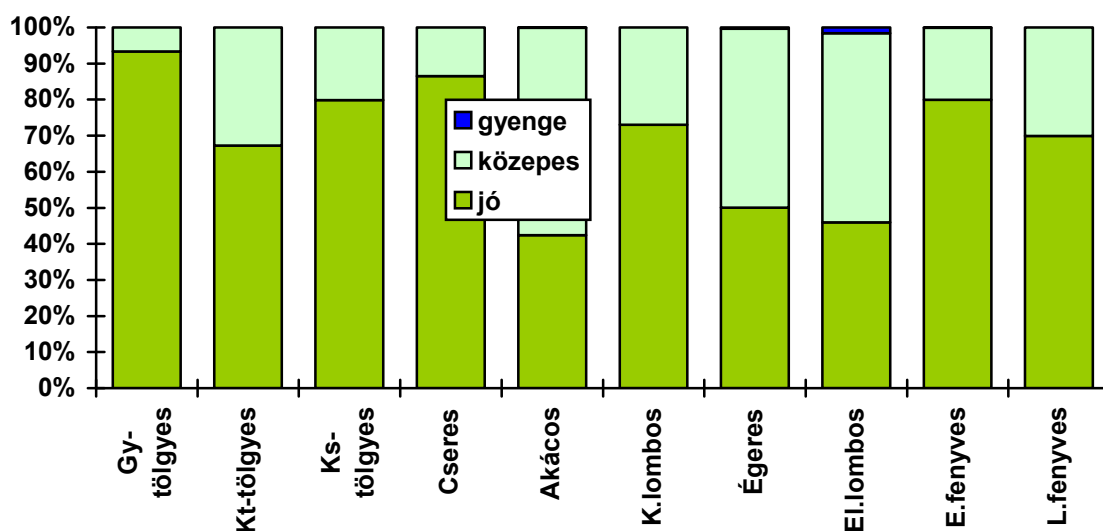
A klíma és a faállománytípusok összhangja (2.2.2. táblázat alapján)

Az teljes körzet területe a gyertyános-tölgyes klímában található. Az indokoltnál nagyobb a kocsányos tölgyes állománytípus térfoglalása, amely főképp a gyertyános-tölgyes rovására terjedt el. Az erdei- és lucfenyvesek, valamint akácok területfoglalása gazdálkodási, fafajpolitikai kérdés, nem klímafüggő.

3.3.2.3. Fatermőképesség (2.3.3. tábla)

Fatermőképesség: az összfatermés fatermési modell szerinti hektáronkénti átlagnövedéke 100 % -os sűrűség és elegyarány feltételezésével, adott – fafajonként megállapított – korban. Meghatározása az állomány-összetevő fafajok kora és átlagmagassága alapján történik. Dimenziója: m³/év/ha.

A fatermőképességi csoportok állománytípusonként (összes erdő):

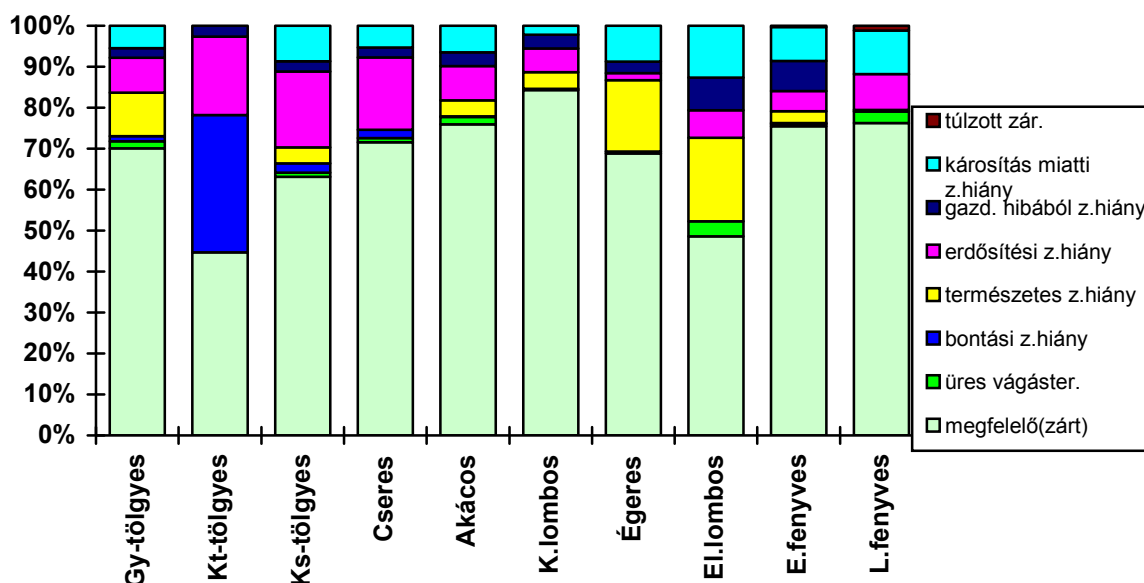

A fatermőképesség értékelésénél elmondható, hogy a körzetben a gazdálkodók az átlagosnál jobbnak nevezhető termőhelyeken gazdálkodnak. A tölgyesek, cseresek, kemény lombosok, fenyvesek esetében a jó fatermőképesség az uralkodó. Az égereseknél, egyéb lágy lombosoknál közel fele-fele arányban mutatkozik a jó és közepes fatermőképesség. Az akác tekintetében a közepes fatermőképesség dominál. A gyenge fatermőképesség az egyéb lágy lombosoknál jelentkezik legnagyobb mértékben, ami elsősorban a hársasoknak köszönhető.

3.3.2.4. Záródás minősítése (2.3.7. tábla)

A záródás minősítése faállomány-típusonként:

A záródás minősítése a területen 72 %-ban megfelelő, a hiányos záródások zöme az erdősítések záródáshiányából (ez általában elfogadható), valamint a károsítások miatti záródáshiányból adódik.

A 2.3.7. statisztikából az is látható, hogy a felújítandó üres vágások területe **110,41** hektár.

Bontási záródáshiánnyal a kocsányos tölgyesek, kocsánytalan tölgyesek, gyertyános-tölgyesek, bükkösök és erdeifenyvesek esetében találkozunk.

A természetes záródáshiány az idős erdeifenyvesekre, égerekre, gyertyános-tölgyesekre, kocsányos tölgyesekre, akácokra, egyéb lágylombosokra jellemző. Arányaiban legjelentősebb a lágylombosok, égerek, fűzesek tekintetében.

Az erdősítések záródáshiánya a tölgyesek, cserések esetében a legszembetűnőbb.

Gazdálkodási hibából eredő záródáshiányt a legtöbb esetben az erdeifenyveseknél, lágylombosoknál, kocsányos tölgyeseknél, akácoknál találunk.

A károsításokból származó záródáshiányos terület is jelentős; **790,97** ha, melynek zöme erdeifenyves, lucfenyves, kocsányos tölgyes és akác állományokban található.

Túlzott záródást elsősorban erdeifenyvesekben és lucfenyvesekben regisztráltunk, aminek fő oka a nevelővágások elmaradása a gazdátlan területeken.

3.3.2.5. Vadeltartó-képesség, vadállomány

A Körmenti körzet déli része a IV. DÉL-NYUGAT-DUNÁNTÚLI NAGYVADAS VADGAZDÁLKODÁSI TÁJBA, azon belül a VI/1. Dél-Vasi-Zalai vadgazdálkodási körzetbe esik. A körzet északi része a KIALFÖLD-ALPOKALJAI VADGAZDÁLKODÁSI TÁJ VI/1., Vas-Soproni nagyvadas vadgazdálkodási körzetbe sorolható.

A Vas-Soproni nagyvadas vadgazdálkodási körzetben „kifejezetten nagyvadas” és „nagyvadas átmeneti” jellegű egységek keverednek. A körzeten belül a gímszarvas állománysűrűsége és terítke meglehetősen homogén képet mutat, az állomány minősége is egyformán közepes, helyenként gyenge. Az őz a tipikusan nagyvadas körzetekhez képest egyenletesebben fordul elő. Vaddisznó mindenütt él, egyes területeken terítke kiugróan magas. Dám is előfordul, viszont muflon az üzemtervvel érintett területen nem. Az apróvad szerepe néhány kisebb területtől eltekintve nem jelentős.

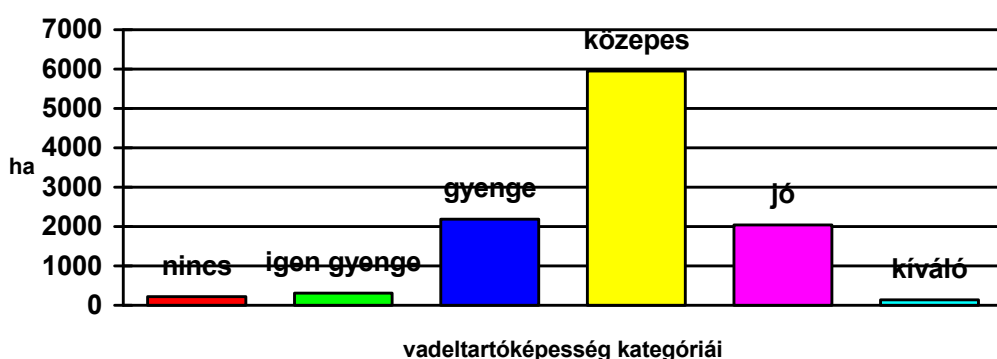
A Dél-Vasi-Zalai vadgazdálkodási körzet meghatározó vadfaja a gímszarvas, mely kiváló minőségű. A körzetben igen nagy a vaddisznó állománya. Az apróvad vadászati szerepe kicsi.

A körzet területén vadvédelmi elsődleges rendeltetésű erdőt, vadaskertet, vadasparkot nem találunk.

A területen megtalálható vadgazdálkodási egységek:

<i>Kód</i>	<i>Név</i>
1517	Jáki Sorok VT
1518	Szombathelyi Vadvirág VT
1519	Sormás-völgye VT
1520	Sárvári MG RT
1525	Szombathelyi Erdészeti RT
1526	Új Élet VT
1527	Szombathelyi Pannónia VT
1531	Szent Hubertusz VT
1532	Rákóczi VT
1533	Petőfi VT
1534	Olaszfai Hegyhát VT
1537	Pinkamente VT
1538	Nimród VT
1543	Vadása Vadgazdálkodási Egyesület

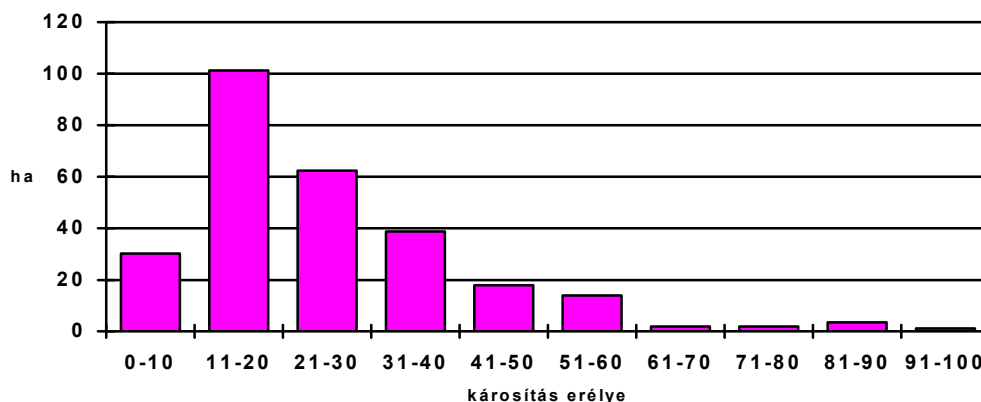
A vadeltartóképességi kategóriák közti területmegoszlás a körzetnél az alábbi:

Látható, hogy a közepes vadeltartó képességi kategóriával rendelkező terület a legtöbb.

A kiválóra átszámított terület (~6282 ha), a teljes terület 58 %-a, így 1000 ha-on 18 szarvasegység tartható, a körzet teljes területén pedig **196 db**.

A vadkárosítások érintett területének károsodás mértéke szerinti megoszlása a 2.3.8. statisztikából:

A károsítások zöme még csak gyengének és közepesnek nevezhető (40 % és kisebb erély), de súlyosabban károsított területek is találhatók. A vad által okozott kár területben kifejezve (érintett terület) eléri a **270,94** hektárt, ami a körzet összes erdőterületének **3** %-át jelenti. A nettó károsodott terület viszont csak **65,70** ha.

Általában elmondható, hogy az erdőfelújítások során a vad károsítása ellen minden esetben védekezni kell kerítéssel, vagy egyedi védelemmel. Utóbbi módszer alkalmazása igen csak behatárolt.

A magas vadlétszám a természetes felújítások szélesebb körű alkalmazásának sokszor gátja, hiszen a vaddisznó a makkot felszedi, a szarvas, az őz pedig a csemetét rágja le. Az erdősítéseket adott vadlétszám mellett általában keríteni kell.

3.3.2.6. Egészségi állapot (2.3.8. és 2.3.9. táblák)

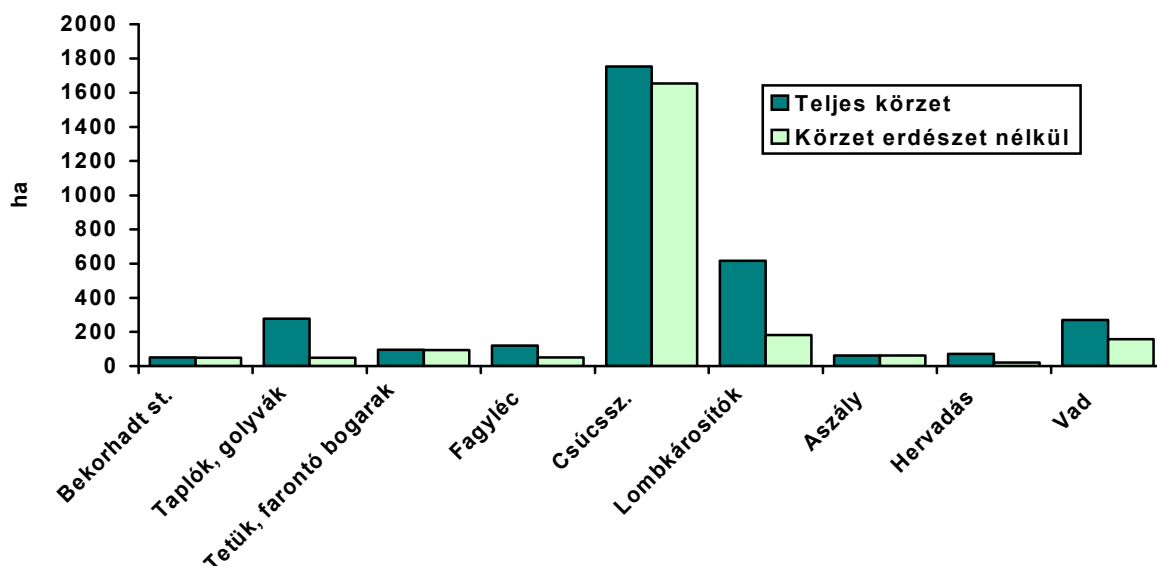
Az állományok egészségi állapotának ismerete igen fontos az erdőállomány-gazdálkodás során. Az erdőket ért jellemző károsításokat és kórokozókat erdőrészenként és fafajonként 10 %-os kárfokozatos pontossággal vettük fel. Ez az információ rövid névvel és az erélyre utaló kóddal az erdőrészlet lapokon is megjelenik.

Mivel az Erdészetek közül a körzetben meghatározó Vasvári Erdészeti Igazgatóság üzemterve 2007-ben jár le, az adatok már régiek, így a körzet Erdészet nélküli területeit külön elemezzük.

A 2.3.8. statisztika tartalmazza az erdőterületeket károsítók szerint. A teljes körzetben a bruttó, azaz az érintett károsodott terület **3440,83** ha, ebből a nettó – vagyis az effektív károsodott – terület **671,10** ha. A károsodás zöme abiotikus eredetű. Az abiotikus eredetű károk közül első helyen említendő a csúcsszáradás, de sok az aszály, hőség okozta kár is. A biotikus eredetű károk közül legtöbb a lomb és hajtáskárosító rovarok, gombák, fagyöngy, de szép számmal találkozhatunk törzstaplókkal, golyvákcal, rákos sebekkel, megemlítendő a vad által okozott kár is.

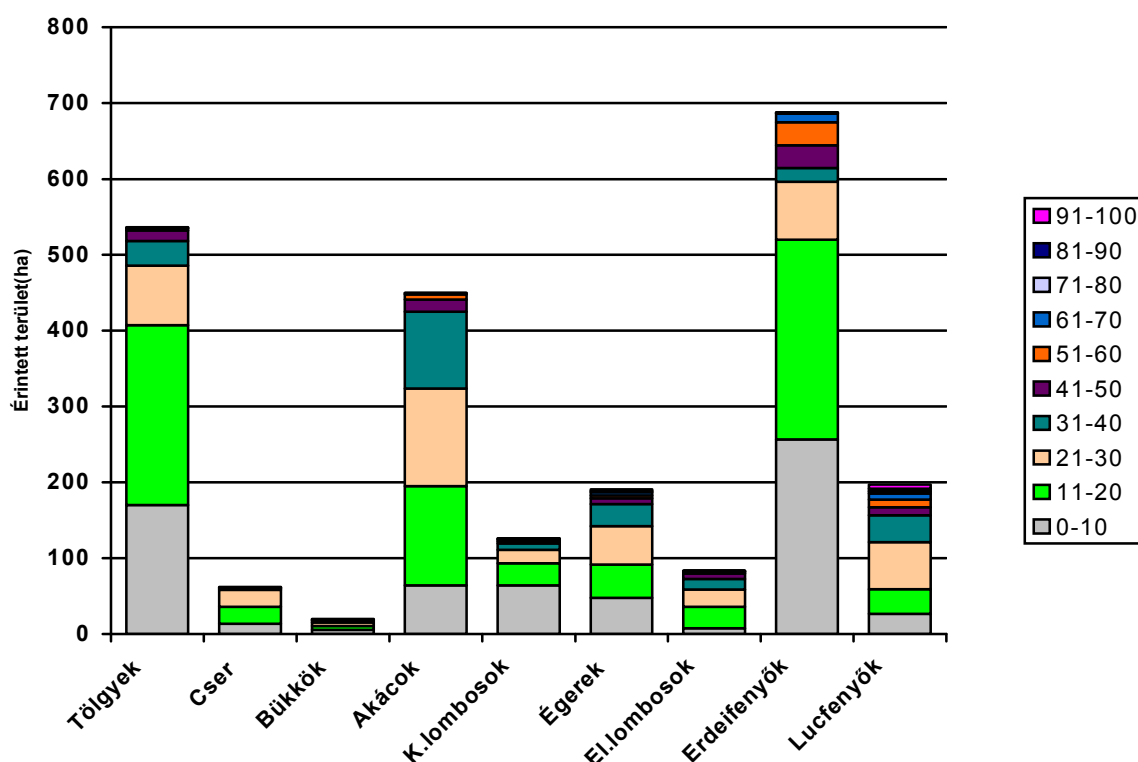
A körzet Erdészet nélküli területeire vonatkoztatva megállapítható, hogy az érintett károsodott terület **2332,89** ha, ebből a nettó – vagyis az effektív károsodott – terület **433,7** ha. Megállapítható, hogy a teljes körzet károsodott területének 68 %-a a körzet Erdészet nélküli területén jelentkezik.

Az erdőterület károsítók szerinti megoszlása (érintett terület):

A bekorhadt sarjtuskó, kéregtetűk, pajzstetűk, farontó bogarak, aszály és a csúcsszáradás szinte teljes egészében a körzet Erdészeti területén jelentkezik. Ebből arra következtethetünk, hogy az elmúlt tévidőszakban a kedvezőtlen időjárás következtében jelentős mértékű károsodás jelentkezett. A törzstaplók, golyvák, rákos sebek és a lombkárosítók jellemzően az Erdészeti területén léptek fel.

A 2.3.9. statisztika az egészségi állapotot mutatja a fontosabb fafajcsoportonként és a károsodás mértéke szerint a körzet Erdészeti területére vonatkozóan.

A diagrammból kitűnik, hogy a tölgyeknél, erdeifenyőknél a 11-20 százalékos kategóriák dominálnak. Az akácoknál a 11-20, 21-30, 31-40 százalékos kategóriák közel

egyenlő arányban fordulnak elő. A lucfenyőnél, égernél, egyéb lágylombosoknál az erősebb károsítási fokozatok is megjelennek.

A főbb fajokcsoportok jellemző károsítói az alábbiak:

A **tölgyeken** a lomb lerágásával károsít a tölgy földibolha (*Haltica quercetorum*), kis téliaraszó (*Operophtera brumata*), tollascsapú araszó (*Colotois pennaria*), nagy téliaraszó (*Erannis defoliaria*), gyapjaslepke (*Lymantria dispar*), aranyfarú pille (*Euproctis chrysorrhoea*), gyűrűs lepke (*Malacosoma neustria*), tölgy búcsújárólepke (*Thaumtopoea processionea*), tölgyilonca (*Tortrix viridana*), májusi és erdei cserebogár (*Melolontha melolontha m. hippocastani*). Elsősorban erdőszéleken jelent problémát a tölgylisztharmat (*Microsphaera alphitoides*) gombafertőzése. Idős tölgyeken megtalálhatjuk a fakínt (*Loranthus europaeus*) a koronában.

A törzsön megjelenő gombák közül jellemző a mézszínű tölcsgomba (*Armillaria ssp.*), lepketapló (*Trametes versicolor*), fakó lemezes tapló (*Lenzites betulina*), májgomba (*Fistulina hepatica*). Az aszályos időjárásnak köszönhetően az idős kocsányos tölgy állományokban jelentős mértékű csúcscsúszadás lépett fel.

Az **akác** lombkárosítói közül megemlítenél az akácaknázó hólyagismoly (*Parectopa robinella*) kártétele. A zöld kis hernyók nagy, fehér, hólyagos aknákat rágnek az akáclevél felső epidermisze alatt. A kifehéredett aknák nagyon feltűnőek. Észak-Amerikából behurcolt új faj, melynek júniustól lombhullásig 2-3 nemzedéke várható. Kártétele a vegetációs időszak második felében feltűnő. Elsősorban idős állományokban találkozhatunk a télen is zöld fehér fagyöngy (*Viscum album*) megjelenésével a koronában. Nagymértékű elterjedése a fák pusztulását okozza. Madarak, főleg a rigók terjesztik. A hajtásokon jelentkező károsítók közül megemlítenél az akácpajzstetű (*Parthenolecanium corni*). A kártevő főleg a fa sima ág- és törzsrészein telepszik meg. Júniusban a petékből kikelő álcák az akáclevelek fonákján csoportosan szívogatnak, majd a hajtáscsúcsokban telelnek át. Márciustól május közepéig tovább szívják a tetvek a fiatal hajtásokon. Főleg elegyetlen akácokban szaporodik el, növedék veszteséget, esetenként a fák pusztulását okozhatja.

Gomba károsítók közül a törzsön a vastagtapló megjelenésével találkozhatunk. Legtöbbször ágcsonkokon keresztül fertőz. A fa szíjácsát és gesztjét egyaránt korhasztja. A gyökfőn megjelenő gombák közül gyakori a köristapló (*Perenniporia fraxinea*). Idős, túltartott akácokban fordul elő kártétele, termőteste a gyökfőben található. Gyökéren, gyökfőben keletkezett sebzéseken keresztül fertőzi a fát. Szintén az idős fák gyökfőjében jelentkezik a deres tapló (*Ganoderma applanatum*) kártétele.

A vad kártételével is gyakran találkozhatunk a fiatal akác állományokban. A hajtások lerágásával, valamint a rudas korú állományokban a kéreghántással okoznak kárt elsősorban a szarvasok.

Az *erdei-lucfenyő* esetében is sokféle károsítóval találkozhatunk, annál is inkább, mert a fenyvesek nagy része a száraz időjárásnak köszönhetően legyengült.

A körzet területén egészségügyi szempontból legkritikusabb állapotban lévő fafaj a lucfenyő, de az erdeifenyvesekben is jelentős mértékű száradás tapasztalható. Az utóbbi évek rendkívül aszályos időjárása - főleg a 2003-as esztendő – indította el a kedvezőtlen folyamatokat. A rendkívül csapadékszegény időjárás, a forró, száraz napok magas száma legyengítette a faegyedeket.

A másik legjelentősebb károsító a gyökérrontó tapló (*Heterobasidion annosum*). A tapló szíjácskorhasztó, kártétele következtében a korona kiritkul, a tűk megvörösödnek, majd lehullnak. A gomba gyökér-érintkezéssel terjed, ennek következménye a foltos pusztulás.

A lombkoronában rágással pusztítanak a kendermagbogár (*Peritelus familiaris*), fenyőtűrágó ormányos (*Brachonyx pineti*), apácalepke (*Lymantria monacha*), fenyőpohók (*Dendrolimus pini*), erdeifenyő bagolylepke (*Panolis flammea*).

A hajtások és ágak letörését, elhalását okozzák a sárga szövődarázs (*Acantholida hieroglyphica*), fenyőrontó darázs (*Neodiprion sertifer*), fésűs fenyődarázs (*Diprion pini*). Korai lombvesztést okozhat az erdeifenyő tűkarcgomba (*Lophodermium pinastri*). A hajtások torzulását idézi elő az erdeifenyő hajtásgörbítő gomba (*Melampsora pinitorqua*), kártétele hasonlít a fenyőiloncáéhoz (*Rhyacionia buoliana*), itt a hajtás közepén, nem az ágörvnél kezdődik a görbület.

A törzsön okoz kártételt a fehérfoltos fenyőbogár (*Pissodes notatus*), a nagy fenyőhánccsú (*Myelophilus piniperda*), a gyantafenyilonca (*Dioryctria splendidella*), a hatfogú szú (*Ips sexdentatus*) és a kékes fenyődíszbogár (*Phaenops cyanea*). A fiatal csemeték gyökfőjét, kérgét rágja meg a nagy fenyőormányos (*Hylobius abietis*). Gombakárosítók közül megemlítendő még az erdeifenyő törzstapló (*Phellinus pini*), a mézszínű tölcsérgomba (*Armillaria ssp*).

A Nagy Távolságra Ható Légszennyezésre vonatkozó 1979-es Genfi Konvenció keretében, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága által koordinált nemzetközi együttműködési program útmutatója alapján, Európa 35 országában évente felméri az erdők egészségi állapotát. A 16x16 km-es európai (level I.) alaphálózaton 6 200 pont található, ebből Magyarországon 78 db.

Hazánkban a 16x16 km-es hálózat pontjait is magába foglaló 4x4 km-es Erdővédelmi Hálózat állandósított mintapontjain 1988. óta történik egészségügyi állapot-felmérés. A kezdeti 1027 mintapont bővülésével – elsősorban az erdőterület növekedésének következtében – 2005-ben már összesen 1218 ponton 28 506 mintafáról történt adatgyűjtés.

A körzetben lévő EVH mintapontok

EVH pont száma	Térképszelvény	Helység	Tag	Részlet
541	51-422	Vasszécseny	12	G
543	51-414	Kisunyor	13	B
570	51-441	Rábahidvég	1	E
573	51-434	Rádóckölked	49	A
606	41-223	Szarvaskend	7	B
630	41-234	Szőce	453	D

3.3.3. Természetvédelem helyzete a körzetben

A Körmendi körzet védett természeti területén lévő erdőterületei az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság területére esnek.

A természetvédelmi hatósági feladatokat a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2.) látja el.

Az **Őrségi Nemzeti Park** 2002. március 01-én alakult meg 43933,5 ha területtel, melyből 3104 ha fokozottan védett.

Az Őrség hazánk különleges, folyók és patakok által formált erdős dombvidéke, ahol a vizenyős, nehezen járható völgytalpakat dimbes-dombos kavicshányatok vonulata övezi. Nyugatról kelet felé fokozatosan ellaposodó dombokat, dombsorokat találunk, ezek fennsíkszerű formát alkotnak. A tájképet a folyók völgyei, valamint a bennük siető patakok teszik tagoltabbá. A terület átlagmagassága a tengerszint felett 250-300 m. A legmagasabb pont Felsőszölnökön a Hármashatár (387 m), a legalacsonyabb a Zala-völgyében Felsőjánosfa határában (191 m) van.

Az Őrség éghajlata átmenetet képez a Dunántúl és az Alpok között, de déli mediterrán elemek is éreztetik hatásukat. Így alakult ki a kedvező, ún. szubalpin klíma. A terület legjellemzőbb sajátága a sok csapadék, az éves csapadékmennyiség 700-950 mm között van, emiatt forrásokban, vízfolyásokban gazdag a terület. Legjelentősebb folyója Rába, mely északról határolja a területet, emellett kiemelkedő a Zala (Szala), ami Szalafőtől északra ered és középen szeli át az Őrséget; illetve a Kerka. A patakok felduzzasztásával turisztikai szempontból is jelentős mesterséges tavakat hoztak létre.

A Nemzeti Park felszínét 3 folyónak, a Rábának, a Zalának és az Ős-Murának (Kerkának), valamint ezek mellékfolyóinak hordaléka építi fel. A nyugati részen főként erősen kötött agyagot találunk a felszínen, míg a keleti részekben a homokos-kavicsos rétegek inkább jellemzőek.

A domborzat, a klíma, az alapkőzet és növényzet meghatározzák a terület talajviszonyait. A kötött, agyagos alapkőzetből kialakult talajok erősen vízzáró jellegűek, ezért még a dombtetőkön is igen gyakoriak a vízállások. A talajok kémhatása általában savanyú. A térség legelterjedtebb talajtípusa a pszeudoglejes barna erdőtalaj.

NÖVÉNYTANI ÉRTÉKEK

Ha az ÖNPI növénytani értékeiről szeretnénk képet kapni, három nagy élőhely csoportban kereshetjük azokat. Nagyságát tekintve az erdők a legszembetűnőbbek. A tájképet azonban dombtetői kaszálórétek, völgyalji láprétek, apró mocsarak - lápok szabdalják. Az itteni táj 111 védett növényfajnak ad otthont.

Száraz kaszálórétek

Ezeken a száraz réteken májusban tömegesen fordul elő az agárkosbor, amit itt "kakukkvirágnak" is neveznek, kicsit később pedig egy másik jellegzetes orchidea bontogatja szirmait, a sömörös kosbor.

A nyár kakukkfű- és szénaillattal, pacsirtaszóval, tücsök muzsikával tölti meg a száraz réteket.

Az őszi másféle védett növényeket hoz a rétekre: pl. az orchideák közül az őszi füzértkekercs jellegzetes fehér csavarodott virágzatait fedezhetjük fel, vagy a szártalan bábakalács szúrós virágzata kerülhet a lábunk elé.

Láprétek

A dombok közti völgytalpakat átszelő hidegvízű patakok mentén dús fűvű nedves láprétek alakultak ki. E láprétek sok védett növénynek köztük számos jégkorszak utáni, úgynevezett reliktumfajnak adnak otthont.

Áprilisban kockásliliomra bukkanhatunk, májusban a zergeboglár tojássárga nagyságú és színű virágai tűnnek elénk, vagy a kecses szibériai nőszirmot alkotó lila tengert. Máshol sárga sásliliom díszlik vagy a gyapjúság fehér pamacsait borzolja a szél.

Találkozhatunk a magashegységekből lehúzódó fajokkal is, pl. a rózsaszín virágú kígyógyökerű keserűfűvel, a réti palástfűvel, mely itt ezen az alacsonyabb tengerszint feletti magasságon is megtalálta életfeltételeit. Ebben nagy szerepe van a domborzat befolyásolta mikroklimának.

A nedves rétek májusi orchideája a széleslevelű ujjaskosbor, melyet bordó-barna foltos leveleiről könnyen felismerhetünk. Júniusban ugyanezen a réteken egy másik orchidea, a fehér színű kétlevelű sarkvirág virít, de nőszőfüvek virágaira is bukkanhatunk itt. Ugyanekkor virágzik a halványrózsaszín buglyos szegfű.

A nyár derekán kenyérbélcickafark virágai alkotnak fehér szőnyeget, ekkor bontja virágfüzéreit a fehér zászpa is. A nyár vége, pedig a kornistárnicsok tömegével encián kékbe öltözteti a nedves réteket,

megtarkítva az őszi vérfű jellegzetes bordó bugáival.

Az üde réteket szeptemberben az őszi kikerics halványlila virágai vidámítják.

A nedves rétek kiszáradó széleit az akár másfél méter magasra is megnövő kékperje sárgára színeződött tömegei teszik jellegzetessé.

A Vendvidék kaszálórétjeinek értékes fajai az alpesi régióból lehúzódó, többnyire élénk színű, apró nedű- és csigagombák. Ezeknek, a magashegységek havasi rétjeire jellemző

gombafajoknak a megtelepedését az itteni gazdálkodási forma, a rendszeres kaszálás és szénalehordás segítette elő. Jelenlétük is ennek köszönhető.

Erdők

Az Örség 63%-át borítják erdők, ami az országos átlag 3,5-szerese, így meghatározó szerepük van a tájkép alakításában.

A terület legjellemzőbb erdőtársulásai a kavicshátaikat borító elegyes- vagy elegyetlen erdeifenyvesek, melyek miatt "gyántásországnak" is nevezik e vidéket. Az erdeifenyvesek laza lombkorona szintje alatt gyakran alakul ki lombos fafajokból második koronaszint, és fajokban gazdag a cserjeszint is. Ez utóbbi jellegzetes növényei a boróka, a szőrös nyír, a kutyabenge.

Lágyszárú szintjük is számos jellemző fajnak ad otthont. A változatos mohapárnák közt korpafüvekkel találkozunk. Leggyakoribb a kapcsos korpafű, ritkább a lapos-, de előfordul a kígyózó korpafű is. Megtalálható a vörös és fekete áfonya - mely főként a Vendvidéken gazdagon érleli termését is -, valamennyi körtike fajunk pl. az egyvirágú, a kereklevelű és az ernyős körtike. Ezeknek a nyers talajfelszín kedvelő fajoknak a fennmaradását segítette az avarszedés, ami elsősorban a Vendvidéket jellemezte. Az ősszel begyűjtött avart alomnak használták a tehenek alá, majd a trágyával kevert almot tavasszal kivitték szántóföldjeik tápanyag utánpótlására.

Jellegzetesek a pionír fajokat felvonultató erdőszegélyek, nyíres-csarabos fenyérek, melyek nyers talajfelszín kedvelő törpecserjéi az áprilisban illatozó rózsaszínű henye boroszlán, valamint a nyár végén szirmait bontogató, szintén rózsaszín virágú csarab.

Az elegyes erdei fenyvesekben is találhatunk orchideákat: májusban kardos madársisakot, júniusban kétlevelű sarkvirágot és nőszőfüveket.

A fenyvesek mellett gyertyános-tölgyesek, bükkösök gazdagítják a tájképet. Ezeknek az üde erdőknek kora tavaszi színpompás növényei a kakasmandikó, a tavaszi tűzike, a sárga tyúktaréj, a hóvirág, a májvirág, a kék csillagvirág. Ősszel ugyanezen erdőket a sötétkék fecsketárnics és a lila erdei ciklámen tömegei díszítik.

A Vendvidéken a magasabb régiókat jellemző lucfenyő, vörösfenyő, jegenyefenyő és havasi éger is megtalálható. Az erdők alatt farkasboroszlánra, turbánliliomra bukkanhatunk.

A nyár és az őszt különféle gombákkal tölti meg az erdő alját. Találhatunk ízletes vargányát, királyvargányát, sárga rókagombát, érdesnyelű tinórukat, galambgombákat, de látványos légyölő galócát, csúcsos papsapkagombát is.

A völgyekben futó kristálytisza vizű patakocskák partját égerligetek kísérik a védett strucccharasztal.

Lápok

A felszínig vizes völgytalpakban, lefolyástalan teknőkben jégkorszak végi, un. reliktum fajokat őrző tőzegmohás lápok alakultak ki.

Lápok ott keletkeznek, ahol a talajvíz egész évben a felszín közelében jár, a vízszint ingadozása kicsi. Kialakulásuk mészmertes, savanyú talajon, az ásványi és szerves anyagokban szegény források felszínre törése környékén történik meg. Típusaik szerint lehetnek forráslápok, fűzlápok, dagadó- és ingólápok.

Az Örségben és a Vendvidéken a kedvező csapadék és talajviszonyoknak következtében számuk 40 fölötti. A lápokra jellemző a tőzegmohák előfordulása, magas faj- és egyedszáma. A hazai 20 tőzegmohafajból itt 16 megtalálható. Néhány lápon a sokféle tőzegmoha faj mellett a rovaremszítő kereklevelű harmatfű, a vidrafű, a gyapjúsás szép csoportjai is láthatók, de tőzegeperrel és ritka sás fajainkkal is találkozhatunk: pl. szürkés sással, töviskés sással, fekete sással. A lápokat gyakran szőrös nyír és fülesfűz bokrok keretezik.

A *Szőce melletti völgyben húzódik a jól feltárt fokozottan védett láprét*, melynek bemutatását pallósor teszi lehetővé; szakavatott vezetővel élővilágában főként a késő tavaszi időszakban gyönyörködhetünk.

A lápok jellemzője, hogy a keletkezett szerves anyag egész évben a víz alatt marad, nem tud lebomlani, ezért felhalmozódik, tőzegesedik. A tőzegréteg vastagsága 20 cm-től 2 m-ig változik. A lápok savanyú kémhatású vize jól konzervál, növények, kisebb-nagyobb állatok maradványait épen megőrzi, így pl. a környezetéből behulló virágporszemeket, spórákat is. Ezáltal jó lehetőséget nyújt a múltba tekintésre. Ha a tőzeges rétegeket megfűrjük, a fűrómagot mikroszkóp alatt elemzik, az abban talált pollenösszetétel alapján következtetni lehet arra, hogy az egyes korszakokban milyen növényzet övezte a láp környékét. Lápjaink zöme a jégkorszak végén jött létre, több mint húszezer éve, azóta őrzi jellegzetes élővilágát.

ÁLLATTANI ÉRTÉKEK

Az Őrségi Nemzeti Park jellemző élőhelyei változatos állatvilágnak adnak otthont. A hűvös, csapadékos éghajlatú területen elsősorban a tiszta, szabályozatlan vízfolyásokhoz, erdei- és lucfenyves erdőkhez, láprétekhez kötődő fajok fordulnak elő.

A tiszta vizű patakok pl. Kerka, Kerca és Zala jellemző faja a folyami kagyló és a folyami rák. Ugyanezen kis patakok és mellékvizeik természetvédelmi értékét növelik a hegyi és a csermely szitakötők jelenléte, a Rába völgyében pedig jelentős népessége él az erdei szitakötőnek. A lepkék és a szitakötők közül több olyan faj él az Őrségben és a Vendvidéken, amelynek védelmét nemzetközi egyezmények írják elő. Európai jelentőségű állománya található a nemzeti park területén a vérfű- és zanótboglárka lepkefajoknak, emellett a lápi tarkalepke előfordulását kell kiemelni. A pionír jellegű nyíres-rezgőnyáras-fenyves társulásokhoz, erdőszegélyekhez kötődik a nagy és kis színjátszólepke, valamint legnagyobb méretű hazai lepkefajunk a nagy nyárfalepke. A Vendvidék száraz kaszálórétjeinek értékes faja a látványos, ragadozó rablópille, mellyel főként júniusban találkozhatunk. Gyors, harcias mozgásával, élénk citromsárga színével hívja fel magára a figyelmet.

A fenyvesekben erős állományai élnek a sokszínű futrinkának. A dunántúli vizifutrinka előfordulásának alapvető feltétele a tiszta víz és a növényzettel többé-kevésbé benőtt vízpart. Fő élőhelyei a sásos égerligetek. A bükkösök és gyertyános tölgyesek jellegzetes faja a lapos kékfutrinka, amely előnyben részesíti a hűvös és viszonylag nedves erdőket. A számára alkalmas élőhelyeken mindenhol előfordul, de sehol sem gyakori. A gerinctelenek közül említést érdemel még az Európa szerte ritka folyami és négyfűpú karmosbogár, valamint a látványos, sokak által ismert szarvasbogár.

A nemzeti park patakjaiban él a körszájúak közé tartozó ritka dunai ingola magyarországi népességének jelentős része. A térség vízrendszerében előforduló 45 halfaj közül elsősorban a bennszülött magyar és német bucó, selymes durbincs és homoki küllő Rábában élő állományai emelhetők ki. Rajtuk kívül természetvédelmi szempontból különösen értékes a kőfürő csík és a fürge cselle előfordulása.

A kétéltűek közül 12 békafaj és mind a négy hazai farkos kétéltű egyedei előfordulnak. Az erdei pocsolyákban, források környékén, nedves mohapárnák között gyakran

találkozhatunk a hegyvidéki elterjedésű sárgahasú unkával. A gyepi béka szaporodóhelyei a tiszta patakok és a felduzzasztásukkal létrehozott víztározók. A Vendvidéken jelentős állománya él az alpesi götének, az árnyas, nyirkos erdőkben főleg eső után foltoz szalamandrákat is láthatunk.

A madárvilágot főként az erdőkhez kötődő fajok képviselik. A zavartalan erdőrészekben költő fajok közül a fekete gólya március második felében érkezik meg fészkére, míg a rétisas már a tél közepén fészkeléshez kezd. A ragadozó madarak közül figyelemre méltó számban él a nemzeti park területén a darázsölyv. Zárt erdőkben költ a korán megérkező, jellegzetes hangú kék galamb és a rejtett életmódot élő kis és kormos légykapó. Európa legkisebb madarainak a sárga- és a tüzesfejű királykának országos jelentőségű állományai élnek a nemzeti park fenyeveseiben. Évente változó számban költ itt a fenyőmagot fogyasztó keresztcsőrű és a finom füttyéről könnyen felismerhető süvöltő. Patakok mentén fészkel a hegyi billegető, az idős gyümölcsösök pedig a kerti rozsdafarkú, a szürke küllő, a búbosbanka és a füleskuvik élőhelyei. A nedves rétek globálisan veszélyeztetett fészkelője a haris tavasszal és kora nyáron hallatja "reszelő" hangját. A rétek kaszálásakor nem repül fel addig, amíg a legkisebb kaszálatlan fűfoltban el tud bújni. E tulajdonságát örökölte meg a régi mondás, mely a mezei munka végeztét jelezte, s így hangzott: "Szorul a haris!".

Az emlősök közül faunisztikai érdekesség három denevérfaj, a horgasszörű, a nagyfülű és a fehérszélű denevér előfordulása. A kisebb termetű ragadozó emlősök közül a nyest és a nyuszt fordul elő nagyobb számban, valamint a fokozottan védett vidra jellegzetes nyomait is felfedezhetjük a Rába és tavaink környékén.

Kiemelt jelentőségű természetvédelmi terület a körzet szívében elhelyezkedő **Körmenti Kastélypark**. A XVIII. századi Batthyányi-kastély parkját a Rába folyó ártéri erdejére telepítették rá, meghagyva a tölgy-kőris-szil ligeterdő fájának legszebb példányaikat.

Az első híradás 1620-ból származik a kastélyparkról. Az ekkor még csak 2 holdnyi zöldségees kertet 92 holdra növelve, 1720 és 1799 között alakította ki Vas vármegye egyetlen francia parkját a Batthyány-család. A XVIII. század utolsó éveiben több tucat egzotikus fa- és cserjefajt telepítettek. Az 1958 óta védett parknak ma így több mint hetven fa- és cserjefaja van. A park leghíresebb fája a 200 év körüli juharlevelű platán (*Platanus-acerifolia*), amelynek kerülete 7,8 m magassága 35 m, koronaátmérője 45 m. Hasonlóan nagyméretűek a park tulipánfái (*Liriodendron tulipifera*) és simafenyői (*Pinus strobus*) is.

A lombja közt szinte észrevétlenül meghúzódó zöld virágokkal bíró észak-amerikai származású tulipánfának feltehetően ez az első hazai telepítése. A parkban jelentős művészeti alkotások is helyet kaptak. Fischer, bécsi szobrász munkái közül az angolkert kialakítása idején került ide Zefír és Flóra, Vertumus és Pomona, azaz ősz és a tél, illetve a tavasz és a nyár allegorizált szoborcsoportja. Ma csak ez utóbbi látható. A park közepén található az 1820 körül felállított 15 méter magas obeliszk, melynek oldalán bronztábla hirdeti a híres Batthyány-elődöket, tetején pedig a családi címer állatalakja, a fiait etető pelikán kapott helyet.

Döbörhegy községhatárban (8K,VI) található a Kakastó védett terület, ahol tőzegmoha előfordulása figyelhető meg.

A körzetben erdőrezervátum nem található. A fokozottan védett erdőterület a körzetben **103,27 ha**, azaz 1%-a az összes erdőterületnek. A körzet Erdészeti nélküli területein **74,37 ha** a fokozottan védett terület. A fokozottan védett erdőrészek a Szőcei tőzegmohás védelmét szolgálják.

A fokozottan védett erdőrészek a körzet erdészeti területén:

Szócse	469 A-Q
Szócse	470 A-K
Szócse	471 A-O
Szócse	472 A-J
Szócse	475 A-C
Szócse	476 A
Szócse	477 Q,R
Szócse	485 B,K,L

A fokozottan védett erdőrészek a Vasvári Erdészeti Igazgatóság területén:

Szócse	5 I1,I2,J,K,L,M
Szócse	410 A
Szócse	411 A
Szócse	412 A

3.3.4. Közjóléti, turisztikai értékelés

Parkerdő elsődleges rendeltetésű a Döröske 6A és a 7A erdőrészlet, melyek a Bogrács-patak völgyében létesítet jóléti víztározót veszik körül. Másodlagosan parkerdő rendeltetésű a Szőce 491G erdőrészlet.

A körzetben kiemelt jelentőséggel bír a már említett szőcei tőzegmohás láp. A Nemzeti Park szakemberei szervezett táborok, kirándulások keretében nyújtanak lehetőséget a láp élővilágának megismerésére. Már hagyománya van a Kerekerdő Alapítvány által szervezett „Szőcei szénagyűjtő tábornak”. Az erdei iskolákban és más táborokban már megedződött diákok kétkézi munkájukkal segítenek a Szőce-patak völgyében megbúvó különleges természeti ritkaságok megőrzésében. Az Alapítvány együttműködési megállapodást kötött az Őrségi Nemzeti Park Igazgatósággal, vállalva, hogy a lekaszált széna begyűjtésével, a tájidegen fajok irtásával és kisebb kutató munkákkal járulnak hozzá a fokozottan védett terület természetvédelmi kezeléséhez.

3.3.5. Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek

A 2.1.5. tábla tartalmazza az egyéb részleteket a körzet területén. Látható, hogy a teljes körzetben legtöbb a nyiladék (173,70 ha). Jelentős még a cserjések (69,08 ha), tisztások (52,34 ha) és a bot, vessző termelést szolgáló területek (47,40 ha) nagysága. Csemetekert, épület jóformán csak az Erdészetnél fordul elő.

A körzet Erdészet nélküli területén legnagyobb a cserjések (69,08 ha) kiterjedése. Említést érdemel a nyiladékok (56,70 ha), tisztások (33,84 ha) területe is. A nyiladékok karbantartottsága az Erdészet területén megfelelő, a vadászat igényeit is kielégíti. A körzet Erdészet nélküli területein sok esetben bozótirtásra lenne szükség a jobb közlekedés érdekében.

Általánosságban elmondható, hogy az erdőtömbökben meglévő tisztásokat (TI), cserjéseket (CE), terméketlen foltokat (TN) megszüntetésre nem terveztünk, ezek erdősítését nem javasoltuk. Rakodók és készletező helyek csak az erdészeti területeken találhatók (7,5 ha). Mesterségesen kialakított vízfelületek jelenléte elenyésző, csupán 0,11 ha, az is erdészeti területen van. Erdei épület 1,60 ha-on található az Erdészeteknél.

A körzet területén az alábbi *fő közlekedési utak* haladnak át:

- 8. sz. főút   Ráabafüzes - Körmend - Vasvár
- 86. sz. főút   Szombathely - Körmend - Zalaölvő
- 87. sz. főút   Szombathely - Kám

A szállításra felhasználhatók továbbá a fenti főutakat összekötő- és egyéb mellékutak.

A tervezett területet az alábbi *vasútvonalak* érintik:

- Szombathely - Körmend - Zalaölvő
- Szombathely - Vasvár

„ÚT” a körzet területén 68,86 ha-on található, ezek döntő többségben az Erdészetek területén jelentkeznek. A körzet Erdészet nélküli területén csupán 4,06 ha állandó jellegű erdészeti magánút található. Az Erdészeteknél 8 m átlagos szélességgel számolva 81 km hosszú úthálózat jelentkezik, ami 19 fm/ha feltártságnak felel meg, ez átlagosnak tekinthető. Nyiladékokat 117 ha-on találunk az Erdészeteknél, ami további 34,36 fm/ha feltártságot jelent. Megfelelő időjárási viszonyok között ezek nagy része is alkalmas közlekedésre, a faanyag szállítására.

3.5. Átfogó tervezés

(A körzet teljes területére vonatkozóan).

Az átfogó tervezés, a körzet teljes területére vonatkozó műveletek és hozamok tervszámainak kialakítása, az erdőrészlet szintű tervezés alapján történt.

3.5.1. Hosszú távú tervezés a körzet teljes területére

3.5.1.1. Távlati erdőkép, erdőprognózis (2.4.1.A-C. táblák)

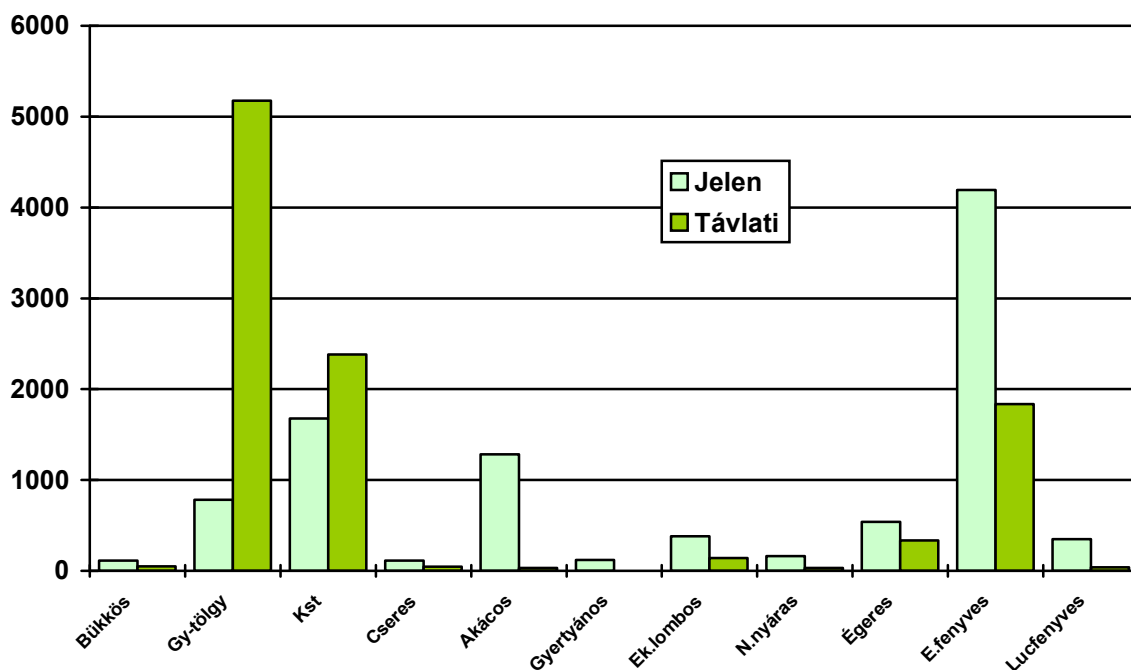
A rendeltetések változásai:

A tervezést megelőzően a törvényi kötelezettségekből adódóan az Őrségi Tájvédelmi körzetbe és jogutódjaként az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság területére eső erdőrészletek elsődlegesen védelmi rendeltetést kaptak. Ez az érintett területen meghatározza a gazdálkodás korlátait.

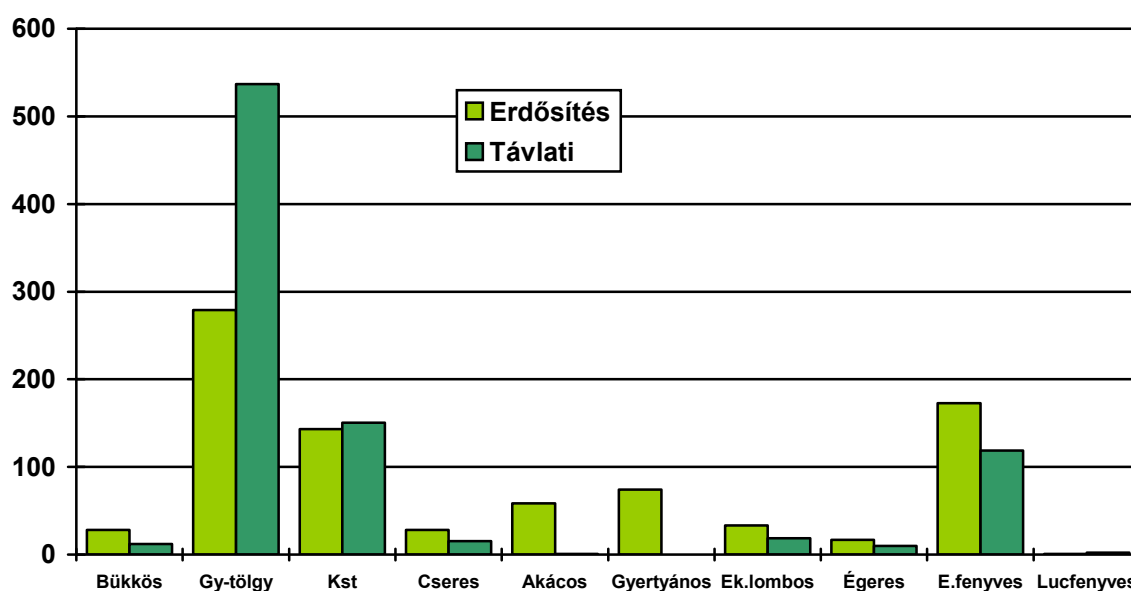
Jelen tervezés során végrehajtott elsődleges (és további) rendeltetés változtatások és azok indokai a 3.1.2.2. fejezetben találhatók. Ennek során a körzet Erdészeti nélküli területeire csak jelentéktelen rendeltetés-változtatásra került sor.

További, nagyobb volumenű rendeltetés-változtatást igénylő folyamatról nincs tudomásunk. Ehhez azonban hozzá kell tennünk, hogy a már több mint egy évtizede tervezett Csörnóc-menti Tájvédelmi körzet esetleges megalakulása a védett erdők arányának a növekedésével jár majd együtt. E tájvédelmi körzet jövőbeni megvalósításáról már a lejárt körzeti erdőterv is említést tesz.

Kimondottan rontott erdővel csak kevéssel találkozunk a körzet területén. Ide sorolunk néhány elgyertyánosodott állományt (pld. Egyházashollós 30 B, 34 B; Hegyháthodász 19 A; Nagymizdó 3 A) és elegyetlen gyertyánost (pl. Harasztifalu 15A; Halogy 10 C). Persze a kultúrerdők, főleg akácosok területe igen számottevő, az ökológiai szempontból rontott erdőnek minősülő állományok listája igen csak hosszú lenne. Az akácosok visszaalakítása igen nehéz és költséges feladat, ezért reálisan csak néhány hektár területen várható el. Szerkezetátalakításra írtuk elő például a Szőce 477 C, D, I erdőrészleteket. Ezek olyan leromlott, záródáshiányos, többször sarjztatott állományok, melyek felújítása csak fafajcserével oldható meg. Ezekben a részletekben akác helyett kocsányos tölgy–egyéb lomb, második variációban pedig erdeifenyő–egyéb lomb célállományt írtunk elő. A körzet Erdészeti nélküli területein több helyen is javaslatot tettünk az akácos lecserélésére. Ezek az első őshonos fafajokból álló erdősírtési célállomány mellett egy második akác erdősírtési előírtást is kaptak, amelyekből a gazdálkodók szabadon választhatnak. Itt is inkább az akác–egyéb lomb célállományt javasoljuk az elegyetlen akácos helyett. Az egyéb lomb a termőhelytől függően lehet KH, GY, HJ, KJ, MK, CSNY stb.

Távlati erdőkép (2.4.1. táblák):**2.4.1.A. Távlati célállománytípusok - jelenlegi faállománytípusok mátrixból**

A gyertyános-tölgyesek, kocsányos tölgyesek térfoglalásának jövőbeni növelését tarjuk kívánatosnak. A bükkösök térfoglalásának növelése termőhelyi okok miatt behatárolt. Célkitűzés továbbá az akác az erdei- és lucfenyő területének csökkentése.

2.4.1.B. Távlati célállománytípusok - erdősítési célállománytípusok mátrixból (ha)

Jelen erdőterv erdősítési tervezése az 1997-ben tervezett Erdészettel együtt vizsgálható. A tervezés a gyertyános-tölgyesek kivételével már a távlati cél felé mutat. Kissé torzítják a képet az Erdészetnél jelentős területen előírt gyertyán alátelepítések hiszen itt nem kerül az anyaállomány letermelésre.

A 2.4.1.C. a távlati célállományok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata. A táblázat adatai kapcsán a 2.4.1.A. táblánál leírtak érvényesek.

3.5.1.3. Tartamosság - hozamvizsgálat, hozamkiegyenlítés

A hozamvizsgálat célja annak a megállapítása, hogy a körzetben az erdőállományok jelenlegi szerkezete, a bennük rejlő távlati lehetőségek mennyiben biztosítják hosszú távon a tartamos erdőgazdálkodás feltételeit, az erdőben rejlő hozam egyenletes hasznosíthatóságát. Ebből fakadóan a körzeti erdőtervben a véghasználati előírások összesített terület és fatömeg adatai, mint fahasználati lehetőség jelennek meg. A hozamvizsgálat eredménye az üzemtervekben a hozamszabályozás feltételrendszerében érvényesül.

A hozamszabályozás feladata a véghasználati előírásokban rejlő hozadék és a hozamvizsgálat során megfogalmazott korlátok, mutatók összehangolása. Eredménye az erdőrészlet szintű tervelőírásokban jelenik meg.

A hozadék megállapítása az erdőállomány gazdálkodás alapvető kérdése, megmutatja a jelenlegi - erdőtervben rögzített - lehetőségeket, s egyben előre vetíti - a hozamvizsgálat tükrében - a jövőben várható feladatokat.

A hozamszabályozás során vizsgált legfontosabb mutatók az évi átlagos véghasználati hozami terület, a folyónövedék és az átlagnövedék az előhasználati fatömeggel és mortalitással csökkentve, illetve ezek viszonya a véghasználati előírásokhoz.

A körzeti erdőtervezés során az erdőrészlet szintű szakmai elvárások megfogalmazására, illetve az erdőállományok hozamvizsgálatára van csak mód, a hozadékszabályozás és az ennek megfelelő tervelőírások adása már az erdőgazdálkodási üzemterv feladata.

Hozamvizsgálat táblázatai

	Egy évre eső átlagos T E R Ü L E T			
	ha/év			
	véghasználatra tervezett	0 - 9 éven belül vágásérett	30 évben belül vágásérett átlaga	hozami terület
fatermelés	52,37	84,40	122,72	111,96
különleges	15,08	23,36	44,66	32,76
összes	67,45	107,76	167,38	144,72

	Egy évre eső átlagos F A K É S Z L E T				
	m ³ /év				
	redukált folyónövedék	redukált átlagnövedék	véghasználatra tervezett fakészlet		
			mennyisége	a folyónöv. %-ában	az átlagnöv. %-ában
fatermelés	40.120	24.762	13.480	33,6	54,4
különleges	9.729	5.107	3.740	38,4	73,2
összes	49.849	29.869	17.220	34,5	57,6

Mielőtt még rátérnénk a táblázatok értékelésére, azt feltétlenül el kell mondani, hogy a Vasvári Erdészeti Igazgatóság erdőterve jövőre megújításra kerül, az eddigi tervből 8 évnýt már végrehajtottak. Ez, bizonyos fokig a táblázat adataiban is megmutatkozik, éppen azért a

puszta számokból leszűrhető következtetéseket fenntartásokkal kell kezelnünk. A táblázatból látható, hogy a véghasználatra tervezett összes terület a 0-9 éven belül vágásérett csoport területénél jóval kevesebb. Ez úgy a fatermelési rendeltetésű, mint a különleges rendeltetésű állományokra igaz. A véghasználatra előírt terület továbbá a véghasználati hozami terület felét sem éri el. Mindez arra enged következtetni, hogy a tervezés a véghasználatok tekintetében igen óvatos volt.

Az összes véghasználati fakészlet a redukált folyónövedéket sem haladja meg, annak mindössze 34,5 %-a. Rendeltetés szerinti bontásban hasonló a helyzet. A redukált folyónövedék nem más, mint a folyónövedéknek az 5 % mortalitással (a zárójegyzőkönyvben elfogadott érték) és az előhasználatokkal (TI, TKGy, NFGy, készletgondozó, EÜ termelés) csökkentett értéke. A redukált átlagnövedék pedig az átlagnövedéknek 5 % mortalitással és az előhasználati fatömeggel csökkentett értéke. Az elkövetkező 30 évben a véghasználatok egyenletességéről aligha lehet beszélni. A 2.3.6. táblázat egy jóval nagyobb véghasználati lehetőséget mutat a követő két évtizedben.

Mindezekből megállapítható, hogy a véghasználati tervezés a következő tervidőszakban bőven a tartamosság határain belül marad.

3.5.2. Egyéb átfogó tervezés

3.5.2.1. Egyéb erdei haszonvételek tervezése

A fakitermelésen kívül erdei haszonvételeknek számít a vadászati jog hasznosítása, az erdészeti szaporítóanyag, az elhalt fekvő fa- és gally, a kidöntött fáról történő fenyőgally, toboz, a fenyőgyanta, gomba, vadgyümölcs, moha, virág és gyógynövény gyűjtése, a bot, nád, gyékény termelése, a fű kaszálása, a méhészeti tevékenység.

Az első és a legfontosabb az Erdészetnél a vadászat. Erről már a 3.3.2.5. alfejezetben bővebben is szóltunk. A saját vadászterületeken folyó vadászati és vadásztatási tevékenység jelentős bevételi forrás.

A gyógynövények, erdei gyümölcsök és gombák gyűjtése is általánosan elterjedt tevékenységnek nevezhető, elsősorban a helyi lakosság részéről.

Az akác méhlegelőként ~1.500 ha-on hasznosítható, ami jelentősnek mondható. Fontos mellékhaszonvételi lehetőség a karácsonyfa- és zöldgallytermelés is.

3.5.2.2. Természetvédelmi tervezés (természetvédelem kezelési tervei)

Órségi Nemzeti Park Igazgatóság:

Alapelvek, célkitűzések (Körmendi Körzet)

A védett természeti területekre vonatkozó és általánosságban követendő gazdálkodási irányelveket az alábbiak szerint lehet megfogalmazni.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényből fakadóan minden védett természeti területen lévő erdő **elsődleges rendeltetése természetvédelem**.

Speciális elvárások (nemzeti parki területen)

- Új erdő telepítése esetén az átlagosnál részletesebb termőhelyfeltárássra van szükség.
- Az erdőgazdálkodás során az állományrészek, szintek elkülönítésére, az elegyedésre és elegyfajra, cserjékre, jellemző lágyszárúakra, zoológiai értékekre, az erdőtervek leíró részében szereplő védett növény- és állatfajok, egyedi famatuzsálemek védelmére kiemelt figyelmet kell fordítani.
- El kell fogadni, hogy a természetben előforduló, de rontott erdőnek nevezett fás növénytársulások (nem állományalkotó főfaj által uralt) cserje- és másodlagos társulások, is elismerést kapjanak.
- A gazdálkodás során bizonyos erdőállományok (erdő klímában szélsőséges viszonyok közepette, higrofil intrazonális társulások: fűz- és égerlápok ...) alacsony záródási szinten tartása, csekélyebb borítottsága, sokfajúsága, gyepfelületekkel tarkított mozaikossága megtartandó.
- Természetvédelmi elvárás, hogy egy erdőtömbön belül mindig legyen egy markáns, stabil idős állomány (minimális területnagysága 30-50 ha közé tehető), melynél műszaki, ökonómiai elvek nem számíthatnak.
- Az erdőrészek határát a természetes elkülönülés (állományrészek) alapján vagy határozott terepvonalak mentén kell kialakítani. Az esetleges megosztásokat, (tulajdonváltás miatt) eszerint kell végezni. A széles nyiladékok helyett precíz jelölést kell alkalmazni, ezzel a hasznos terület is nő és rugalmasabban lehet követni az állományok eltéréseit.
- A termőhelyileg és domborzatilag is elkülönülő hegygerinceket, völgyfenekeket, patakvölgyeket külön kell kezelni. Az itt lévő állományokban készletgondozást, szálaló üzemmódot vagy a szálalóvágások valamelyik típusát szükséges alkalmazni a folyamatos fenntartása végett.
- Az erdőszegély fennhagyásának szerepe a véghasználatok pusztavágás jellegének tompításában lehet, illetve a forgalmas közutak mentén leginkább a tájkép védelme miatt válik fontossá.
- A vízmosás menti véderdők, hagyásfák, sávok fennhagyása a véghasználatok káros hatásainak tompítását, a talaj és az élővizek védelmét, így a botanikai és zoológiai értékek megőrzését is szolgálja. Tájképvédelmi szerepük is van.
- Az erdőtervekben megjelenő természetvédelmi korlátozásokat a gazdálkodás során folyamatosan be kell tartani.

-
- Védett területen kizárólag őshonos, pontosabban tájban honos fafajokkal lehet elvégezni a felújítást. Törekedni kell a sok fafajú, többszintes erdők kialakítására, visszaállítására.
  - Az elegyességi kívánalom az állományalkotó fafajok tulajdonságainak függvényében jelenjen meg a gyakorlatban. A szálankeinti, csoportos, foltos elegyedés mellett el kell fogadni a természetben is jelentkező elegyetlen állományrészeket (bükk, lucfenyő állományoknál) megtörő, megszakító "állományrészes elegyítést", mely inkább sorolandó a termőhely függő főfafaj megválasztás, a tömbszintű fajgazdagítás kategóriájába.
  - Természetvédelmi területeken kerülni kell a vegyszerek és azon belül a gyomirtó szerek használatát. Gyomirtó szereket kizárólag részterületen lehet alkalmazni, de akkor is mindig egyedi elbírálást igényelnek, továbbá minden esetben engedélyköteles tevékenységről van szó. Növekedés gátlókat teljes területen, de szintén egyedi engedélyek alapján lehet csak alkalmazni. Hatóságilag előírt rovarkárosítók elleni védekezés, engedélykérelem mellett végezhető tevékenység. Fokozottan védett területeken a gyomirtó és növekedés gátló szerek alkalmazása tilos! Itt csak hatóságilag előírt védekezés tervezhető és végezhető.
  - Az állománynevelések során, tilos sablonos, mechanikus tisztításokat, törzskiválasztó gyérítéseket tervezni, végezni.
  - Védett területen a vegetációs időn kívül lehet csak fakitermelést folytatni.
  - Ahol ennek a feltételei adóttak a korosztályos erdőgazdálkodásról a folyamatos erdőborítást biztosító gazdálkodásra kell áttérni.
  - Ott, ahol a termőhely, a fasszáru ökoszisztéma lehetővé teszi, szálalóvágást, vagy fokozatos felújítóvágást kell alkalmazni.
  - Az elkerülhetetlen tarvágásos üzemmódnál törekedni kell arra, hogy nagyobb összefüggő vágásterületek ne keletkezzenek.
  - Az állományok átalakítását már középkorú állományokban is meg kell kezdeni.
  - Tarvágás csak rendkívüli esetben alkalmazható (öreg, felújulásra képtelen állomány szerkezet esetében)
  - A szálaló üzemmódra előkészítő vágások során (TI, TKG, NFG) a csoportos gyérítés vagy a készletgondozó használat alapelveit kell követni.
  - Faanyagokban gazdag, elegyes, vegyes korú és többszintű állományokat kell fenntartani, létrehozni.
  - Felújítás, pótlás, szerkezetátalakítás során csak a termőhelynek megfelelő, őshonos fafajok alkalmazhatók.
  - Természetes felújítások alkalmazásától csak az arra alkalmatlan, vagy tájidegen állományok esetében lehet eltérni.
  - A faállomány szerkezetét úgy kell kialakítani, hogy az ökológiailag stabil legyen.
  - Az erdők faállomány szerkezetét csak hosszú távon lehet átalakítani, ami azt jelenti, hogy az éves kezelési feladatoknak lépésről-lépésre, fokozatosan kell a természetvédelmi célokat szolgálni.
  - Fokozottan védett erdőkben nem lehet vonszolásos, hosszúfás technológiát alkalmazni! Ezt a módszert természetvédelmi területen belül általában kerülni kell.
  - A rakodók, utak, vízelvezető árkok, általában az erdészeti műszaki objektumok,

berendezési tárgyak elhelyezése rendkívüli módon befolyásolhatja a természetet. Már az éves tervezés során meg kell jeleníteni az erre várományos erdőrészeknél az egyeztetési kötelezettséget, a várható korlátokat.

- A vadvédelmi kerítéseket - több részlet együttes bekerítése során úgy kell kialakítani, hogy a terület nagysága ne haladja meg a 10 ha-t. (Az ennél nagyobb egységek már nem védhetők eredményesen, a vad utat tör magának)

Általános elvárások

A természet-közeli erdőkezelés illetve erdőgazdálkodás tervezése során figyelembe kell venni:

- a biológiai-ökológiai alapokat (a termőhelyi tényezőket, a fajok termőhely-igényét, erdőművelési sajátosságokat, rizikófaktorokat)
- a nem anyagi jellegű szempontokat (kiemelten a természetvédelmi célt);
- az erdőművelés lehetőségeit (elemezni kell a felújítandó faállomány jelenlegi állapotát, szerkezetét, a helyi biológiai és technikai lehetőségeket).
- az ökonómiai tényezőket;

Meg kell védeni, fenn kell tartani és/vagy helyre kell állítani:

- Az erdei ökoszisztémák és azok részeinek életképességét, szerkezetét és a természetes folyamatok működését
- A talaj termőképességével, produktivitásával, és stabilitásával kapcsolatos természetes folyamatokat
- Az erdők természetes fajainak (flóra, fauna, gomba, mikroorganizmusok) faji és fajon belüli változatosságát és természetes egyensúlyát

Biztosítani kell:

- az őshonos fajok felújítását és génkészletének védelmét
- a védett, fokozottan védett fajok élőhelyének és közösségének védelmét.
- az erdő és a hozzá kapcsolódó nem erdős területek tájleptékvű védelmét,
- az erdővagyon megőrzését és gyarapítását (beleértve az erdő minden materiális és immateriális értékét).

Az erdőkezelés céljai:

- az erdőkben lezajló természetes folyamatok megőrzése és elősegítése, az erdők természetességének javítása;
- a biológiai sokféleség, az erdei életközösségek életképességének megőrzése, javítása;
- az erdőben előforduló természeti értékek védelme (faj-, és populációvédelem, élettelen természeti értékek védelme);
- az emberi környezet védelme (táj-, élőhely-, klíma-, talaj-, víz-, zaj-, településvédelem stb.);
- közjóléti és kulturális igények kiszolgálása;
- faanyagok és egyéb erdei termékek előállítás, termelése;

- társadalmi tudatformálás: oktatás – kutatás - nevelés.

Az erdőgazdálkodás során: biztosítani kell

- A természetes erdődinamikai folyamatok felhasználását az erdészeti beavatkozások során
- Tájléptékű mozaikosság: (erdő)társulás - diverzitás fenntartását
- Inhomogén záródást, többszintű faállományt (szerkezeti változatosságot)
- Vegyeskorúságot, (legalább tag szinten)
- Elegyességet
- Pionír fajok egyedeinek, csoportjainak jelenlétét
- Tájidegen fa- és cserjefajok visszaszorítását
- Idős erdőrészek, facsoportok, nagyméretű idős fák előfordulását
- Mikroélőhelyek sokféleségét
- Helyi szaporítóanyag alkalmazását

A speciális és erdészeti vonatkozású természetvédelmi kívánalmakat egyesítve és összegezve, az alábbiakban lehet - gazdálkodást, üzemtevezést is segítő cézzal - megfogalmazni.

Nemzeti Ökológiai Hálózat

A 2003. évi XXVI. törvény az Országos Településrendezési Tervről, ennek előírásait figyelembe kell venni.

Natura 2000 területek

Az erdőgazdálkodás szempontjából a legfontosabb, hogy a területek részben élőhelyek, részben fajok alapján kerültek kijelölésre. A Natura 2000 célja legalább a jelenlegi helyzet konzerválása, de inkább javítása.

Előírás:

Az előírásokat az erdőgazdálkodási üzemterv készítése során kötelező módon figyelembe kell venni.

- Őshonos fafajok telepítésére alkalmas területeken, a természetközeli állapotú erdő őshonos fafajainak elegyes állományait kell létrehozni vagy engedni kell az őshonos fafajokból kialakuló spontán erdőszület.
- Minden olyan területen, ahol ennek termőhelyei adóttak, a termőhelynek megfelelően őshonos fafajok magról történő természetes felújítását kell alkalmazni.
- Az erdőfelújítások során a termőhelyi adottságoknak megfelelően, őshonos fafajokból álló, elegyes (természetközeli állapotú) erdő kialakítását kell biztosítani. (Evt.44. § (1) alapján)
- Az erdő talajának védelmét biztosító, valamint az erdőtalaj és az erdei víztestek szennyezését és tömörödését kerülő erdőgazdálkodási tevékenységeket (erdőfelújítás, erdőnevelés, fakitermelés, faanyagmozgatás, feltáró úthálózat építés) kell folytatni (Evt. 52. § (1) –(6) alapján)

- Az erdei haszonvételeket (fakitermelés, erdészeti szaporítóanyag-gyűjtés stb.) csak oly módon lehet gyakorolni, amely az erdő felszíni és felszín alatti vizeit, talaját, felújítását valamint a közösségi jelentőségű fajokat és élőhelyeket nem veszélyezteteti és nem károsítja. (Etv. 59. § (1) alapján)
- Az ápolások, nevelővágások és felújító vágások során meg kell őrizni az adott termőhelyre jellemző őshonos elegyfajokat és az erdőtípusra jellemző színtezetiséget, továbbá vissza kell szorítani a nem őshonos fafajok állományait. (Etv. 61. § (1); Vhr.83.§ (1) alapján)
- Feltárási utak létesítése esetén a vízfolyások, patakok és vizes élőhelyek áttöltése és szétjárása tilos
- A véghasználatokat (felújító vágás és tarvágás) vegetációs időn kívül kell elvégezni. (Etv. 61. § (3) alapján)
- Véghasználatok során (természeti területek őshonos fafajú állományaiban), állékony őshonos hagyásfákat, hagyásfa csoportokat, facsoportokat kell visszahagyni a faállomány 5-10 %-ának mértékéig.
- A biológiai változatosság növelése, a védett és közösségi jelentőségű fajok megőrzése érdekében a fahasználatok során gondoskodni kell idős, böhönc-jellegű, korhadó, odvas fák, pionír fafajok és facsoportok, valamint álló és fekvő elhalt fák (tövön száradt fák, facsonkok, elhalt, korhadó faanyag) meghagyásáról, megőrzéséről. (Etv. 62. § (3) alapján)
- Az ápolások, nevelővágások, és felújító vágások során vissza kell szorítani az állományban előforduló agresszív inváziós és adventív fafajokat.
- Felújítás során- az inváziós növényfajok elterjedése szempontjából veszélyeztetett területeken- a teljes talajelőkészítés, a tolólapos kituskózás, a talajfertőtlenítés, a pásztázás és a feltalaj mindennemű bolygatása, valamint a felújítás előtti köztes művelés a lágyszárú inváziós fajok megtelepedése miatt tilos.
- Amennyiben a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű faj kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése az adott erdőállapot folyamatos fennmaradását követeli meg (pl. idős erdőkhöz kötődő közösségi jelentőségű faj védelme, fokozottan védett közösségi jelentőségű faj fészkelő területe stb.) folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodási módszereit (PRO SILVA szemléletű gazdálkodás, csoportos szálalás), hosszú időtartamú, elnyújtott szálalóvágást, vagy legfeljebb 0,5 ha kiterjedésű végvágással, illetve tarvágással járó véghasználati módokat kell alkalmazni.
- Meglévő erdők esetén biztosítani kell az erdőszegély, cserjeszint védelmét, új erdő telepítésekor gondoskodni kell az erdőszegély kialakításáról.

Ajánlások NATURA 2000-es területeken:

- Törekedni kell a természetes erdődinamikai folyamatokat minél teljesebben követő erdőgazdálkodási, erdőművelési módszerek alkalmazására, az ökológiai stabilitás fenntartását elősegítő változatos faállomány- szerkezet, fafajokban gazdag, elegyes, többszintű állományok és változatos (inhomogén) záródás kialakítására.
- Törekedni kell az erdőkben lévő gyepterületek, tisztások elcserjésedésének megakadályozására, valamint az erdőben előforduló vizes élőhelyek állapotának megőrzésére (lápoltok, mocsarak, tavak, kis vízfolyások stb.), a vízszintingadozás elkerülésére.

- A nevelővágások során - ahol szükséges- törekedni kell a mérsékelt belenyúlási erélyű, szelektív, nem egyenletes bontáson alapuló, természetes termőhelyi feltételeket figyelembe vevő beavatkozásokra.
- A folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodási módszerek vállalása esetében lehetőség van a fahasználat hagyományos véghasználati módszereknél korábbi megkezdésére.
- Az értékes erdősztyepp erdők (tölgy főfafajú idős, természetközeli állapotú erdősztyepp klímában található erdők) esetében csak a kedvező természetvédelmi helyzetet biztosító, azok állapotát megőrző véghasználati és erdőfelújítási módszerek alkalmazása megengedett.
- Utakkal, patakokkal, szántókkal és egyéb nyílt területekkel érintkező erdőrészeket célszerű 20-50 m-es sávban erdőszegélyként kezelni.

Hatóság eseti engedélyével végezhető:

- Vegetációs idő alatti nevelővágás.
- Öt hektárnál nagyobb végvágás, illetve tarvágás.
- Légi növényvédelem.
- Növényvédő szerek bármilyen alkalmazása, az inváziós fajok elleni speciális kijuttatás kivételével.

Egyéb: A Sorkikápolna 4A, B, K L idős cseres-tölgyes erdőrészeinek lágyszárú növényzete különösen fajgazdag, megőrződött bennük a környéken egykor kiterjedt, de napjainkra ritkává és töredékessé váló cseresek növényzete. Ezért ezen értékes állományok végvágása során figyelemmel kell lenni e lágyszárúak továbbélésének lehetőségére is, amit a következőképpen látunk biztosítottak:

- hagyásfák és hagyásfacsoportok kijelölésével, ami az ÖNPI-vel közösen történjen,
- a hagyásfák környékén és a hagyásfacsoportokban az aljnövényzetet, cserjeszintet, elegyfajokat kímélni kell,
- törekedni kell ezen állományok természetes felújítására,
- felújításuk során csak a területen honos lombos fafaj alkalmazható,
- ápolások során a vegyszerhasználat nem megengedett,
- teljes talaj előkészítés nem megengedett.

3.5.2.3. Egyéb szakhatóságok kezelési tervei

Egyéb szakhatóságok (vízügyi, vadászati, építésügyi, közlekedési stb.) részéről véleményezést, kezelési tervet nem kaptunk, ilyen dokumentumokat jelen körzeti erdőterv nem tartalmaz.